

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. za roditelje: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 10.241,
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

VČERAJ SO PRVE MADŽARSKÉ ČETE VKORAKALE NA SLOVAŠKO

**Okupiranje Slovaški in Karpatski Ukrajini odvzetega ozemlja bo
končano v sredo — Narodni praznik na Madžarskem**

Praga, 5. nov. br. Uradno objavljajo: V smislu arbitražne razsodbe mora Českoslovaška izprazniti ozemlje, ki je bilo prisojeno Madžarski, v času od 5. do 10. novembra. Izpraznitev bo izvedena v etapah. Danes so se Českoslovaške čete in oblasti umaknile iz prve etape, v katero so istočasno vkorakale madžarske čete. Danes je bilo Madžarom izročeno mostišče »Vodak« in Medve z desetimi okoliškimi občinami. Jutri bodo Madžari zasedli na Slovaškem žitni otok od Bačve do železniške proge Bratislava-Komarno, v Karpatski Ukrajini pa Kralovski Hlumeč z okolico do južno od Berehova. Med večjimi kraji, ki jih bodo jutri zasedli Madžari, sta Streda in Nadpodroge.

Budimpešta, 5. nov. br. Vsa Madžarska je proslavila današnji dan priključka dela Slovaške in Karpatske Ukrajine k Madžarski kot narodni praznik. Ob 10. dopoldne, ko so prve madžarske čete prekorale na dveh zasilnih mostovih, ki so jih zgradili pionirji preko Dunava, doseganje državo mejo, je bil za deset minut ustavljen po vsej Madžarski ves promet in delo v vseh tovarnah. V Budimpešti se je ob istem času pričelo veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem so govorniki proslavljali ta dogodek. Po zborovanju so velike množice koralake po ulicah in manifestirale za Veliko Madžarsko.

Madžarski listi objavljajo obširna poročila o vkorakanju madžarske vojske v osvobodjene kraje in poročajo, da so povsod zvonili zvonovi ter da so bile v cerkvah zahvalne službe božje. Madžari so sprejemali madžarsko vojsko z velikim navdušenjem, Slovaki pa so se umaknili v svoje hiše.

Horthyjev proglas prebivalstvu zasedenega ozemlja

Budimpešta, 5. nov. br. Regent Horthy je danes objavil proglas na prebivalstvo osvobodjenih pokrajin. V proglasu, ki je bil izdan v madžarskem, nemškem, slovaškem in rusinskem jeziku, naglašja regent,

da prihaja madžarska vojska v osvoboje-
no ozemlje, da ga zaščiti in da ga nikdar
več ne bo zapustila.

Madžarska zahvala Hitlerju

Berlin, 5. novembra AA (DNB) Pred-
sednik madžarske vlade Imređy je poslal
kancelarju Hitlerju sledečo brzojavko:

Prepričan sem, da dunajska arbitražna
razsodba velesilni osi Rim - Berlin omene-
ni garanciji za boljšo bodočnost tega dela
Evrope. Čast mi je izjaviti svojo najpri-
srčnejšo zahvalo za pripravljenost in razu-
mevanje nemške države za sodelovanje
pri tem novem mirovnem delu.

Narodno žalovanje na Slovaškem

Bratislava, 5. novembra AA. (Havas).
Slovaška ljudska stranka je sklenila za
daljši čas odpovedati sleherni manifesta-
cijo. Ta sklep je bil sprejet v znak žalo-
stni nad izgubo slovaških pokrajin, ki so
odstopljene Madžarski.

Slovaške izgube

Bratislava, 5. nov. o. Po vesteh iz urad-
nih virov bo morala Slovaška odstopiti
Madžarski 799 občin z 859.000 prebivalci.
Od teh je 286.000 Slovakov. Slovaška vla-
da je prejela med tem nešteto prošenj po-
edinih občin, da bi jih pridržala v okviru
svojih meja. Tak poziv je prejela tudi iz
Velike Modare na žitnem otoku. Občina
šteje 1000 prebivalcev in med njimi je le
15 Madžarov.

Poljska pritožba v Parizu

London, 5. nov. h. Pariški dopisnik »Ti-
mes« poroča, da je poljski poslanik Lu-
kasiewicz obiskal včeraj zunanega mi-
nistra Bonnetta, katerega je odvestil, da
je poljska vlada z dunajsko razsodbo v
českoslovaško-madžarskem sporu skrajno
nezadovoljna. Po informacijah dopisnika
je Bonnet zagotovil poljskemu poslaniku,
da Francija simpatizira s poljskim stali-
ščem in da ga popolnoma razume.

najo, da bo lahko obstojala Karpatska
Ukrajina v sedanjem okviru le tako dolgo,
dokler se nova meja ne bo pretvorila v
nepremagljivo gospodarsko bariero, nakar
bi vsa pokrajina kot zrel sad pripadla
Madžarski. Dominantno stališče Nemčije v
Srednji Evropi, zaključujejo »Times« svoj
članek, se bo moralo zlasti v tem pogledu
ujavljati, da se prepreči še hujše po-
sledice.

Praga, 5. novembra. e. Po vesteh z Du-
naja se je predsednik Karpatske Ukrajine
mgr. Vološin za časa svojega bivanja na
Dunaju pogajal z nemškimi gospodarskimi
predstavniki glede gospodarske podpore,
ki naj bi jo Karpatska Ukrajina dobila od
Nemčije. Ker je izgubila Karpatska Ukra-
jina svoji glavni mesti Užhorod in Mukar-
čevo, ki sta bili gospodarski temelji Pod-
karpatske Ukrajine, je treba, da se zgrade
nove prometne zveze in da se izgradi me-
sto Huste kot nova prestolnica. Nemčija
pričakuje velike koristi od izmene gos-
podarskih dobrin med Českoslovaško in Ne-
mčijo po dograditvi nove transverzalne ce-
ste, ki bo vezala vso republiko.

Karpatska Ukrajina ne bo mogla samostojno živeti

**Zanimiva sodba vodilnega angleškega lista — Karpatska
vlada išče nemške pomoči — Madžarske spekulacije**

London, 5. nov. h. »Times« objavljajo
uvodnik, v katerem se bavijo s položajem
v Srednji Evropi in pišejo, da noben drugi
predel Evrope ne ilustrira tako jasno,
kako težavno je določiti meje, ki bi bile
v vsakem pogledu zadovoljive, kakor
Srednja Evropa. Karpatska Ukrajina je
res prišla do avtonomne vlade, ki ji je
bila objavljen že pred 20 leti. Toda
ostala je brez rodovitnega južnega dela,
tako da je sedaj izrazito pasivna pokrajina,
ki vrh tega nima skoro nikakih zvez
z ostalimi deli Českoslovaške. Izgubila je
celo svoje glavno mesto, kar je najbolj
čudna odločitev dunajske arbitraže. Du-
najska razsodba sicer določa, da mora
Madžarska storiti vse, da se gospodarske
in prometne težave olajšajo, toda vpra-
šanje je, kako se bo to izvršilo. Poleg tega
je treba še vpoštevat, da smatrajo v
Varšavi novo mejo Podkarpatske Rusije
le za provizorično. To poudarja ves poljski
tisk, dočim iz Berlina odločno naglašja,
da je dunajska odločitev končno-
veljavna. Madžari sami so vseskozi za-
dovoljni z dunajsko odločitvijo, ker raču-

ko velike zmage, ako bi ne bila že pred du-
najsko konferenco pokazala primerne pri-
pravljenosti za upoštevanje nemških podu-
navskih želja. Da je namreč Slovaška le
zelo malo, Karpatska Ukrajina pa sploh
niti najmanj življenjsko sposobna, to so
gotovo spoznali tudi v Berlinu. Obema de-
želama bo treba sedaj »dati znaka«. Kar-
patska Ukrajina je dejansko tako razko-
šana, da naravnost vpije po gospodarski
združitvi z Madžarsko, ki je rečna na goz-
dovih, a zato bogata na žitu. Načrti, kakr-
šni so bili Tardieujev ali Hodžev načrt,
bodo sedaj uveljavljeni, seveda v politično
nasprotnem smislu. Českoslovaška se je že
po Monakovem odločila za nemško politi-
ko, Madžarska pa je bila zanjo definitiv-
no pridobljena z dunajsko razsodbo. Du-
naj bo na mah zopet dvignjen do veljave
prvega gospodarskega središča v vsem tem
delu Evrope.

Dunaj bo postal zopet važno gospodarsko središče

**Gospodarsko-politične posledice okrnitve Českoslova-
ško — Republika bo tvorila odslej gospodarski blok z
Nemčijo in Madžarsko — Velikopotezni nemški načrti**

Curth, 5. novembra. b. Berlinski poroče-
valec »Neue Züricher Zeitung« poroča:
Idea nemško-českoslovaško-madžarske pro-
metne in gospodarske zveze bo bistveno
odredila bližnji razvoj v podunavskem ba-
zenu. Madžarska, ki je z dunajsko razsod-
bo dosegla skoraj vse, kar je sama zahte-
vala, bi prav gotovo ne bila izvajala ta-

ko velike zmage, ako bi ne bila že pred du-
najsko konferenco pokazala primerne pri-
pravljenosti za upoštevanje nemških podu-
navskih želja. Da je namreč Slovaška le
zelo malo, Karpatska Ukrajina pa sploh
niti najmanj življenjsko sposobna, to so
gotovo spoznali tudi v Berlinu. Obema de-
želama bo treba sedaj »dati znaka«. Kar-
patska Ukrajina je dejansko tako razko-
šana, da naravnost vpije po gospodarski
združitvi z Madžarsko, ki je rečna na goz-
dovih, a zato bogata na žitu. Načrti, kakr-
šni so bili Tardieujev ali Hodžev načrt,
bodo sedaj uveljavljeni, seveda v politično
nasprotnem smislu. Českoslovaška se je že
po Monakovem odločila za nemško politi-
ko, Madžarska pa je bila zanjo definitiv-
no pridobljena z dunajsko razsodbo. Du-
naj bo na mah zopet dvignjen do veljave
prvega gospodarskega središča v vsem tem
delu Evrope.

Gospodarska misija Dunaja bo konsoli-
dirana na novih prometnih zvezah, katerih
izvedba je že v načrtu. Z gradnjo velike
nemške avtomobilske ceste bo postal Du-
naj tudi glavno prometno središče v vsem
Podunavju. Z zgraditvijo avtomobilske ce-
ste Bratislava-Dunaj, ki bo sekala Česko-

džarska bodo imele v njej svoja svobod-
na pristanišča. Bratislava se bo na ta na-
čin močno internacionalizirala.

Medsebojni tranzitni promet

Vratislava, 5. novembra. AA. DNB: Da-
nes je bil zopet odprt tranzitni blagov-
ni promet na železniški progi Mittelwalde-
Lundenburg-Dunaj preko českoslovaškega
ozemlja kakor tudi českoslovaški tranzitni
blagovni promet na progi Česka Třebova
preko Hoenstadta v Olomuc po nemškem
ozemlju.

Slovaški delavci za Nemčijo

Bratislava, 5. novembra. AA (DNB) Na
Slovaškem pripravljajo transport slova-
ških delavcev v Nemčijo. Sestavljena je
prva skupina 100 ljudi, ki so jo že danes
z avtomobili prepeljali iz Slovaške na Du-
naj. Jutri bo odpotovala nadaljnja sku-
pina 400 delavcev v Nemčijo.

Uvedba vožnje na desno tudi v ČSR

Praga, 5. novembra. AA. (ČTK) Vlada
je včeraj sklenila, da bodo morala vsa vo-
zila na ozemlju českoslovaške republike
počeni od 1. maja 1939 voziti po desni in
ne več po levi strani ceste.

Najtesnejše sodelovanje Rumunije in Jugoslavije

**Uradno sporočilo o bucareških razgovorih Nj. Vis.
kneza namestnika z rumunskim kraljem Karolom**

Bukarešta, 5. novembra. AA. Snoči
je bila na dvoru intimna večerja, ka-
tere so se udeležili Nj. Vis. knez na-
mestnik Pavle, Nj. Vel. kralj Karol in
prestonaslednik Mihael. Po večerji
sta se oba zadržala v daljšem razgovo-
ru. Danes dopoldne sta nadaljevala
svoje razgovore do kosila. Po intim-
nem kosilu, ki je trajalo do 15.30, je
Nj. Vis. knez namestnik Pavle sprejel
v avdienci rumunskega zunanjega mi-
nistra Petrescu Comnen, takoj po
avdienci pa se je nadaljeval razgovor
obeh državnih poglavarjev. Te konfe-
rence se je udeležil tudi zunanji mi-
nister Petrescu Comnen.

Ob 18. je bilo po končani konferenci
izdano za javnost sledeče poročilo:
»Danes, 5. novembra, je bila v kralje-
vem dvorcu v Bukarešti konferenca Nj.
Vel. kralja Karola II. in Nj. Vis. kneza
namestnika Pavla, katere se je udeležil
tudi rumunski zunanji minister Petre-
scu Comnen. Na konferenci so se pre-
tlesala stališča glede na splošni po-
litični položaj. Pri tej priliki se je vno-

vič ugotovila popolna skladnost nazo-
rov o vseh vprašanjih, ki so se razpravl-
ljala. Pokazalo se je, da je sodelovanje
obeh držav čvrstejše in tesnejše kakor
sploh kdaj dosedaj.«

Ob 18.35 je Nj. Vis. knez namestnik
Pavle v družbi z Nj. Vel. kraljem Karo-
lom in prestonaslednikom Ha-
lom odpotoval z jugoslovanskim dvor-
niškim vlakom v eno izmed kraljevih lo-
višč pri Temišvaru, kjer se bo udeležil
dvodnevnega lova, katerega je priredil
njemu na čast kralj Karol. V spreml-
stvu kneza namestnika sta tudi dvorni
minister Milan Antić in adjutant Nj.
Vel. kralja polkovnik Dubrešić. Na ko-
lodvor so jih sprejeli predsednik rum-
unske vlade patriarh Miron, minister
za zunanje zadeve Petrescu Comnen,
notranji minister Calinescu, bucareški
župan general Marinescu, vojni mi-
nister general Cuperka, opolnomočeni mi-
nister v Bukarešti Jovan Dučić z vsem
osebjem poslaništva in druge ugledne
osebnosti.

Kralj Karol o rumunski politiki

London, 5. nov. br. »Daily Express«
objavlja razgovor svojega bucareškega
dopisnika z rumunskim kraljem Karolom,
ki je med drugim dejal: »Z velikim za-
dovoljstvom spremljam naraščajoče zani-
manje Anglije za ta del Evrope in upam,
da se bo to zanimanje londonskih krogov
v bližnji bodočnosti še bolj poglobilo. Kar
se tiče Rumunije, je dovolj prostora za
vse narode in vse države, da sodelujejo
pri gospodarski povzdigi naše države. An-
gelsko-rumunski odnosi so bili vedno
dobri in prijateljski. Kar se tiče ugan-
bi o možnosti revizije meja na Balkanu,
moram naglasiti, da je Rumunija vedno

kazala razumevanje za težnje svojih na-
rodnih manjšin. Brez pritiska od zunaj je
Rumunija nedavno uveljavila poseben
manjšinski statut, ki ga smatram za do-
ber in vseskozi pravičen ukrep. Narodne
manjšine v Rumuniji nimajo nikakega po-
voda za pritožbe.«

Govorec o svojem skorajšnjem obisku
v Londonu je kralj Karol izrazil upanje,
da bo angleški narod razumel in cenil
prizadevanje Rumunije, ki si želi dobrih
odnosov z vsemi narodi, zlasti pa z vse-
mi sosedi, predvsem tudi z Madžarsko, s
katero vežejo Rumunijo mnogi skupni
interesi.

Japonska prekinila sleherni stik z DN

**Odpoklicala je tudi še svojega zastopnika iz mandatne
komisije Društva narodov**

Zeneva, 5. nov. AA. Sklep japonske vla-
de, da bo prekinila sleherni stik z Dru-
štvom narodov, se je že začel izvajati. Ja-
panska vlada je sporočila generalnemu
tajniku DN Avenolu, da je sklenila umak-
niti mandat svojemu akreditiranemu pre-
stavniku, ki je imel dolžnost udeleževati
se razprav za letno poročilo o delu japo-
nskih mandatnih oblasti na otokih Tihega
oceana. Kadar znano, delegirajo običajno
mandatne oblasti po enega predstavnika
v komisijo, ki podaja potem dopolnilna
poročila DN za primer, če to zahtevajo
člani DN. Zadnji sklep japonske vlade je
postavil mandatno komisijo v položaj, v
kakešnem doslej še ni bila. Odsotnost ja-
panskega predstavnika ne prekinja samo
dosedanje prakso, temveč postavlja tudi
vprašanje samega pojma mandata.

Amerika in politika odprtih vrat na Daljnem vzhodu

Washington, 5. nov. AA. Zunanji mi-
nister Hull je v odgovoru na izjavo japo-
nske vlade glede upostavitve novega reda
v vzhodni Aziji izjavil, da je stališče Ze-
dinjenih držav tako v odnosih do Kitajske,
Japonske in drugih držav jasno, kakor ga
določajo mednarodno pravo in določbe
mednarodnih pogodb, ki so jih sklenile z
raznimi državami, včevši Kitajsko in Ja-
pansko. Stališče Zedinjenih držav glede
položaja na Daljnem vzhodu je bilo več-
krat točno označeno ter ostaja tudi vna-
prej brez vsakih sprememb. V političnih
krogih v Washingtonu pričakujejo z veli-
kim zanimanjem vesti o stališču, ki ga

bo zavzela Velika Britanija glede na novi
položaj na Daljnem vzhodu.

Japonske operacije južno od Hankova

Tokio, 5. nov. AA. Po padcu mesta Kia-
ju, ki se nahaja 100 km od Hankova v bli-
žnji železnice Kanton-Hankov, so se japo-
nske čete razdelile v tri kolone ter prodira-
jo proti Jočovu z namenom, da bi mesto
obklopile. Včeraj so močni kitajski oddelki
skušali izvršiti protinapad na Puči, doživeli
pa so neuspeh in so imeli hude izgube. Ja-
panske čete so včeraj napredovale proti
jugozapadu in zavzele Manlihen.

Cungking, 5. nov. AA. Severno od Puči-
ja, 80 milj jugozapadno od Hankova, izvr-
šujejo Japonci operacije z motoriziranimi
oddelki. Po kitajskih poročilih Japonci ni-
so mogli napredovati, dočim so kitajske če-
te neznatno napredovale pri Sanhanu.

Potres na Japonskem

Tokio, 5. nov. br. V Tokiu in vsej vzhod-
ni Japonski je bil davi ob 8.44 srednje-
evropskega časa močan potres, kateremu
je uro pozneje sledil drugi, nekoliko slab-
ši potres. Po dosedanjih vesteh potres ni
povzročil posebne škode, kljub temu pa je
med prebivalstvom izbral hudo paniko. Ljudje
so v strahu pobegnili na prosto ter se
kljub priporočanju oblasti nebežno
vrnili v svoja stanovanja. Po dosedanjih
uradnih poročilih ni znano, ali je potres
zahteval tudi človeške žrtve.

Zakaj je začel Brodi z gladovno stavko

Užhorod, 5. nov. h. Kakor poročajo li-
sti, je predsednik podkarpatske vlade Vo-
lošin odredil zaplenbo vsega imetja biv-
šega pokrajinskega ministra in predse-
dnika prve avtonomne podkarpatske vlade
dr. Andreja Brodija. Brodi je obtožen ve-
leizdaje ter se nahaja sedaj v preiskoval-
nem zaporu v jetnišnici Pangrac pri Pra-
gi. Kakor je bilo že javljeno, protestira
Brodij proti temu, da bi mu sodilo sodišče
v Pragi ter zahteva, da ga premešče v
zapore okrožnega sodišča v Užhorodu.
Brodij je postavil to zahtevo očividno v
pričakovanju, da bo Užhorod pripadel Ma-
džarski in da bo potem takoj zopet prišel
na svobodo. Ker so njegovo zahtevo odklo-
nili, je včeraj začel z gladovno stavko.
Danes so ga prepeljali v jetniško bolnišni-
co, kjer ga hranijo na umeten način.

Preiskava je uvedena tudi proti bivše-
mu podkarpatskemu ministru Fenčiku, ki
pa je z dunajsko razsodbo postal madžar-
ski državljani. Zato ga bodo morali naj-
brže izpustiti.

Praga, 5. novembra. b. Kakor poroča
glavni organ novega predsednika avto-
nomne podkarpatske vlade Vološina »No-
va Svoboda«, se obtožba veleizdaje proti
bivšemu predsedniku vlade dr. Brodiju
ne nanaša le na njegovo postopanje v
zadnjem času, temveč na njegovo delo v
vseh povojnih 20 letih. Ves ta čas je bil
baje dr. Brodi plačevan iz inozemstva in
je ves ta čas deloval za tuje interese. Do-
znava se nadalje, da je predsednik Volo-
šin ukazal zaplenbo vsega Brodijevega
premoženja.

Budimpešta, 5. nov. o. Po informacijah
tukajšnjih listov je kmalu za predsedni-
kom prve podkarpatske vlade dr. Brodi-
jem podal ostavko tudi minister Fenčik.
Vlada je takoj po njegovi ostavki od stal-
nega parlamentarnega odbora zahtevala
njegov izročitev sodišču, na kar je odbor
takoj pristal. Fenčik je bil takoj aretiran.
Po madžarskih informacijah so razlogi za
njegovo aretacijo isti, kakor v Brodijevem
primeru. Pravijo, da se je zavzemal za od-
cepitve Karpatske Ukrajine od Českoslo-
vaške.

Praška nemška univerza se izseli

Praga, 5. novembra. AA (Havas) Kakor
se izve iz poučenih krogov, ne bo nemška
univerza ostala več v Pragi, temveč se bo
z drugimi nemškimi šolami vred preselila
v sudetske pokrajine.

Velika avtomobilska cesta že v delu

Praga, 5. nov. AA. V pokrajinski okrog
Zlina v južni Moravski so se že začela de-
la za zgraditev velike avtomobilske ceste,
ki bo vezala Prago z vzhodnim delom
republike. Ta avtomobilska cesta bo v
zvezi z nemškimi avtomobilskimi cesti-
mi, ter bo široka 10 do 20 m. Tekla bo
skozí Jihlavo, Brno in Zlin, nato pa skozí
Slovaško v Bardejov v karpatski Ukra-
jini. Vodstvo za gradnjo te ceste je po-
verjeno generalu Václavu Noseku, ki se
je kot strokovnjak udeleževal pri gra-
dnji českoslovaških utrd.

Tragičen incident v Londonu

London, 5. nov. o. Po informacijah
agencije United Press se je dopoldne na
Bund streetu pripetil tragičen incident. Ne-
ki neznanec je napadel in z nožem zabodel
v hrbet zdravnika dr. Macdonalda. Menil
je, da ima pred seboj grškega kralja Ju-
rija, ki se te dni muči v Londonu. Atenta-
tor je dr. Macdonald, ki je zelo podoben
grškemu kralju, stalno zasledoval. Ko
je zdravnik nameraval najeti taksi, je sko-
čil proti njemu, izrekel nekaj nerazumlj-
vih besed in mu v hipu porinil nož v hr-
bet. Dr. Macdonald so prepeljali v bolni-
co, kjer se je kmalu zavedel. Zdravnik je
hudo ranjen, vendar pa menijo, da ga bo-
do ohranili pri življenju. Zanimivo je, da
se grški kralj, kadar se muči v Londonu,
navadno sam sprehaja po ulicah, zlasti
po Bund streetu. Atentatorja do večera
še niso prišli.

Konec arabske stavke v Palestini

Jeruzalem, 5. nov. AA. Splošna stavka
Arabcev je končana in so bile danes trgo-
vine zopet odprte. Zastoj v trgovini se ču-
ti dalje, ker arabski šoferji bojkotirajo
odredbe vojaških oblasti in si ne preskr-
bujejo dovoljenj, brez katerih se ne more
potovati.

London, 5. nov. AA. Pričakujejo, da bo
minister za dominione Macdonald podal
prihodnjo sredo ali četrtek v spodnji zbor-
nici izjavo o politiki angleške vlade v Pa-
lestini. Mislijo tudi, da bo takrat parla-
mentu sporočeno tudi poročilo Woodhead-
ove komisije.

Hitler v Weimarju

Weimar, 5. nov. AA. Kancelar Hitler je
prišel davi v Weimar, da prisostvuje 10.
kongresu narodne socialistične stranke.
Prebivalstvo mu je priredilo velike mani-
festacije.

Izkopavanje žrtev požara v Marseilleu

Pariz, 5. nov. v. Izpod razvalin pogo-
rišča v Marseilleu so danes izkopalí še tri
trupla, tako da je v mestnem muzeju sedaj
na mrtvaškem odru že 49 kst. Svoje žrtev
so prosili prefekta, naj odloži pogreb, do-
kter ne bodo našli še ostalih trupel pone-
sročencev, ki so našli smrt v požaru.

Vrednost oglosov v dnevnikih najboljše
presodite po številu malih oglosov. —
Današnje »Jutro« ima

436

malih oglosov. Enkratni polizkus z malim
oglosom v »Jutru« Vas pouči, da ima
oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno

Priprave za zblížanje obeh evropskih osi

Na pariškem sestanku angleških in francoskih državnikov bodo razpravljali o ureditvi vseh perečih evropskih in mednarodnih problemov

London, 5. nov. o. Foreign office je objavil danes naslednji komuniké: »Predsednik vlade Chamberlain in zunanji minister Halifax sta sprejela prijateljsko vabilo francoske vlade, da od 23. do 25. novembra obiščeta Pariz. Angleški ministri bosta odpotovala v Pariz v spremstvu svojih soproga.

Agencija Reuter pravi, da bo obisk angleških državnikov nudi priliko za nadaljnje razgovore o položaju v Evropi in na svetu, kakor o priliki monakovskega sporazuma. Angleški obisk bo pomenil obenem tudi vrnitev obiska francoskim državljanom, ki so v zadnji krizi dvakrat obiskali London. »Times« piše, da bodo imeli ministri med angleškimi in francoskimi razgovori za osnovo nov položaj, ki je nastal po monakovskem sporazumu in ki pomeni odločen preobrat v odnosih Velike Britanije do ostalih držav v Evropi.

V londonskih političnih krogih je izzvala napoved Chamberlainovega in Halifaxovega obiska v Parizu veliko pozornost ter je glavni predmet komentarjev angleškega tiska. Splošno naglašajo, da je Chamberlain sklenil naglo in odločno izvršiti svoj novi mednarodni politični program, ki si ga je zamislil na škotskem, kamor se je umaknil za nekaj tednov takoj po monakovskem sporazumu. Skušal bo pripraviti osnovo za splošno mednarodno pomirjenje. Ta svoj cilj hoče doseči v glavnem z omejitvijo oboroževanja na podlagi pakta štirih velisil, ki naj bi imel značaj pogodbe o nenapadanj in do 25. do 30. let in ki naj bi predstavljali nekako sintezo med Mussolinijevim načrtom o paktu štirih velisil in paktom Društva narodov.

O čem bodo razpravljali v Parizu

Zaradi tega svojega načrta se je Chamberlain tudi odločil že ob koncu meseca obiskati Pariz, da bi pridobil najprej francoske prijatelje za svojo stvar. Po informacijah londonskih listov bodo predmet pariških razgovorov v prvi vrsti naslednji problemi:

1. Pakt štirih velisil in omejitev mednarodnega oboroževanja in za zagotovitev varnosti vsake posamezne izmed njih. 2. Bodoči odnosi med Anglijo in Francijo na eni ter Nemčijo in Italijo na drugi strani. 3. Kolonije. 4. Državljanstva vojna v Španiji, vprašanje vojaških pravic, ki naj se priznajo Francoskemu režimu, in ureditev splošnih sredozemskih vprašanj. 5. Pakt štirih velisil in Društva narodov. 6. Vprašanje francoskih zveznih pogodb s Poljsko, Rusijo in Rumunijo. 7. Bodočnost Češkoslovaške in jamstva za njene meje. 8. Določitev območja, v čigar okviru bosta

Francija in Anglija dopustili Nemčiji realizacijo njenih načrtov za ekspanzijo proti vzhodu. 9. Nadaljnje vojaško sodelovanje med Anglijo in Francijo. 10. Mednarodni in finančni problemi.

Odobravanje v Parizu

Pariz, 5. nov. br. Uradno poročilo o povabilu francoske vlade angleškemu ministru Chamberlainu in zunanjemu ministru lordu Halifaxu, da naj od 23. do 25. t. m. obiščeta francosko prestolnico, je izzvalo v vseh političnih krogih veliko pozornost in splošno odobravanje. Vsi današnji listi posvečajo sestanku francoskih in angleških državnikov največjo pozornost in vidi v tem nov dokaz tesnega sodelovanja obeh evropskih velisil. Pri tem navajajo pariški listi pisanje londonskega tiska, ki naglašajo, da bodo na sestanku razpravljali o zelo važnih stvarih. Angleški ministri, predsednik in podpredsednik spoznati stališče odgovornih francoskih državnikov do raznih perečih mednarodnih vprašanj, preden bo določil končno stališče angleške vlade. V diplomatskih krogih tudi domnevajo, da predstavlja ta sestanek uvod za nov sestanek zastopnikov štirih velisil, ki naj bi v nadaljevanju monakovske konference skušale rešiti najbolj pereče probleme mednarodnega sodelovanja v Evropi. Ker bo se pred tem sestankom obiskal London rumunski kralj Karol, domnevajo, da bo na pariškem sestanku tudi govora o odnosih Francije in Anglije do srednje Evrope in Balkana.

»Journal« pravi: Približujemo se času, ko se bo začelo novo poglavje mednarodne zgodovine, ki bo šlo daleč čez okvir Evrope. Na naši stari celini je treba najprej poudariti monakovski sporazum, nato zblížanje s Italijo in potem ureditev španskega vprašanja. Poleg tega predstavlja vprašanje arabskih nemirov tako za Anglijo kakor za Francijo zelo delikatno vprašanje. Manifestacija prisrčnosti prijateljstva bo imela koristi, pa smo zato lahko prepričani, da bo tudi plodna. »Ereclaire« piše: Obisk Chamberlaina in Halifaxa potrjuje pred vsem svetom stvarnost osi Pariz-London, ter stalnost angleško francoskega sodelovanja, o kateri sta predsednik vlade Daladier in zunanji minister Bonnet v svojih govorih v Marseilles dejala, da ostane osnova Francije za njeno zunanjo politiko. »Ere Nouvelle« naglašajo, da še nikoli angleški obisk ni prišel v tako pravem času, kakor sedaj. Francija in Anglija morata temeljito proučiti novi položaj, kajti svet je po monakovskem sporazumu docela spremenil svoje lice.

Beleške

Konec ljudske fronte v Franciji

Pariški poročevalec »Prager Presse« objavlja svoje vtise o kongresu francoskih radikalov v Marseilles in piše med drugim:

»Kongres je pomenil prelom z ljudsko fronto in napoved boja komunistov. Prav tako pa se je pokazalo, da se kongres vsaj za sedaj še želi izogniti takojšnjemu prelomu s socialistično stranko, četudi jih je malo, ki se še vdajajo iluzijam o bodočem sodelovanju s socialisti. Razen tega se je radikalna stranka izrekla za volilni porok, kar je velikega notranjepolitičnega pomena. Sedanji volilni sistem enomandatnih okrajev z ožimi volitvami, ako pri prvih volitvah noben kandidat ni dobil absolutne večine, ima namreč za posledico, da se morajo mnogi radikali med prvimi in drugimi volilnimi aktom vezati s socialisti ali celo komunisti, da si zagotovijo zmago. Rezultat teh zvez je tudi sedanji parlament. Po proporcijem sistemu pa so take zveze nemogoče, kar pomeni, da bodo radikali v bodoče, ako novi sistem prodre, obvarovani takih zvez, zaradi katerih so morali socialistom priznati.

Socialistični glavni odbor, ki se sestane v nedeljo 6. t. m., bo nedvomno zavzel k temu stališče. Ne glede na njegove sklepe pa je že sedaj jasno: radikali so meščanska stranka in je zato njih trajno sodelovanje s socialisti nemogoče. Utegne potemtakem priti do preloma tudi s socialisti in tako do novih volitev, kar bi moglo povsem spremeniti celotno politično sliko Francije.

Zanimiva izjava madžarskega grofa

Maxime Beaufort je kot poseben poročevalec pariškega »Tempsa« obiskal te dni obmejno ozemlje med CSR in Madžarsko, ki ga je dunajska razsodba prisodila Madžarski. V svoji reportaži piše med drugim:

»Vrnitev severnih pokrajin (k Madžarski) postavlja več vprašanj, ki se že sedaj preučujejo. Predvsem se bo oni milijon prebivalcev, ki se vrača, potem ko se je v 20 letih navadil na demokratični način življenja, počutil precej izkoreninjenega na Madžarskem. Ti ljudje na primer ne poznajo več uporabe visokih naslovov, ki jih sicer tudi na Madžarskem nihče več resno ne jemlje, ki ga vsekakor še vedno velja. Madžarski poslane v praškem parlamentu grof Eszterhazy mi je razen tega dejal dobesedno: »Potrebne bodo tudi socialne reforme. Madžarska nikakor ne bo mogla obdržati svojega sistema veleposredstev in bo nujno morala slediti zgledu svojih sedesov. Pogledajte, jaz sem na primer imel 5000 orolov zemlje; pustili so mi 250 orolov obdelane zemlje in 600 orolov gozdov. Ne morem reči, da bi se mi zaradi tega kaj slabše godilo in sem zadovoljen. Magnati na Madžarskem, ki so v istem položaju, bi lahko uporabili velike zneske, ki bi jih prejeli kot odškodnino za reformo, za investicije v industrijo, kar bi bilo madžarskemu narodu samo v korist.«

»Švicarstvo«

»Neue Zürcher Zeitung« objavlja uvodnik o inozemskih vplivih na švicarsko javno mnenje in pravi med drugim:

»V najširših ljudskih krogih se pod vtisom svetovnoizgodovinskih dogodkov vedno bolj uveljavlja spoznanje, da bo mogoče uspešno zavarovati in braniti obstoj, svobodo in neodvisnost Švice le s »švicarstvom«, to se pravi z državljanji čiste švicarske miselnosti, ki so trdno zakoreninjeni na tleh naše ljudske države in ki spoštujejo švicarsko tradicijo in švicarske ideale. Tako zvani »antifašizem«, katerega glavni zagovorniki pri nas so komunisti, ne more po svojem mednarodno usmerjenem in po razredni borbi določenem sovraštvu nikdar udrbiti švicarskega državljanja, ki more sloveti samo na ljubezni do domovine, na zvestobi do svobodne ljudske države, spoštovanju prava in človečanskem spoznanju. Le kdor je po svoji švicarski miselnosti pripravljen braniti domovino proti slehernemu zunanjemu napadalcu, je pravi borec za neodvisnost naše države. Iz tega spoznanja izvira klic, da mora začeto čiščenje zajeti vse nešvicarske pokrete in napraviti konec vsem nešvicarskemu rovarjenju. Tu se moramo vsi brez razlike strank zediniti na tem, kar je pred kratkim zapisal neki socialistični list: Demokracija ne sme dovoliti, da bi se pod njeno zaščito razvijale organizacije za njeno uničenje. Na demokracije svobodščine se sme sklicevati samo tisti, ki je sam pripravljen take svobodščine drugim priznati, ki je sam na oblasti.«

Nemška manjšina in volitve na Poljskem

Zastopniki nemške manjšine na Poljskem so izdali proglas, v katerem pozivajo svoje rojake, naj se udeležijo nedeljskih parlamentarnih volitev in naj tam, »kjer ni nemških manjšinskih kandidatov, glasujejo za vladno listo, da s tem dokažejo, da so poljski državljani s nemške narodnosti pripravljeni podpreti vladne načrte za notranjo obnovo Poljske v upanju, da bo ta notranja obnova imela za posledico tudi popolno reorganizacijo življenjskih pogojev nemške manjšine na Poljskem.«

Izdatki Anglije v septembrski krizi

Angleški finančni minister sir John Simon je v spodnji zbornici izjavil v četrtek, da so samo izdatki Anglije zaradi »septembrske krize« dosegli višino pet in pol milijona funtov (okoli polidruge milijardo dinarjev).

Bolgarski poslanik pri predsedniku vlade

Beograd, 5. novembra. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je sprejel danes v svojem kabinetu v ministru za zunanje zadeve bolgarskega poslanika na našem dvoru Ivana Popova.

Odlikovanja

Beograd, 5. nov. p. Z ukazom kraljevih namestnikov sta odlikovana ljubljanski župan dr. Juro Adlešič z redom sv. Save 2. stopnje, tajnik banke uprave Fran Čermak pa z redom sv. Save 4. stopnje.

Pred dvajsetimi leti

Pogled v preteklost preko minulih dvajset let v one razgibane dneve, ko je iz razvalin porazene avstrogrške monarhije vstajala svoboda našega naroda, je vsekakor zanimivo, zato podajamo našim čitateljem v izvešču dogodke, kakor jih poznamo po »Slovenskem narodu«.

Za mlajše pokolenje bo to čisto nova slika, starejšim pa se bo posvežil spomin na one čase, ko so tudi med našimi kraji zarezale zarje Vidove in se je naš živelj zdrnil iz stoletnega robskega sna.

Položaj je bil tedaj naslednji: z juga od arbske strani je prodirala zmagovita srbska vojska, gonec pred seboj pobite nemške sile, od zapada se je po zmagi pri Vittorio Veneto proti naši deželi že valila porazena avstrijska vojska iz Italije, Dunaj je vrvel v mrzlici revolucije, pri nas je prve začetke urejene države predstavljala Narodna vlada Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je skušala v sporazumu z zagrebškim Narodnim večem ohraniti red in mir.

»Slovenski narod« z dne 6. novembra 1918 je ves v znamenju teh velikih dogodkov. Na uvodnem mestu ima poziv Narodne vlade, ki opozarja javnost, da se ji ni treba dati poveljstva soške armade. Generali ne nameravajo ničesar proti naši svobodi, marveč bodo le uredili reden vojaški prenos naših tal, zato jim je vlada dovolila, da se nastanijo v Ljubljani.

»Preko naše zemlje« — pravi poziv — »mora v nekaj dneh čez 400.000 mož umakajo se bivše avstrijske vojske. Ako ta armada izgubi svoje glave in poveljnike, postane iz nje drhal, kakršna ni še nikoli poplavila naše mile domovine. Danes dopolne je predsednik Narodne vlade po njenem naročilu obravnaval s poveljnikom soške armade. Ta mu je slovesno izjavil, da priznava neodvisno suvereno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in da je njegov edini posel v deželi ta, da skrbi za redno in hitro umikanje njemu podrejenih čet v sporazumu z Narodno vlado.«

Strah članov Narodne vlade je bil močnejši pretiran. Oni žalostni, sestradani in premirni desetisoči soške armade, ki so v naslednjih dneh preplavili našo domovino, so bili tako siti vsega, da so se dali razorožiti brez ugovora. Njih edina težnja je bila preločiti se čim prej domov in poveljstvo nad njimi ni imelo nikake moči.

Pod debelim naslovom »Priznanje našega zavezništva« čitamo dalje brzojav slovenskega maršala Francheta d'Espèreyja iz Beograda, da »zavezništvo čete z zanosom pozdravljajo Narodno veče v Zagrebu in Narodno vlado v Ljubljani ter novo jugoslovensko vojsko na morju in na kopnem, ki je stopila pod prapor za vojskovo, bojujočih se za zmago pravice in svobode.«

Sledi vest, ki je takrat silno razveselila jugoslovenske domoljube v naši domovini: »Srbi prihajajo na pomoč. Glavni del srbske armade, obstoječe iz štirih divizij, se pripravljajo, da prekorači Savo in nam pride na pomoč. Večji oddelki so že na poti. Danes o pol štirih bodo vzkorakale srbske čete v osvobodeno Sarajevo.«

V splošno navdušenje kaj malo sodita razglas poveljnika za Narodno obrambo o poslovanju vojaških sodišč v Ljubljani in poziv poveljnika za finance »vsem državljanom svobodne Slovenije, naj vrše svojo dolžnost in vestno plačujejo svoje davke«. Poveljenik za prehrano pridbuje ukaz o prepovedi izvoza »živil in drugih gospodinskih potrebščin preko meja Jugoslavije«.

Na drugi strani čitamo notico »Wurmovi oficirji«, ki izdajajo vzemirjenje ljubljanske javnosti zaradi častnikov, ki so bili zasedli Kazino in izživali ljubljancem. Notica se glasi: »Neka gospa, ki je prišla v stik s častniki v Kazini, je silila sledeče: polastiti se hočejo nekaterih važnih točk v Ljubljani, odpeljati plen in se mashevati za krivice, storjene Madžarom in Nemcem. V Ljubljani vlada splošno ogorčenje, da se mora sovražno nam generalni štab šopiriti po Ljubljani. Nihče ne zaupa tem ljudem...«

Tudi to ogorčenje je bilo brez stvarne podlage, če ne štejemo izžalvalnega ponašanja Wurmovih oficirjev, vendar pa je Narodna vlada v svojem proglasu stvar hitro pojasnila, da pomiri razburjeno javnost. Evakuacija soške vojske je šla hitro od rok, saj poročila »Narod« isti dan, da »so naše železnice v zadnjih dneh odpremlje okoli 130.000 mož preko naše zemlje v Avstrijo in na Madžarsko.«

Proslava 20 letnice osvoboditve Beograda

Beograd, 5. nov. p. Danes je minilo 20 let, odkar je naša vojska v svetovni vojni zopet vkorakala v osvobodeno Beograd. Svečanost se je pričela s službo božjo v saborni cerkvi, ki jo ji prisostvovali zastopnik Nj. Vel. kralja, polkovnik Sondermajer, vojni minister general Nedić z večjim številom generalov, zastopniki narodne skupščine in senata, beograjski župan Ilić, vojaški atašeji Francije, Italije, Anglije, Poljske, Češkoslovaške in Grčije, zastopniki mnogih patriotskih organizacij ter polkovnik Dušan Nedeljković, ki je pred 20 leti prvi vkorakal na čelu svojega oddelka v osvobodeni Beograd. Po službi božji je imel episkop Dionizije lep govor, v katerem je poveljeval velike žrtve za osvoboditve naše domovine. Nato je bila v Ratniškem domu slavnostna akademija, ki so ji prisostvovali mnoge ugledne osebnosti.

Akademijo je otvoril predsednik udru-

ženja branilcev Beograda, rezervni polkovnik Svetolik Urošević, ki je govoril v imenu vseh bojevniških organizacij. Po pozdravu zastopnika Nj. Vel. kralja in vseh prisotnih je poudarjal požrtvovalno delo za osvoboditve Beograda, nakar so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu ter vojnemu ministru generalu Nediću. Akademsko pevsko društvo »Obilič« je odpevalo več patriotskih pesmi, polkovnik Jovan Leko pa je za tem opisal vojaško stran bojev za obrambo Beograda ter vkorakanje naše vojske v osvobodeno prestolnico. Končno je beograjski zdravnik dr. Popović počastil v imenu mesta Beograda žrtve, ki so padle za njegovo obrambo.

V spodnjem mestu je bila v prisotnosti vojnega ministra zadušnica za oficirje 33. razreda vojne akademije, ki jih je največ padlo v svetovni vojni.

Hudi izgredu v Lvovu

Varšava, 5. nov. AA. Včeraj popoldne je prišlo v Lvovu do spopada med poljskimi dijaki in ukrajinskimi prebivalstvom. Po mitingu, ki ga je priredila univerza, je krenil spreved dijakov pred ukrajinski hotel, kjer so dijaki razbili okna. V tem trenutku je bilo z okna hotela oddanih nekaj strelkov, ki so ranili več dijakov. Dijaki so isto tako odgovorili s streljanjem. Policija je razgnala manifestante in blokirala hotel, da bi našla orožje. 15 Ukrajincev, med njimi tudi ena ženska, ki so imeli pri sebi samokrese, je bilo aretiranih. Poljski dijaki so se ponovno zbrali v Ruski ulici v trgovskem središču ukrajinskega dela mesta, kjer so začeli demolirati magacine in trgovine. Prebivalstvo je odgovorilo s tem, da je začelo metati kamenje. Policija je vzpostavila red, in je aretirala 30 dijakov in 50 Ukrajincev. Vojvoda te pokrajine je dal zastopnikom poljskega in ukrajinskega časopisa navodila naj pišejo tako, da se pomirijo duhovi.

Nova železnica Praga-Brno

Praga, 5. nov. br. Ker so z odepitvijo celih pokrajin v veliki meri prizadete tudi železniške zveze med večjimi središči, tako med drugim tudi med Prago in Brnom in se mora sedaj razvijati promet po velikih in zamudnih ovinkih, je vlada sklenila zgraditi novo progo Praga-Brno. Preko ozemlja, ki je bilo dosedaj brez železniške zveze, bo zgrajena 190 km dolga dvotirna proga. Z delom se bo pričelo prihodnjo pomlad. Stroški so proračunani na 580 milijonov Kč. Pri gradnji, ki bo trajala dve leti, bo zaposlenih 25.000 delavcev.

Nemška letala za Švico

Bern, 5. nov. h. Švicarska vlada je naročila v Nemčiji s kratkim dobavnim rokom večje število vojnih letal. Gre za letala, opremljena z motorji po 1.100 konjskih sil, ki dosežejo hitrost 500 km na uro.

Nov poglavar grške pravoslavne cerkve

Atene, 5. nov. AA. Korintski arhiepiskop Damaskinos je bil izvoljen za vrhovnega poglavarja pravoslavne cerkve v Grčiji.

Novi vojaški atašeji

Beograd, 5. nov. p. »Vojni list« objavlja ukaz, s katerim je za vojaškega atašaja v Franciji, Belgiji, Angliji in Španiji s sedežem v Parizu imenovan generalštabni letalski polkovnik Dragutin Savić, dose-danji pomočnik načelnika letalskega štaba; za vojaškega atašaja v Bolgariji generalštabni pešadjski polkovnik Josif Dunić; za vojaškega atašaja v Grčiji pešadjski polkovnik Ivan Viklan, šef oddelka glavnega generalnega štaba; za vojaškega atašaja v Rumuniji Fran Stropnik, načelnik štaba kosovske divizijske oblasti.

Iz diplomatske službe

Beograd, 5. nov. p. Za načelnika konzularno-gospodarskega oddelka zunanega ministristva je bil imenovan dosedanji ministerialni svetnik Svetozar Lazarević.

Huda tramvajska nesreča v Št. Vidu

Ljubljana, 5. novembra

V Št. Vidu se je davi kmalu po 7. pripetila huda tramvajska nesreča, ki je prizadela električni cestni železnici za okrog 18.000 din gmotne škode, potnikom pa tudi nekaj poškodb in veliko mero strahu.

Iz Št. Vida je tedaj vozil proti mestu tramvaj s priklopnim vozom, ki sta bila oba polna dijakov. Ko sta vozova prispela do novega izogibalnišča pred Baharjevo hišo, jima je iz mesta prihitel naproti tramvaj, ki ga je vodil voznik Franc Rupert, spre-dovnik pa je bil Rudolf Gros. Ko je Rupert tik pred izogibalniščem skušal zavreti svoj voz, mu je zavora na lepem odrekla, da je tramvaj z nezmanjšano brzino zdrvel čez ogibalnišče in se z vso silo zalezel v voz, ki je prihajal iz Št. Vida, še preden je ta dosegel stranski tir. Suneč je bil izredno močan, da je sprevednika Grosa vrlo ob rob tramvajske stene in mu zlomilo desno roko nad komolcem, voznika Ruperta pa je kljuka od zavora udarila po levi strani života, da mu je nalomila več reber. Dva dijaka sta si ob razbitih šipah porezala roke.

V Št. Vid so bili takoj poklicani reševalci, ki so Grosa in Ruperta odpeljali na kirurški oddelek, medtem ko sta dijaka lahko ostala v domači oskrbi. Zaradi karambola je bil skoraj dve uri oviran promet. Iz remize na Celovski cesti je takoj prispelo tehnično in pomožno osebje, da je spravilo vse tri razbite vozove v delavnico. Krivda za nesrečo gre pač na račun neustreznosti motorjev. Voz, ki se je zalezel v šentviškega je iz garniture starih opatijskih tramvajev.

Požar v Radečah

Radeče, 5. novembra
Snoči okrog 22. je nastal na starem dvoru v bližini Piatnikove papirnice požar. Goreti je pričelo gospodarsko poslopje papirniškega delavca in posestnika Ferdinanda Kmetiča, Ljudje, ki so žele gli k po-čitku, so posestniku takoj prihiteli na pomoč in se jim je posrečilo požar omejiti. Ogenj je ogrožal tudi že hlev in kozolec tovarnarja Piatnika. Kmetičev gospodarski poslopje je pogorelo do tal. V njem je bilo uničenega tudi mnogo sena in stelje. Kmetič si je šele pred kratkim zgradil novo domacijo: svoje prejšnje posvestvo je prodal trgovcu Gračnarju na Jagnjenici. Sedaj mu je požar uničil vse razen hiše. Škoda je velika.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno in precej toplo vreme v vsej državi, ponekod nekoliko dežja.
Zagrebska: Oblačno, ponekod deževno, višje temperature.
Dunajska: Spremenljivo, ponekod deževno, v splošnem pa še milo vreme.

Francov uspeh ob Ebru

Čete španske republikanske vlade so se morale umakniti v nove postojanke

Barcelona, 5. nov. a. Uradno poročilo pravi, da se republikanske čete na fronti ob Ebru, ki so se umaknile na nove obrambne postojanke, močno upirajo in povzročajo sovražniku hude izgube. Sovražno letalstvo je bombardiralo včeraj Cartagena in severni pas katalonske obale, Francova trimotorna letala so preletela francosko mejo. Vsi ti napadi so povzročili precej škode ter je bilo tudi nekaj mrtvih in ranjenih. Tako so štiri Francova letala včeraj popoldne vrgla 50 bomb na vas Puerto de la Selva v pokrajini Gerone, kjer je bilo ubitih 10 ljudi, 25 pa ranjenih.

Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Nacionalistične čete še dalje zasledujejo sovražnika na bojišču ob Ebru, čegar desno obrežje od ustja reke do Miraveta

je popolnoma v njihovi posesti. Francove čete so prekoračile cesto, ki vodi od Miraveta v Pinell. Sovražnik se je zaman skušal upirati ter je imel težke izgube. Ujetih je bilo 127 republikancev. Bojni plen je velik.

Republikanska ladja zajeta v Severnem morju

Emden, 5. nov. AA. (DNB). Španska nacionalistična križarka »Ciudad-Alicante« je zaplenila v Severnem morju špansko republikansko ladjo »Rio Mira«. Posadko so prepeljali na križarko, ladjo pa poslali v emdensko pristanišče. Republikanska ladja se je vračala iz emdenske luke ter ni vozila nobenega tovora.

Okrog volitev novega prezidenta češkoslovaške

Politični voditelji pri predsedniku vlade — Poslanci in senatorji neslovanskih narodnosti — Ugibanja o kandidatih za prezidenta

Praga, 5. nov. h. Predsednik vlade general Sirovy je sprejel danes 12-člansko deputacijo političnih strank vladne koalicije, s katerimi je razpravljal o volitvi prezidenta republike in o drugih političnih vprašanjih, ki so s tem v zvezi. O kandidatu še ni bilo govora, marveč gre predvsem za odločitev, ali naj se volitev prezidenta izvrši že sedaj, ko so končno veljavno določene nove državne meje, ali pa naj se počaka tako dolgo, da bo rešeno ustavno pravno stališče bodočega parlamenta in prezidenta republike. V zvezi s tem so razpravljali tudi o osnovnih določbah bodoče ustave.

»Prager Presse« prinaša naslednjo informacijo glede prezidentskih volitev. V političnih krogih smatrajo izvolitev novega predsednika republike po definitivni ureditvi mej za eno prvih nalog, ki naj jo izvede narodno zastopstvo v svojem po uničenju nekaterih mandatov z odstopljenega ozemlja omejenem krogu. Po sklepu pristojnega stalnega parlamentarnega odbora obdrže člani parlamenta, in senata, ki pripadajo kakor drugi razen češki, slovaški ali rusinski narodnosti in ki so dne 18. septembra 1938 stalno prebivali na ozemlju, ki ni bilo zasedeno od te države, svoj poslanski mandat le, ako so v teku osmih dni po objavi tega sklepa ponovili volitev prisrge zvestobe. Svoj mandat pa izgube vsi oni člani parlamenta, ki so navedenega dne bivali na ozemlju, zasedenem od tuje države. Ta sklep se sedaj nanaša tudi na ozemlje, ki je bilo z dunajsko razsodbo odstopljeno Madžarski. Notranji minister bo takoj po preteku roka za obnovitev prisrge objavil v službenem listu imena vseh onih poslancev, ki so izgubili svoj mandat. Ker je bil sklep o razveljavijenju manda-

tov objavljen dne 31. oktobra, preteče rok osmih dni prihodnji torek.

Posvetovanja o osebi novega predsednika se vodijo strogo zaupno in so zato vsa zadevna ugibanja brez podlage, kar se pri iskanju kandidata izhaja s stališča, da mora biti izvoljen soglasno. Odločilnega pomena bodo v tem pogledu zlasti razgovori z zastopniki slovaške in podkarpatske vlade. V javnosti se kot najresnejši kandidati navajajo general Sirovy, zunanji minister Chvalkovsky in vodja agrarcev Beran, vendar so tudi to samo ugibanja, ki za enkrat še nimajo stvarne podlage.

Združitev čeških ministrstev

Praga, 5. novembra. AA. ČTK: Snoči je imela vlada sejo, na kateri so ministri poslušali podrobna poročila zunanega ministra ter ministrov avtonomnih vlad Slovaške in Podkarpatske Rusije glede arbitraže na Dunaju. Vlada je odobrila načrt stalnega parlamentarnega odbora v ministru za izenačenje zakonov ter načrt o združitvi ministrstev za železnice in pošte, tako da se bo to ministruvstvo odslej imenovalo prometno ministruvstvo. Dalje je vlada sklenila, da se združi ministruvstvo za narodno zdravje in ministruvstvo za telesno vzgojo z ministruvstvom za socialno politiko in skupno ministruvstvo za socialno politiko in zdravstveno upravo. Vlada je prav tako odobrila nekatere spremembe zakona o državnih obrambi. Poleg tega je vlada odobrila tudi delo odbora ministrov za gospodarska vprašanja zlasti v zvezi s proračunom, kakor tudi program investicij za železnice.

Naši kraji in ljudje

Za šahovsko državno prvenstvo Danes se bodo v Zagrebu borili Ljubljanci in Zagrebcani

Danes se bosta v Zagrebu srečala v semifinlni tekmi za državno prvenstvo Ljubljanski šahovski klub in Amaterski šahovski klub iz Zagreba. To srečanje bo že skoraj imelo značaj finala, kajti Ljubljana in Zagreb že od nekdaj veljata za najmočnejši šahovski središči v državi in bo zmagovalac nastopil kot visoki favorit nasproti Beograjskemu šahovskemu klubu, ki si je že priboril mesto v finalu.

Za današnje srečanje sta se oba kluba dobro pripravila. Zagrebčani so imeli prav zdaj kvalifikacijski turnir, katerega izid je odločil pri določitvi dokončne postave moštva nasproti Ljubljani. Amaterski šahovski klub v Zagrebu ima v svojih vrstah prvorazredne bojevnike na 64 poljih, med njimi tudi več znanih mojstrov. Najmočnejši je vsekakor prof. dr. Astaloš, ki je često nastopal z uspehom na mednarodnih turnirjih. Na letošnjem mednarodnem mojstrskem turnirju v Ljubljani je zasedel visoko mesto, njegov uspeh pa bi bil še večji, če ga ne bi spremljala smola. Drugi mednarodni mojster je dr. Drezga, ki pa kvaliteto ne dosegata dr. Astaloša. K tema dvema velja pristeti še nacionalnega mojstra dr. Kalabarija, ki pa le redko nastopa na turnirjih in mu zato manjka vežbe. Razen imenovitih razpolaga ASK z izredno močnimi igralci, ki spadajo med jugoslovensko amatersko elito. Izredno močan šahist je mladi Rabar, ki je na letošnjem nacionalnem amaterskem turnirju v Osijeku zasedel z Mariborčanom Lešnikom prvo mesto in je slednjemu moral prepustiti mojstrski naslov šele v matchu. Od ostalih ki pridejo v poštev, je omeniti dr. Brauna, Gottlieba, Jermama, Licula, Pavlovića, Popovića, Salingerja in Šubarića.

LSK brani že več let naslov državnega prvaka in bo tudi letos storil vse, da bo prvenstvo ostalo v Ljubljani. V svoji najmočnejši sestavi bi nedvomno nastopil v Zagrebu kot favoriti, toda mojster Preinfalk je moral na odsluženje kadrovskega roka, kar je seveda znatno okrnilo udarno moč moštva. Preinfalk je pravkar pri

nadpregledu v Beogradu in tako je še majhno upanje, da bo mogel nastopiti v Zagrebu. Ker pa klub z gotovostjo ne more nanj računati, je določil naslednje moštvo: Milan Vidmar ml., Furlani, Sorli, Ludvik Gabrovšek, Šiška, Sikošek, Gerzinić in Ciril Vidmar. V moštvo sta torej dva nacionalna mojstra. Sin našega vele mojstra dr. Milana Vidmarja bo igral na prvi deski, v pravem času se je vrnil od vojakov in čeprav ni imel preveč časa za vežbanje, m u je klub opravičeno zaupal prvo desko. Milan Vidmar je postal mojster na nacionalnem turnirju l. 1923 v Ljubljani in je na letošnjem klubovem jubilejnim mojstrskem turnirju dokazal, da se glede teoretičnega znanja lahko kosa z vsakim mojstrom. Bil je edini med udeleženci, ki ni imel niti enkrat izgubljene pozicije. Na drugi deski bo igral Furlani, eden najstarejših klubov turnirskih igralcev. Po moči je že dolgo spadal med naše nacionalne mojstre. Na amaterskem nacionalnem turnirju v Novem Sadu l. 1923. je delil s Stevanom Čiričem, sedanjim predsednikom šahovskega saveza in narodne skupščine, prvo mesto in je bil naslov mojstra priznan Čiriču le zaradi večjega števila zmag. Zaradi uspešnega nastopa na mednarodnem mojstrskem turnirju letos v Ljubljani je šahovska skupščina priznala Furlaniju mojstrski naslov. Na naslednji deski bi moral igrati Preinfalk, v odsotnosti ga bo zastopal Sorli. Ta je prepričevalno dokazal svoje velike sposobnosti na ljubljanskem mojstrskem turnirju, kjer bi zasedel prav dobro mesto, če ne bi bil v očitnih remijskih pozicijah igral za vsako ceno na zmago. Na ostalih deskah bodo nastopili sami rutinirani šahisti, ki so že ponovno zastopali klubove barve.

Turnir bo v klubovih prostorih ASK v Zagrebu v Ulici kraljice Marije št. 30 od 14. do 18. in od 19.30 do 21.30. Partije, ki do tega časa ne bodo končane, bo ocenil savez, če se ne bi že prej sporazumela kapetana obeh moštvev.

Sto sleparij spretnega izsiljevalca Stanko Zupan iz Kranja se je izdal za kontrolorja planinskih koč, za pisatelja planinskega „Vodiča“, za banovinskega referenta in za novinarja

Višnja gora, 5. novembra. Naši orožniki so zaključili plodono kariero Stanka Zupana iz Kranja, ki je zadnje mesece bil policijsko zasledovan zaradi številnih sleparij. Poslužil se je novega prav sodobnega trika. Začel se je izdajati za funkcionarja planinskih in turističnih organizacij in je s spretnim pripovedovanjem izvajal iz ljudj, večinoma gostilničarjev, trgovcev, pekrov, upraviteljev planinskih koč in ostalih podobno poslovnih ljudi denar za naročilo »Vodiča«, ki ga je sam sestavljal. Pobiral je denar na račun inseratov in reklame v »Vodiču«, za kašipotne table in podobno. Na ljubljansko policijo so prihajale zadnje čase številne prijave, spretni organizator pa se je znal vselej varno izmuzniti zasledovalnim organom. Bog vedi koliko časa bi Zupan, ki se je ponekod izdal tudi za reporterja slovenskih dnevnikov, še izvajal denar iz žepov malih obrtnikov, če bi ga ne dosegli sedaj višnjišnji orožniki in ga oddali v sodne zapore v Višnji gori. Oblastva nadaljuje preiskavo in vse kaže, da je krog oškodovancev po vseh okrajih, koder je le kaj priložnosti za turistično, že dosegel število sto.

SMOLA NA POLZEVEM

Pred dnevi je prejel upravnik Polzevega doma g. Mirko Pervanja dopisnico, da se bo zglasil v kratkem v domu SK Polža.

Spomini na nesrečnega polkovnika Kujundžića

V dveh člankih smo opisovali tragedijo na južno-srbski planini Kožuho, kjer so v snežnem metežu zmrznili dva oficirja in en graničar. Med žrtvami te tragedije je bil tudi poveljnik graničarskega oddelka, polkovnik Stevan Kujundžić, ki se je bil podal na inspekcijo graničarskih posadk. Takoj po objavi naših dveh člankov so se oglasili mnogi znanci pokojnega polkovnika. Naš sotrudnik g. R. D. nam je opisal njegovo službovanje v prevarnih dneh v Ljubljani, lekarnar g. dr. S. Kmet pa je k temu opisu še pristavil, da je takratni kapetan Kujundžić stanoval pri njegovi rodbini in da se je tudi pozneje iz raznih krajev svojega službovanja prav rad spominjal svojega bivanja v Ljubljani in vseh svojih prijateljev. Zda se oglašajo upokojeni narednik vodnik II. stopnje g. Jože Stojc iz Ljubljane, ki je služboval pod poveljstvom polkovnika Stevana K. Kujundžića v Kruševcu.

Ganljivi so spomini tega podoficirja na polkovnika Kujundžića. Začetek spominskega spisa se glasi takole: Dovoli mi, dragi gospodine pukovniče, da ti tudi jaz napišem par vrstic v slovo. Kar otepel sem, ko sem prečital tužno vest o Tvoji smrti. Nikdar nisem mislil, da boš moral tako zgodaj zapustiti svet in oditi, kamor bomo morali iti naposled vsi — — —

G. Stojc opisuje vrline svojega nekdanjega poveljnika v prestopnici carja Lazara v Kruševcu kot voljaka in človeka. Pri tem opisovanju počrta dejstva, da se je g. Kujundžić po mnogih letih z veseljem spominjal na svoje kratko bivanje v Ljubljani. Kadar je prišel nadzorovat čete in podrejene ustanove, je svojega narednika Slovenca z veseljem nasmehom nagovoril: »Prmojduš, Jože, jeli vse u redu?« — In bilo je vedno vse v redu, zakaj vsi so tekmovali, da bi v vsakem oziru ustregli svojemu dobremu, ljudomilemu in pravičnemu poveljniku.

Ni oficirja, podoficirja in vojaka, ki se ne bi z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjal komandanta Stevana Kujundžića, zatrjuje z vsem poudarkom g. Stojc.

zastopnik SPD iz Ljubljane. Ljubljanska osrednja organizacija SPD je zaprosila, naj gredo njihovemu pooblaščenca v vsem na roke, tako glede markacije potov in podatkov za novi »Vodič«. Naključje pa je nanoslo, da tisti dan, ko se je na Polzevem zglasil predstavnik SPD, upravitelj g. Pervanja ni bilo doma, sprejela ga je njegova žena.

Stane Zupan, tako se je predstavil pooblaščenec SPD, je prišel v koč tako samozvestno in tudi tako opremljen, da res ni bilo nobenega suma, da bi bilo vmes kaj sleparije. Ko se je predstavil gospej in povprašal za upravitelja, je bil napravljen turistovski, preko ramen pa sta mu na vrvi viseli dve posodici za markiranje potov. V eni je bila rdeča, v drugi bela barva. Zupan je povedal, da bo izpeljal novo pot na Polzevo, ki bo vodila iz Kresnic v Zasavju preko Obolnega do Polzeve. Z gospe se je Zupan brž dogovoril glede reklamnih notic in klisije. Na srečo pa so dospeli tedaj na Polzevo naši trije orožniki, ki so bili na običajnem službenem obhodu. Patrujo je vodil narednik Mlinarić, ki je takoj podvomil o poštenosti Stanka Zupana, ker se je spomnil, da je čital v zadnjih policijskih listih o podobnih goljufijah. Enega izmed orožnikov je poslal takoj skrivaj domov v Višnjo goro po policijsko sporočilo, sam pa je legitimiral neznanca. Ta je bil tak v zadregi, da je prošil za trenutek oproščenja in se je zatekel na stranišče... V tistem je došel domov oskrbnik g. Pervanja. Zupan je hitel k njemu in začel govoriti z njim tako zaupno, kakor bi bila že stara znanca in pobratima, čeprav se še nikoli nista videla. Sum orožnikov je bil zato še bolj potrjen. Pri Zupanu so našli precej naročilnic raznih trgovcev, gostilničarjev, pekrov in drugih, ki naročajo inserate, klisije in slinčice. Izjave SPD, da je Zupan pooblaščen za nabiranje člankov in vsot, pa nikjer. Številne prijave, ki so jih našli v nahrbtniku, so ga izdale, še bolj pa je bil potrjen sum, ko so našli, da je v trenutku, ko se je zatekel v stranišče, skrivil tjakaj šop blokov z raznimi podobnimi naročili. Zda je bilo jasno, da imajo v rokah drznega goljufa. Med tem se je tudi že vrnil sel s potrebnimi policijskimi dokumenti in takoj nato je bil Zupan aretiran. Pozneje poizvedovanje je tudi dokazalo, da se je Zupan sam javil pisмено kot odposlanec SPD, ki nima z njim nikake zveze.

ZUPAN KOT LAŽNI KONTROLOR NA SMOHORJU

Pred mesecem se je prikazal Stanko Zupan v podobni vlogi na Smohorju nad Laškimi, kjer preurejajo in povečujejo planinsko koč SPD. Zupan se je tedaj predstavil oskrbniku g. Ivanu Krapežu, da ga pošilja SPD iz Ljubljane, naj pregleda gradnjo smohorske koč. Zupan je bil dobro pogoščen, in ko je izlekel iz žepa g. Krapeža še dve sto din, je izginil brez sledu. Ravnal je precej slinčito kakor zda na Polzevem. Orožniki so ga iskali po vsem okolišu, a Zupan je odšel v drug srez, kjer je še ves mesec nadaljeval s podobnimi goljufijami.

NAROCENE IN PLAČANE REKLAMNE TABLE PRI FIGOVCU NI NIKJER...

Zda ko tiči sleparski pitček v kletki, se je prijavila tudi gostilničarka gospa Ivanka Omahnova, ki je povedala že leto dni staro storijsko. Nekoč je prišel k njej Zupan in jo je nagovarjal, naj si naroči reklamno tablo na steni ljubljanskega Figovca, da bo opozarjal na lepoto Višnje gore, na cene izlete in zlasti na priporočanja vredno postrežbo pri Omahnovih. Zupan se je izdal za potnega maršala ljubljanskega »Putnika«, ki pravkar organizira večjo serijo izletov na Dolenj-

ske. Gospej Omahnovi je zagotovil, da se bodo zadržale vse izletniške skupine tudi v njeni gostilni. Ob takih obljubah je gospa res naročila veliko reklamno tablo in izročila »potnemu maršalu« 300 din. Gospa se je nekaj časa jezila, ker ni bilo table od nikoder. Ko je podregala pri »Putniku«, je zvedela, da jo je Zupan čisto cigansko ogoljufal.

ZUPAN JE DAJAL PROCENTE PRI TAKOJSNEM PLACILU

Zupan se je nedavno zglasil v štangi, kjer je prijazno turistovski naselje in dobe izletniki ceneno in dobro oskrbo v gostilni pri Marmu. Zupan je obljubil gostilničarki gospe Franciški Marnovi, če naroči inserat v »Vodiču«, precejšnje ugodnosti. Tudi pot ji je obljubil markirati iz zasavske in višnjejske strani do njene gostilne. Gospa je zato podpisala naročilnico za znesek 115 din. Zupan pa ji je odračunal 15% popust zaradi takojšnjega plačila. Izgovoril pa si je tudi za štirinajst dni prosto hrano in stanovanje...

Od štange je Zupana vodila pot do Prežganja. Tam pa se je mož prav hudo razburil, kajti gostilničar De Cecco se je branil naročiti »Vodič« in inserat. Izgovarjal se je na slabe zasluzke. Zupan se je skliceval na predsednika litjskega tujsko-prometnega društva, učitelja Vidica — je pa seveda res, da učitelj Vidic ni Zupanov znanec in tudi nikak predsednik tujsko-prometnega društva, ker v Litiji sploh nimajo takega društva. Na vse načine je Zupan poskušal izvelič iz gostilničarja De Cecca denar, nazadnje pa je zagrozil, da bo naročeno turistovski pot izpeljal čisto drugje, daleč od Prežganja. Tako skop gostilničar ne zasluži podpore javnosti — se je hudoval Zupan. Pred odhodom je predrež neznanec v De Ceccovi trgovini barv in olja, plačati pa ničesar ni hotel.

ORIGINALNO JAMSTVO ZA ŠEST LET USPEŠNEGA TUJSKEGA DELA

Gostilničarka Apolonija Čoževa v Malem Trebeljevem je bila ob Zupanovem obisku brez večjega denarja, zato tudi ni utegnila plačati naročila za knjigo in inserat. Zupan se je pri Čoževih izdal za referenta na bankni upravi. Trdil je, da mu je dala banovina nalog, naj organizira tujski promet tudi po odrceh krajih. Ki je vendar izšel 170 dinarjev, je dal v Malem Trebeljevem jamstvo za šest let, da bodo imeli vedno dovolj tujeve.

Kakor so doslej ugotovili orožniki, je izvršil Stane Zupan goljufije z »Vodičem« in naročili za inserate in klisije tudi na Javorju pri Litiji. Tam so se ljudje izprava branili vsiljivca. Ko pa je začel Zupan trditi, da ga je poslal litijski učitelj g. Zupančič, ki da bo sam izdal imenovano knjigo, mu je potegavščina uspeša in gostilničarka Pepca Rusova mu je plačala

50 din. Zaradi dobrega poznanstva z Zupančičem, se je ujel na Zupanov »lme« tudi posestnik Rudolf Berčon. Vse Zupanove trditve so bile seveda iz trte izvite.

Po informacijah, ki so jih prejeli naši orožniki, je naraslo število oškodovancev v ostalih srezih na rekordno višino. Zupan je kolovratil pred meseci tudi v škofjeloškem okraju. Tam se je izdal za dopisnika »Jutra« in je sprejemal naročila za članke in inserate. Izredno število opeharjenec kaže, kako plodono smo polje si je Zupan izbral in je znal imenitno in prepričevalno nastopati v svoji vlogi kot zaščiteni našega tujskega prometa. Slika njegovih sleparij še ni popolna, a lahko si je predstavljati že po gornjih navedbah, koliko škode je prizadelo gostinskemu prometu sleparsko početje Stanka Zupana.

Sled za Bradeškom je izginila

Škofja Loka, 4. novembra. Zloglasni vlomilec Jože Bradeško je na svobodi. Polhograjski Dolomiti z obsežnimi gozdovi in zakonitimi vasičami mu dajejo varno zavetje. To ve prav dobro ves škofjeloški okraj, ki se ne da zamotiti od tišine, ki je nastopila poslednje mesece. Prej ali slej se utegne nevarni tolovaj spet pojaviti. Oblastva so budno na preži in stikajo za njim, četudi zaenkrat vsaj pri nas ni slišati o kakih novih njegovih grehih. Bradeško vztrajno trdi, da živ orožnikom ne bo prišel v roke. Menda hodi stalno naokrog oboženo, da bi v primeru nevarnosti lahko obračunal sam s seboj in morda še s svojimi zasledovalci.

Ker nastopa Bradeško zdaj pa zdaj tudi kot »dobrotnik«, ki poseže v žep in daruje »kovača«, ni dvoma, da bi bil že v rokah pravice, če ga pomagati ne bi sproti obveščali o nevarnostih. Preplašeni ljudje pa se boje kaj več povedati o njem zgolj iz strahu, da jih ne bi potem doseglo Bradeškovo maščevanje.

V vrsti grehov, ki se kopijojo na rameh Bradeška, je zabeležena tudi tatvina hranilnih knjižic pri nekem posestniku pri Sv. Jakobu v Poljanski dolini. Tamkaj so namreč izginile pred časom hranilne knjižice, glaseče se na preko 100.000 din. Kaj je Bradeško hotel prav za prav s temi knjižicami, je težko reči. Okoristiti se z njimi tako ni mogel, ker so bili denarni zavodi pravočasno obveščeni o tatvini.

Sicer pa zna biti Bradeško tudi prav družaben človek. Znano je, da je ob neki priliki naletel v gorskem naselju na Benico. Zapletel se je z njo v pogovor. Beseda je dala besedo in že sta začela govoriti o Bradeški. »Vse bi bilo,« je hitela

Ali je kupljeno blago dobro ali ne?

Kadar stopife iz frgovine ne veste če je blago, kafero ste kupili, dobro ali ne.

Poznafe le njegovo ceno, kakovost pa ne!

Teokarovičovo blago Vam ne čela nobenih skrbi. Tovarna jamči za kakovost svojega blaga in Vas reši vsake negotovosti.

Industrija volanah tkanin
V. d. Teokarovič Komp
blago iz prave, izbrane avstralske volne

Tovarna: Paračin	Prodajalne: Ljubljana Gradišče 4	Zagreb Juršičeva 4	Beograd Knez Mihajlova 35
Osijek Kaplucinska 14	Novi Sad Trg Oslobođenja 3	Sarajevo Strossmayerova	in v vseh večjih mestih v državi

praviti ženica, »če bi le ne bilo Bradeška, ki se ga vsi tako bojimo.« »Tak Bradeška se boji,« je povzel Bradeško in povprašal naprej: »Kakšen pa je prav za prav ta človek?« »I.« se je odrezala ženica in pogledala Bradeška od nog do glave, »prav take velikosti je kakor vi. Vi ste mu kar nekam zelo podobni. Prav take postave mora biti.« Bradeško se je nasmajal in še tolažil žensko, da tako hud, kakor ljudje govorijo, gotovo ne bo.

Brž nato je povprašal: »Ali orožniki Bradeška kaj pridno iščejo...« »Seveda ga iščejo,« je odvrnila kmetica, »saj so prav zdaj spet v vasi.« Ko je začul Bradeško to vest, se mu je začelo muditi. Je nekaj besed je rekel in že je izginil v go-

ščavi. Vest o prisotnosti orožnikov ga je spravila v strah, da je zbežal. Zlikovec, ki je prizadejal ljudem že dokaj škode, oblastvom pa truda in brig, bo pač gotovo prišel zdaj na zimo pod ključ.

Pri lenivem črevesju in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke naj se uporablja že odavna poznana naravna »Franz-Josefova« grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je »Franz-Josefova« grenčica zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutru izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

Izjalovljeni načrti zaljubljenega Ribničana Otmica zale mladenke pravočasno preprečena

Novo mesto, 5. novembra. Otmica, ki je na jugu še marsikd zelo lo udomačen običaj, je pri nas skoraj neznan. Vendar včasih tudi v kakšnem našem fantu tako živo zapolje kri, da si hoče prisvojiti dekle, v katero se je zareskal, ne da bi bil pri njej zmagovit. Dolenjska govori zadnje dni o nesrečni ljubezni 28-letnega krojača Ribničana Antona. Fant se je lani smrtno zaljubil v 17-letno zalo mladenko Slavko, hčerko državnega uslužbenca, ki je služboval več let v Dragi, pred mesecem pa je bil premeščen v Srpske Moravice. Zaljubljeni Anton je bil zaradi lepe Slavke vse leto stalen gost pri njenih starših in se je trudil na vse načine, da bi se prikupil dekletu in staršem ter priušal tudi razna darila, največkrat kak ribniški izdelek. Zlasti radodaren je bil z leseni kuhinjskimi, katerih je nekoč prinesel kar cel sveženj. Na žalost tudi ta plemeniti dar ni nič zalegal.

Da bi se rešila nadležnosti, se je Slavka skrivala pri farovski kuharici. Anton je zavoljo tega trpel hude duševne muke. Posebno pa je začel trpeti, ko so se Slavkini starši preselili v Srbske Moravice. Kmalu je bil za dekletom. Ko so starši uvideli, da je Anton res ves obupan, so mu svetovali naj prične krojaško obrt v Srbskih Moravicah, morda se bo potem dalo dekle prepričati.

Toda Anton je venomer zahteval, da mu Slavka sledi na njegov dom, kjer bo poroka. Prišel je tudi groziti: »Oba v življenje ali pa v smrt!« Ker je Slavka vedela, da z njim ni šale, je odšla v strahu pred njim v Novo mesto in se je nastanila pri gospodinj svojo dobre prijateljce. Anton jo je začel iskati pri vseh njenih sorodnikih, grozil ji je s smrtjo, končno jo pa res izsledil v Novem mestu. Da obvarujejo dekle pred nasilnostjo, so jo dobri ljudje čez noč skrili pod varno streho. Zaljubljenec pa je vso noč stražil pred hišo. Ko je prišla mimo neka hišna uslužbenka, jo je pričel nagovarjati, naj mu za božjo voljo pové, kje je dekle skrito. Zvita ženska je zaljubljenca povedala, da se je v hiši res mudila neka mladenka, ki pa je z nočnim vlakom že odpotovala k staršem v Srbske Moravice.

To je na zaljubljenega Antona učinkovalo kakor curek hladne vode. Brž je ubral korake po najbližjem potu na kolodvor in se je s prvim vlakom odpeljal proti Karlovcu. Na dolgi vožnji se je pa domislil, da ima Slavka sorodnike v Krvavčevem vrhu pri Metliki in da se je gotovo tam skrila pred njim. Prekinil je torej vožnjo in se podal tja, doživel pa je novo razočaranje. Ves nemiren je z denarjem pregovoril dva zakonca, da se podata z njim v Srbske Moravice in mu pomagata pridobiti Slavkino naklonenost. Ko so vsi trije prišli v Moravice, seveda Slavke niso našli. Obupani Anton se je nato v spremstvu obeh zakoncev odpeljal nazaj proti Novemu mestu iskat Slavko. Spotoma so se odločili, da dekle odvedejo s silo, če se ne bo sama udala. Vse načrti je bil že na vožnji možno dogovorjen.

Ko so prispeli v Novo mesto, so najeli avtotaksi in naročili, naj počaka blizu hi-

še, kjer se je nastanila Slavka. V okrilju mraka se je Anton priplazil do Slavkine sobe, oba zakonca mešetarja pa sta se podala v hišo. V hrvatskem narečju sta nagovarjala gospodinj naj dovede Slavko, ker imata zanj nujno in važno naročilo. Gospodinja je zakonca vabila v sobo, kamor da bo dovedla tudi Slavko. Toda zakonca sta odločno zavrnila povabilo, češ da morata za dekletom govoriti v veži na samem. V tem pa je neka gospodična spoznala Antona, ki je postopal pod dekletovo sobico. Ker je vedela, kakšne dramatične scene je že prejšnje dni uprizoril, je pribzela v hišo ter povedala gospodinj, da stoji zunaj hiše človek, ki je nedavno grozil Slavki s smrtjo. To sporočilo je tudi oba zakonca mešetarja zadelo kakor bomba. Jadrno sta jo odkrila in z njima je odhitel tudi zaljubljeni Anton, ki se bo poslej pač moral vdati prepričanju, da se s Slavko ne bo vozil bogve kam v neznane kraje, še manj pa pred oltar. Če se pove, da je prav izdatno trpel Antonov žep, bo to zaljubljenca za bodoče čase pač v svarilo, da se v srčnih zadevah ne da z nasiljem ničesar opraviti.

PRIPOROČILO

»Ali imate priporočilo gospoda, ki ste doslej pri njem delali?« vpraša ravnatelj Dreta šoferja, ki se mu je prišel ponuditi. »Se ne. Toda ko se vrne iz bolnišnice, ga bom takoj dobil.«

Gospodarstvo

Naše gospodarstvo v septembru

Naša Narodna banka je izdala običajni mesečni statistični pregled našega gospodarstva za mesec september, iz katerega posnemamo naslednje podatke:

Nazadovanje hranilnih vlog zaradi mednarodne napetosti

Na našem denarnem trgu se je pojavila v septembru precejšnja nervoznost zaradi rastoče mednarodne politične napetosti in vojne nevarnosti. Nervoznost se je polastila zlasti vlagateljev. Prišlo je do večjih dvigov hranilnih vlog, ki pa so takoj po odstranitvi vojni nevarnosti zopet prišle pritekat nazaj v denarne zavode. Statistično poročilo za september nam sicer še ne nudi podatkov o celotnem obsegu nazadovanja vlog, ker navaja o celotnem stanju vlog le podatke za 1. september. Pač pa vsebuje poročilo podatke o stanju vlog pri državnih denarnih zavodih in pri 20 največjih bankah.

Pri obeh državnih denarnih zavodih, t. j. pri Poštni hranilnici in Državni hipotekarni banki so se hranilne vloge v teku septembra zmanjšale za 347 milijonov din, in sicer od 2808 na 2461 milijonov din, na vlogi pri teh dveh državnih zavodih nekoliko padle pod lanski nivo, saj so znašale lani ob koncu septembra 2501 milijon.

Pri 20 največjih bankah pa so hranilne vloge v teku septembra nazadovale za 325 milijonov in sicer od 3417 na 3092 milijonov (lani ob koncu septembra so znašale 3290 milijonov). Navzlic dvigom so se razpoložljiva gotovinska sredstva pri 20 največjih bankah zmanjšala v teku septembra le za 169 milijonov, od 467 na 307 milijonov (lani ob koncu septembra so znašala 360, predlanskim 289 milijonov). Navzlic znatnim izplačilom so bila gotovinska sredstva pri teh 20 bankah še vedno nekoliko večja, kakor pred dvema letoma, kar je pripisati okolnosti, da je Narodna banka nudila denarnim zavodom svojo pomoč.

O celotnem stanju vlog objavlja Narodna banka šele podatke za 1. september, tako da nazadovanje v septembru še ni ugotovljeno. Dne 1. septembra so znašale hranilne vloge pri vseh bankah in hranilnicah 11.790 milijonov in so bile le za 3 milijone večje nego v začetku avgusta. V primeri z lanskim letom pa je bilo stanje za 766 milijonov višje in v primeri s predlanskim 1. septembrom za 1632 milijonov.

Promet na borzah

Promet z efekti na jugoslovenskih borzah je bil v septembru nekoliko večji. Znašal je 38 milijonov din nasproti 16 milijonov in lanskem septembru in 25 milijonov in predlanskem septembru. V prvih treh četrtletjih letošnjega leta je celotni

promet z efekti dosegel vrednost 365 milijonov nasproti 265, 174 in 348 milijonov in istem razdobju prejšnjih let.

Promet z devizami in valutami, ki je prejšnje mesece zastojal v primeri z lanskim letom je v septembru dosegel višino prometa v lanskem septembru. Znašal je namreč 332 milijonov nasproti 336, 299 in 145 milijonov v septembru prejšnjih treh let.

Gibanje cen

Naš indeks cen v trgovini na debelo se je od avgusta do septembra dvignil za 1,2 na 87,0 točke (1926 enako 100), med tem ko je znašal lani v septembru 78,1, predlanskim pa 67,0. Predvsem se je v septembru dvignil indeks cen rastlinskih proizvodov, in sicer za 5,4 na 88,4 (lani 79,9, predl. 60,4). Indeks cen živine in živalskih proizvodov je ostal na višini prejšnjega meseca, t. j. 66,1 (lani 76,2). Tudi indeks cen mineralnih proizvodov se ni spremenil in je znašal 83,3 (lani 89,0). Indeks cen industrijskih proizvodov pa se je nebitno znižal za 0,1 na 76,3 (lani 80,4).

Indeks cen v trgovini na drobno (1930 enako 100) zaznamuje v Beogradu povprečje za 1,7 na 94,4 (lani 87,3, predl. 78,2), v Zagrebu nazadovanje za 1,1 na 87,9 (lani 83,9, predl. 79,5) in v Ljubljani nazadovanje za 0,3 na 88,2 (lani 85,5, predl. 82,2). Skupni indeks cen v trgovini na drobno za 10 glavnih mest Jugoslavije se je od avgusta do septembra dvignil za 0,6 na 91,5 (lani 86,9, predl. 81,1).

Znaten železniški promet

Na jugoslovenskih državnih železnicah je bilo število natovorjenih vagonov tudi v septembru večje nego lani. Natovorjenih je bilo 179.000 vagonov. V primeri s prejšnjimi leti nam kaže statistika za september in za prva tri četrtletja naslednjo sliko o številu natovorjenih vagonov:

	september	jan.—sept.
1935	153.000	1.030.000
1936	155.000	1.064.000
1937	169.000	1.215.000
1938	179.000	1.320.000

Letos je bilo v prvih treh četrtletjih število natovorjenih vagonov za 105.000 vagonov ali 8,7% višje nego lani in za 290.000 vagonov ali za 28,8% višje nego leta 1935.

Rečni promet pa je bil letos zaradi manjšega izvoza žita manjši. Državna rečna plovba je v avgustu prevozila 65 milijonov tonskih kilometrov (lani 87, predl. 72). Tudi pomorski promet je bil nekoliko manjši in je znašala v avgustu tožnja za naše luke došlih ladij 2.219.000 bruto registričnih ton (lani 2.351.000, predlanskim 2.087.000). Podatki o rečnem in pomorskem prometu za september pa še niso znani.

Trgovinski sporazum z Nemčijo

Poročali smo že o novem jugoslovensko-nemškem trgovinskem sporazumu, ki je bil sklenjen na zasedanju jugoslovensko-nemškega stalnega odbora.

Tarifni del sporazuma vsebuje nekaj carinskih sprememb. Tako se naša uvozna carina na kaolin (tar. post. 147/1b) zniža na 1 zl. din. V tej zvezi se bodo avtomatično znižale tudi tar. postavke 147, 151 in 164. Zahtevo po znižanju uvozne carine na tkanine in žime je naša delegacija odbila. Papir za konzerviranje krzna se uvrsti v bodečo v carinsko tarifno postavko 454/2 s carino 35 din, kolikor znaša sicer carina za pergamentni papir. Naša delegacija tudi ni pristala na zahteve glede znižanja carine na etikete iz papirja in kartona, na razglednice in kolektarje, prav tako ni pristala na znižanje carine na cevi iz litega železa in na emailirane plakate. Glede carine na mineralno vodo je dogovorjeno, da bodo Nemci še naknadno proučili aranžma, po katerem bi Nemčija dala kontingent za 15.000 stotov s carino 2 marki pod pogojem, da tudi mi znižamo carino na 2,70 zl. din (kar ustreza vrednosti 2 marki). Naša delegacija je zavrnila zahtevo po znižanju uvozne carine na stročnice in cevi za tekstilne obrate, kolikor se proizvajajo pri nas, pristala pa je na znižanje carine na 20 zl. din na ostale stročnice in cevi, ki jih ne proizvajamo in jih zaradi majhne potrošnje tudi ne nameravamo proizvajati. Pristali smo na to, da se iz besedila tarifne postavke 572/1: »navadni noži in držaji iz mehkega lesa brez vzmeti, tako zvali pipice, črtajo besede iz mehkega lesa«. Končno smo zavrnili zahtevo glede olajšav pri tarifiranju blaga iz umetne mešane volne in pri tarifiranju flocotkanin, čipk, zaves iz čipk, naknadnih in sestavnih delov strojev ter končno zahtevo, da se papirnati vrečam prizna pri uvozu značaj zavoja.

V teku pogajanj so Nemci predložili še dodatno listo za znižanje nekaterih carinskih postavk. Iz te liste smo prejeli predlog za znižanje uvozne carine na umetni vosek za izdelovanje kreme za obutev (tar. post. 180/2), nadalje smo sprejeli predlog za znižanje carine na umetno slamo, barvano (327/2) od 100 na 50 zl. din. Odloženo je bilo vprašanje znižanja carine na betonske steklene kocke, pristali pa smo na znižanje carine na prejo iz umetne svile za prodajo na drobno, barvano, tiskano (tar. post. 330/2) na 300 zl. din. Zavrnili smo zahtevo po znižanju carine na gume iz umetne roževine (tar. post. 4186). Odloženo je vprašanje znižanja carine na stekleno posodo (tar. št. 521/1b) od 26 na 13 zl. din. Prav tako je odloženo vprašanje znižanja carine na steklene svetilke (523/3) od 60 na 30 zl. din.

Poleg te dopolnilne liste so Nemci predložili še tretjo listo, v kateri zahtevajo, da pogodbeno vezemo 56 carinskih postavk, ki so pogodbeno vezane v pogodbi s Češkoslovaško iz leta 1931. Pogajanja o tej tretji sudetsko-nemški listi je naša delegacija odločila z motivacijo, da se ne moremo pogajati o koncesijah, ki smo jih dali pred 7 leti Češkoslovaški, smemo jih revidirati naše trgovinske pogodbe s Češkoslovaško.

Kontingenti

Glede izvoza naših industrijskih obrtnih proizvodov so Nemci pristali na zvišanje kontingenta za čevljarstvo in ostale žebelje od 100 na 140% našega izvoza v Avstrijo iz leta 1937 in bodo dali devizna dovoljenja za uvoz tega blaga v količini 560 stotov. To blago se bo izvažalo preko carinarnic v Področji in Špijli. Preko teh carinarnic se bo izvažala tudi suha roba iz kožarskega okraja po že odobrenih kontingentih. Nadalje so se Nemci zavezali, da bodo dali devizna dovoljenja za uvoz 60.000 stotov ekstraktov za strojenje, 21.000 stotov ferostilov, 10.000 stotov ferokroma, 5.000 stotov surovega lesnega cveta, 15.000 stotov lesnega apna, 500 stotov surovega kreozotnega oglja, 15.000

stotov lesnega retortnega oglja in 87.000 stotov kalcijevega cianamida. Nemci niso pristali na našo zahtevo glede kontingenta za 1000 stotov acetona, ker ga kupujejo ceneje v USA, ter za 500 stotov acetonskega oglja, ker ga sami proizvajajo.

Zmanjšana kvota za les in industrijske surovine

Na zasedanju odbora je prišlo tudi do sporazuma glede spremembe strukture našega izvoza v Nemčijo. V bodečo se zmanjša odstotna kvota za industrijske surovine (rude, kovine, volna itd.) od 39 na 29% vsega našega izvoza v Nemčijo. Prav tako se zniža izvozna kvota za les od sedanjih 11 na 9% našega izvoza. Na drugi strani pa se poveča odstotna kvota za izvoz naših agrarnih proizvodov od 50 na 62%, in sicer tako, da odpade od teh 62% polovica na žito, sadje in poljske pridelke, druga polovica pa na živino in živalske proizvode.

Na dunajski trg bomo v bodečo izvažali vsak teden 3000 prašičev, na ostale nemške trge pa v zadnjem četrtletju 30.000 prašičev, in sicer 15.000 živih in 15.000 zaklanih. Nadalje bomo do konca leta izvozili 1000 glav govedi, 100 vagonov perutnine in 100 vagonov masti. Kontingent za jaja je za letošnje leto izrabiljen. Do konca leta bomo še izvozili 20.000 vagonov pšenice in 10.000 vagonov koruze.

Nemčija namerava graditi plovni kanal preko čsl. ozemlja od Odra do Dunava

Preteklo nedeljo so v Nemčiji otvorili zadnji del velikega plovnega kanala skozi Srednjo Nemčijo, tako da obstoja sedaj plovna zveza med Renom preko vse Nemčije do Odra. Znano je tudi, da v pospešenem tempu gradijo kanal, ki bo vezal Ren preko Majne z Dunavom. Sedaj prihajajo Nemci z novim načrtom kanala od Odra preko Češkoslovaške do Dunava. Nemski listi poročajo, da bo ta kanal važen predvsem za trgovino z južnozgodno Evropo in Balkanom. V tej zvezi obstoja tudi načrt za gradnjo velike rečne luke na Dunavu pri Dunaju.

Na nedavnem nemškem kongresu za rečno plovbo v Magdeburgu je o stanju nemške rečne plovbe poročal nemški državni svetnik dr. Jarres iz Düsseldorfa. Omrežje vodnih cest v Nemčiji znaša danes 13.700 km, od tega odpade 2200 km na umetne vodne ceste, t. j. na kanale. Gošota vodnega prometa znaša v Nemčiji 8500 ton na 1 km obratne dolžine na leto (v Belgiji 20.000 ton), na Nizozemskem 10.000 ton, v Franciji 3200 ton, v USA 3400

Vzdrževanje ravnotežja trgovinske bilance

Vrednost našega izvoza v Nemčijo bi morala znašati za četrto četrtletje 36 milijonov mark. Ker pa je saldo naših izvoznih terjatev sedaj zopet večji nego 15 milijonov mark, se zniža ta vrednost našega izvoza v IV. četrtletju za 5% na 30,9 milijona mark. To zmanjšanje izvoza bo trajalo tako dolgo, dokler klirinški saldo ne pade na 15 milijonov mark.

V istem četrtletju lanskega leta je znašal naš izvoz v Nemčijo in Avstrijo 860 milijonov din, letos pa bo znašal le 447 milijonov (30,8 milijona mark). Od gornjega zneska 447 milijonov bo odpadlo na žito, poljske pridelke in sadje 137 milijonov, na živino in živalske proizvode prav tako 137 milijonov, na les 40 milijonov in na industrijske surovine 129 milijonov.

Poročali smo tudi že, da bo naša Narodna banka držala tečaj klirinške marke med 14,30 in 14,70 din. Prevzela je obveznost, da bo po potrebi kupovala marke na borzi, kadar se bodo nudile v večjih količinah, in jih bo prodajala, kadar ponudba ne bo zadostna. Ti nakupi so določeni do zneska 8 milijonov mark. Če bi se pa pojavilo pomanjkanje mark na naših borzah in Narodna banka ne bi imela marke na razpolago, bo dal nemški devizni urad potrebne predpune.

Mogočna zdravilna moč narave

se še posebno izraža v naravnih ROGAŠKI SLATINI

povedi za odmero zgradarine za davčno leto 1938. Napovedi je vložiti v času od 1. do 30. novembra t. l.

Valutni režim v sudetskem ozemlju. S 1. novembrom so češkoslovaški bankovci po 100 Kč in več izgubili v sudetskem ozemlju značaj zakonitega plačilnega sredstva. Sedaj je nemška vlada izdala novo uredbu, po kateri izgube s 15. novembrom tudi ostali (državni) bankovci in kovani novci značaj zakonitega plačilnega sredstva.

Češkoslovaška bo zgradila veliko avtomobilsko cesto od zapada proti vzhodu. Češkoslovaška vlada je v sporazumu s slovaško in podkarpatsko vlado sklenila, da takoj izdela načrte za veliko avtomobilsko cesto, ki bo šla v vsej dolžini republike od zapada proti vzhodu in bo zvezana z velikimi avtomobilskimi cestami sosednih držav. Cesta bo namenjena izključno za motorna vozila in bo dolga 1000 kilometrov. Graditi bodo začeli čisto prihodnje leto. Ze letos pa bodo pričeli s cestnimi deli, ki so nujno potrebna zaradi novih mej. Za te gradnje je vlada odobrila potrebne kredite. Ze prihodnji mesec bodo zaposlili pri teh delih delavce iz delavskih taborišč, in sicer 40 formacij po 1000 ljudi. Veliko avtomobilsko cesto pa bodo gradili pet let in bo pri tem zaposlenih 50.000 do 100.000 ljudi.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 547 milijona din nasproti 558, 1830, 720 in 502 milijona din v zadnjih štirih tednih. Nemški klirinški čeki so bili po oslabitvi v prejšnjem tednu precej stabilni in se je tečaj gibal med 14,25 — 14,32.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7425, London 20.9925, New York 440.875, Bruselj 74,60, Milan 23,20, Amsterdam 239,85, Berlin 176,62, Stockholm 103,15, Oslo 105,50, København 93,7250, Praga 15,15, Varšava 82,25, Budimpešta 57,50, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 5. nov. Začetni tečaji: pšenica: za maj 65,75, za julij 65,25; koruza: za dec. 45,25, za maj 48,8750, za julij 50.

+ Winnipeg, 5. nov. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 57,3750, za maj 60,8750.

BOMBAAZ

+ Liverpool, 4. nov. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za dec. 4,78 (prejšnji dan 4,81), za maj 4,82 (4,81).

+ New York, 4. nov. Tendence stalna. Zaklj. tečaji: za dec. 8,42 (8,49), za maj 8,22 (8,25).

Razprava o razkuževanjih v Ljubljani

Sodba v procesu bo objavljena v ponedeljek zjutraj

Ljubljana, 5. novembra. Danes se je ves dan nadaljevala razprava proti mestnemu nadzorniku in desinsektorju Francetu Kovačiču, ki je obtožen, da je zagrešil razne zlorabe v svojem službovanju na škodo mestne občine in nekaterih strank, ki so pri zavodu naročale desinsekcije.

Današnja razprava je bila posvečena zaslišanju številnih prič in nekaterih izvedencev. V teku dopoldneva so bile v glavnem zaslišane nekatere manj važne priče. Proti koncu dopoldanske razprave pa je prišel na vrsto tudi že izvedenec načelnik mestnega kontrolnega urada Lojze Pipp. Njegovo zasliševanje je predsednik v opoldanskem premoru prekinil in ga nadaljeval še popoldne. V glavnem je izpovedal:

Glede nabav sredstev pri tovarnarju Budni je revizija ugotovila, da se izvelek iz knjig, ki jih je predložil Budna, ne vje-ma popolnoma z vpisi v blagajniške knjige zavoda, ki jih je delal obtoženi Kovačič. Ni pa podlage za trditve, da bi bili računi naknadno vnešeni v poslovne knjige ali da bi bili fingirani. Dobavitelj Budna svojih knjig ni rad izročil, zato so si pomagali na ta način, da so iz njih napravili overjen izvelek. Iz primerjave med vključenimi se da za nekatere primere rekonstruirati, da je Kovačič dobil od Budne provizijo.

Med obtožencem zagovornikom dr. Peganom in izvedencem je mestoma prišlo do dokaj ostrih debat, ker je zagovornik smatral, da se izvedenec spušta v izjave,

ki ne spadajo v okvir postopanja proti obtožencu. Na vprašanje drž. tožilca Severja je izvedenec izjavil, da niti računi, ki jih je predložil Kovačič sam, skupno s prilogi blagajniških knjig ne obsegajo celokupnega blagovnega prometa med zavodom, o čem Kovačičem kot privatnikom in Budno. Po količini blaga, ki je bil po Kovačičevih naročilih dobavljen od Budne in Milosavljevića iz Beograda, in po podatkih, koliko je desinsekcijski zavod porabil sredstev za desinsekcije, pa se da sklepati, da je Kovačič od tega blaga porabil pri desinsekcijah več kot privatni kakor pa kot uradni desinsektor. Obtoženi je tri trditvi ugovarjal in označil izjavo izvedence za pretirano, ker kažejo zabeleženi primeri desinsekcij, da jih nikakor ni bilo toliko.

Sledilo je nato obširno zasliševanje druge glavne priče, obtoženega predstojnika mestnega fizika dr. Mavricija Rusa, ki je na predsednikovo vprašanje odločno zanimal možnost obtoženčeve trditve, da je moral vse knjige po njegovem naročilu voditi strogo tajno. Dr. Rus je izjavil, da je vse poslovne knjige redno od časa pregledoval, ko mu jih je obtoženi predložil. Posebne knjige za nabave sredstev res niso vodil, toda vse nabave so bile itak razvidne iz predloženih računov dobaviteljev. Dasi je zavod vodil povsem samostojno poslovanje, je kot predstojnik zavoda glede prebitkov od inkasov, ki so jih nalagali na hranilne knjžice, redno poročal na sejah, katerim je vedno pristvoval tudi načelnik knjigovodstva. O

svoji visoki ceni vendarle kvalitativno slabši, kakor jih ima toženka na zalogi.

Dokazano je dalje, da toženka za dejanje svoje hišne sploh vodila ni, in da to dejanje ni tako, ki bi utegnilo povzročiti škodo drugemu, kakor je ugotovila že prva sodba. Za to tožnici ne pristaja nikakoli odškodnina.

Proti tej sodbi se je po toženki pritožila na Stal sedmorice, ki je sodbo druge instance spremenil in vzpostavil prvo sodbo ter v razlogih poudaril priložne sledenje. V postopanju toženke ni zazreti očrnenja. Saj toženka pri tem, da hvali svoje blago, še ne jemlje vrednosti tožničine blagu, glede katerega tudi ona dopušta, da je visoko kvalitativno. Z nobeno besedo ni navedena kaka konkretna slaba lastnost Pečevčevih šivalnih strojev, temveč se indirektno celo priznava, da so vprav ti stroji smatrati kot najboljši. Edino glede teh strojev se je toženki zdelo vredno in potrebno, da jih omenja v letakih in primerja s svojimi.

Ne more se v postopanju toženke videti nedovoljenega običajnega hvalisanja lastnega blaga in tudi ni smatrati, da je toženka z letaki mogla izzvati kako zmotno in ustvariti sebi prednost na škodo konkurenčnega podjetja. Izkazano je namreč da nobeden od 4 dopisov ni imel uspeha, kar je razumljivo, ker je šlo na strani toženke za očitno vidno pretiravanje v hvalisanju lastnega blaga.

Nelojalna konkurenca ali nečedna tekma

VI*

Imamo boljše stroje kakor Pečevčev

V prijaznem trgu pod zelenimi Gorjanci je imela vedno Mina nekaj kmetije, razen tega pa tudi trgovino s šivalnimi stroji, koleti, gramofoni in radioaparati. Njena 18-letna hčerka Vojka je dokončala dvorazredno trgovsko šolo, zato ji je mati izročila vodstvo trgovine.

Dekle je skušalo z vsemi močmi povzdigniti trgovino in pridobiti čim več kupcev. Ker je bilo prikupljive vnanjosti in zelo zgovorno, so ljudje kaj radi prihajali v trgovino. Nekega dne je Vojka s pisalnim strojem napisala 4 pisma naslednje vsebine: »Vijudno Vam sporočam, da lahko kupite pri nas šivalne stroje za pogrezniti, in sicer boljše kakor so Pečevčevi, že od 2.000 din naprej. Na zalogi imamo šivalne stroje vseh prvostopnih nemških tovarn, kakor so: Vesta, Kaiser, Nauman, Pfaff in Gritzner ter jih prodajamo veliko ceneje kakor drugod. Poleg tega boste s strojem, ki ga kupite pri nas, vsestransko zadovoljni.«

Štiri taka pisma je Vojka poslala pod kuvertno štirim osebam, ki pa niso prav nič kupile v tej trgovini. Vse to je Vojka napravila brez naročila in brez vednosti matere.

Tvrda Pevec, trgovina s šivalnimi stroji, je za ta pisma zvedela in je tožila trgovko zaradi nelojalne konkurence. V tožbi je ta tvrda trdila, da se je trgovka s širjenjem teh letakov pregrešila proti predpisu § 2, z. o. n. k., ker se je posluževala nelojalne reklame. Stroji, ki jih prodaja tožiteljica izključno v lastnih lokalih, so namreč poznani po vsem svetu zaradi svoje izredne kvalitete kot najboljši.

S tem da ponuja toženka za 2.000 din baje boljše stroje, kakor so Pečevčevi, si je hotela na nedovoljen način ustvariti prednost v svojem podjetju na škodo konkurenčnega podjetja.

Razen tega se je toženka pregrešila tudi proti predpisu § 10, z. o. n. k., ker je o proizvodnih drugih podjetja zaradi konkurence raznašala vesti, ki utegnejo škodovati tožiteljicinu podjetju, tako da v toženkinem ravnanju ni najti samo nelojalne reklame, marveč tudi očrnenje. Zato naj se toženki s sodbo prepove nadaljnje razširjanje take reklame.

Končno je tožiteljica zahtevala od toženke v smislu § 17, z. o. n. k., povračilo storjene škode, izgubljenega dobička in odškodnino zaradi prizadete osebnosti razlative in osebne škode v znesku 40.000 din. Prvo sodišče je tožbeni zahtevi popolnoma zavrnilo in je v razlogih poudarjalo da v vsebini navedenih letakov ni najti

niti nelojalne reklame niti očrnenja. Navedbo, da so ponujani stroji bolj kot tožiteljici, ne da bi se pri tem poudarjale kakšne konkretne lastnosti teh ali konkurenčnih strojev, smatra sodišče le za običajno hvalisanje lastnega blaga, ki pa ni zmerno izzvati kako zmotno ali ustvariti prednost na škodo konkurenčnega podjetja in s tem to podjetje kakorkoli škodovati, to pa tem manj, ker so bili letaki poslani samo 4 takim osebam, o katerih je Vojka domnevala, da bi utegnili kaj kupiti, dejansko pa niso nič kupili.

Proti tej sodbi se je tožiteljica pritožila in druga instanca je izrekla, da se je toženka z vsebino letakov pregrešila proti predpisu § 10, z. o. n. k., in da se toženki zabranjuje nadaljnje iznašanje in raznašanje takih vesti. Kake odškodnine pa tudi prizivno sodišče ni priznalo tožiteljici.

V razlogih se navaja, da z ozirom na določbo § 10, z. o. n. k. ni dvoma, da nobeno podjetje ne sme zaradi reklame hvalisati svojega blaga na ta način, da zatrjuje in navaja, da je blago druge trdke slabše. Če to stori, očrnuje s tem drugo trdke, konkurenčno podjetje, podjetnika oziroma njegovo blago, kar ravno citirana zakonita določba prepoveduje. Toženka pa je v letakih trdila, da ima na zalogi boljše in cenejše šivalne stroje, kakor so Pečevčevi, ki so notorično kvalitativno prvostopni. Ni dvoma za to, da vsebuje letak smiselno vsaj tudi navedbo, da so tožnični stroji vkljub

SPOMINI NA PREVRATNE DNI PRED DVAJSETIMI LETI

Dogodki na tržaških ulicah

Sredi oktobra 1918 sem bil premeščen iz Furlanije v Trst, kjer sem bil dodeljen vojni bolnišnici v Rojanu. Ta je bila namješčena v ondolni ljudski šoli, kamor je le oddaljeno kakor odmev segal hrup in trušč razgibanega tržaškega življenja. V tem mestnem delu sta vladala svet mir in nekaka mrtvaška tišina, popolnoma primerna velikemu umiranju v bolnišnici. Španska bolezen ali hripa, tudi epidemija kuga imenovana, je bila v polnem razmahu. V bolnišnico so prihajali vojaki, deloma celo peš, navidez le nekoliko bolnih, a že čez nekaj dni so podlegli izčrpani in izstradani. Vsak dan je bilo po več mrtvih, katere so pokopavali večinoma ponoči v krstah, zbitih iz sirovih desk.

Z italijanskega bojišča so prihajala vznemirljiva poročila, vojaških in civilnih oblasti se je lotila zbežnost. Vsak čas so prihajala nova povelja, ki pa so bile vedno znova preklicane, pa jih tudi nihče ni izvrševal. Zgodovinski dogodki so dozorevali, Nemci so bili tepeni na Marni, od Soluna navzgor so neovirano napredovali Srbi s svojimi zavezniki in dobrovoljci. Bolgarija je odpovedala zavezništvo centralnim državam, avstrijski cesar Karol je bilo prosil Wilsona za pomoč. Vse fronte so bile v razsulu. Narodni sveti, med njimi tudi tržaški, ki je imel svoj sedež v tržaškem Narodnem domu, so bili v permanenti. V takem razburjenem ozračju so prišli zadnji oktobrski dnevi, ki so prinesli popoln polom avstrijske države in vojne uprave.

V Trstu je začela govoriti in gospodari ulica. Kdo je dal znak za začetek, kdo je bil prvi voditelj, kdo ve? Iz oddaljenih predmestnih delov, iz starega mesta, od vsepovsod so priljezi na dan, kakor iz skrivnostnega podzemlja, sumljivi ljudje, sestradani in od vojnih grozot izčrpani. V gručah so prihajali v središče mesta, kamor dotle še ni stopila njihova noga. Sproščena množica je začela prirejati velike izgrede na trgih in ulicah, vojakom in častnikom je snemala in trgala čepice, odprla ječe in izpustila jetnike. Oborožene množice so napadale in plenile vojaška skladišča. Našle so pot tudi v dotle mirni Rojan. Stal sem pri oknu vojne bolnišnice in gledal na cesto. Kar prihrumi gruča žensk, otrok, moških in civilni vojaški obleki, napade skladišče, odrine tam stojčo stražo in ni minila ura, pa so bile zaloge raznežene na vse vetrove. Rešili smo le to, kar je bilo v dnevnem skladišču bolnišnice. Kakor naglo je gruča pridvela, tako hitro se je tudi porazgubila. Po cestah so se vozili na tovornih avtomobilih in platonih vinjenih ljudje, oboroženi s puškami in celo s strojnimi ter slepo streljali naokoli. Meščanstvo je bilo na milost in nemilost izročeno masi in soldateski, ki je bila docela razbrzdana in ni poznala najmanjše discipline. Tatvine, ropanje, požigi in uboji so bili na dnevnem redu, položaj mesta je postajal vedno bolj grozeč. Velikanske množice so valovale po mestu, z godbami na čelu, vzklikajoč proti Avstriji, razglašajoč konec vojne. Ta dan — bilo je 30. oktobra — je padlo več smrtnih žrtev, mnogo pa je bilo ranjenih. V Rojanu je tak zgrešen strel zadel nekega otroka, ki je na mestu obležal mrtev. Isti večer se je sprejel po mestu pristav državne železnice Anton Ingolič s svojo soprogo. V bližini Narodnega doma sta se ločila, gospa je odšla domov pripravljat večerjo. Komaj pa je nesrečni Ingolič zavil okrog ogle, je padel strel s trga in ga zadel v srce. Obležal je mrtev pri hotelu Evropi. Ko so ga prepeljali z vozom reševalne postaje do bolnišnice, mu ni bilo več pomoči. Javne oblasti so popolnoma odrekle in je večina višjega državnega uradništva takoj v prvem navalu ulice pobegnila, med njimi tudi c. kr. namestnik Fries-Skene z državnim

avtomobilom, katerega pa mu je pozneje narodna straža v Ljubljani zaplenila.

Krasno vreme je bilo tiste dni na Jadranu. Ze so se zlatili kraški bregovi v kričeh, pestrih poznojesenskih barvah, sonce pa je še vedno toplo kakor pomlad ob sevalo sinjo morskno gladino ter se odbijalo na italijanskih trikolorah, slovenskih in hrvaških trobojnicah, ki so plapolale na tisoče in tisoče po strehah in balkonih. Na ulicah in trgih se je zgrinjala in pomikala velikanska množica, pijana svobode, navdušenja in končnega sproščenja, v veliki meri tudi alkohola. Vse javne posle prejšnje avstrijske državne uprave je prevzel v ta namen sestavljeni, tako imenovani »Odbor za javni blagor«. Sprva so imeli v njem svoje zastopnike le italijanski liberalci in socialisti, pozneje sta bila privzeta tudi zastopnika Slovencev, dr. Rybář in Golouh. Avstrijske oblasti niso nikdar dovoljno poskrbele za aprovizacijo mesta in tako se je tudi ob prevratu nahajal Trst popolnoma brez živeža. Niti se niso brigale za organizacijo varnostne službe zaradi vzdrževanja javnega miru ter osebnih in lastniških varnosti meščanstva. Odbor za javni blagor je sicer organiziral lastno varnostno službo, obstoječo

iz občinskih stražnikov, prostovoljcev in malega števila zanesljivih slovenskih vojakov, v okoliških okrajih so skrbela za red in mir narodne straže, katere so postavili narodni sveti, toda ta služba niti od daleč ni zadoščala potrebam. Trst je bil obsojen na lakoto in pogin, če ne bi prišla takojšnja pomoč. Na magistratu sta viseli italijanska zastava in rdeči prapor internacionale. Množica je pometala cesarske orle in kipe v morje. Jugoslovansko vojaštvo je priseglo v četrtek 31. oktobra zvestobo Jugoslaviji in Narodnemu veču v navzočnosti dr. Otokarja Rybářa kot zastopnika Narodnega sveta in pooblaščenca Narodne vlade za Slovenijo v Trstu.

Zaradi obupnih razmer, ki so zavladale v Trstu, je sklenil Odbor za javni blagor, naj se odlopi trije odborovi člani, in sicer za italijansko Narodno stranko Samala, za italijanske socialiste Callini, za Slovence pa dr. Josip Ferfolja v Benetke. Imeli so s seboj pismeno pooblastilo glede dogovora s poveljstvom antantnega brodogovja, ki naj zaradi vzpostave miru in reda začasno zasede Trst in preskrbi mesto z živili. Narodni svet v Trstu, ki je bil prevzel od avstrijskih oblasti vojno mornarico, je dal za to pot torpedovku, in v petek 1. novembra ob petih jutraj je odplul ladijski poročnik Vučetić z odposlanci iz Trsta. Že dan poprej pa je odbor brezlično brzojavil antantnemu brodogovju zaradi nameravanega sestanka pred Benetkami, na kar je dospel dovoljen odgovor. Odposlanec se je pridružil za Jugoslovane v imenu Narodnega veča v Zagrebu še dr. Ljubo Tomašić, ki pa pozneje ni bil sprejet v Benetkah. Torpedovko so v višini Gradeža obstrlele avstrijske baterije. Ko pa je dvignila jugoslovansko zastavo, so topovi obmolnili. Naproti sta priplula dva italijanska torpedovka in nato še dve italijanski torpedovki, ki sta spremljali odposlanca do Benetk. Še isti dan ob eni popoldne jih je sprejel italijanski vrhovni poveljnik admiral Marzollo. Odposlanec so zavezali oči ter jih odpeljali v arzenal, kjer so jim šele v sobi odvzeli oči. Tu so se izkazali s pooblastilni tržaškega odbora za javni blagor. Italijanski zastopnik Samala ni tukaj več nastopal kot član tega odbora, temveč je prošil v imenu italijanske Narodne zveze v Trstu, naj Italija definitivno zasede Trst za sebe. Dr. Ferfolja je vztrajal na tem, da bodi zasedba začasna s strani antantskih čet do končnih zaključkov mirovne konference v Parizu. Vse izjave so bile zapisane in podpisane. Admiral Marzollo je izjavil, da bo sledil odgovor pozneje. Drugo jutro, v soboto 2. novembra, je naznanil admiralov pobočnik odposlanec, ki so prenočili na torpedovki, da so bile njihove izjave in zahteve sporocene tamkajšnjim italijanskim oblastvom. Pozneje pa je prinesel drug admiralov pobočnik odgovor načelnika italijanske generalnega štaba, generala Diaz: »Odpodšljemo takoj pomoč Trstu. Dr. Tomašić, kot zastopnik Narodnega veča, in izročil je v Benetkah v oddajo brzojavno sporočilo Jugoslovanskemu odboru

v Parizu o namenu tržaškega odposlanstva v Benetkah ter o njegovem uspehu. Torpedovka je odplula 3. novembra v nedeljo jutraj in se je vrnila v Trst isti dan ob eni popoldne.

Že od petka 1. novembra popoldne je oblegala velika množica ljudi tržaško luko, nabrežja in pomole ter željno pričakovala antantno brodogovje, da bi rešilo Trst nereda in nevzdržnih prehranjevalnih razmer. Zaman je čakala v petek in soboto; v nedeljo popoldne ob pol petih je priplulo italijansko brodogovje, obstoječe iz šest torpedovk, in je pristalo ob Karlovem pomolu. Poveljnik eskadre je bil podmaršal italijanske vojske Carlo Pettiti di Roretto, ki je bil določen za tržaškega guvernerja. Ko so ladje pristale, so začeli italijanski mornarji metati med tržaško mladež prepečenja, ki se je zanj pulila in borila. K sprejemu so prišli poleg tržaških Italijanov tudi bivši srbski vojni ujetniki s srbsko zastavo, zastopnik čehoslovanske vojske v Trstu in dr. Rybář v imenu Narodnega sveta. Poveljnika in višje oficirje s poedinih ladij so slovesno povedli na namestništvo, kjer je bil oficelni sprejem v veliki dvorani, nato je sledil še sprejem v mestni palači. Z ladij so se izkrcali tudi karabinjerji, ki so takoj prevzeli stražo v namestniški palači in na trgu pred njo, zasedli so tudi policijsko ravnateljstvo in vse večje urade, pošto, finančno direkcijo itd. Vsako orožje se je moralo oddati v teku nekoliko ur. Takoj sta bila uvedena italijanski jezik in italijanska uprava v vseh uradih. Prvi razglas, ki je bil objavljen, se je začel z besedami: »Regno d'Italia, governmento di Trieste.« Javni lokali so smeli biti odprti le do desete ure zvečer. Na ulice sta se vrnila red in mir. Tudi glede prehrane je postalo vsak dan boljše. Človek se kar ni mogel načuditi, kako hitro je postal Trst dobro preskrbljen z živili in kako razmeroma poceni so postala, poprej pa jih nisi dobil za drage

Moravski Hrvati v okviru Velike Nemčije

Nemška zasedba obrobne ozemlja češke je zajela tudi starodavne hrvaške naselbine na južnem Moravskem

Ljubljana, 2. novembra.

Po zadnjih statistikah dr. Trnjegorskega prebiva izven mej naše domovine 2.542.000 Jugoslovencov. Na evropske države odpade od tega 1.410.000 naših ljudi, na izven-evropske pa 1.132.000. Izseljevanje naših ljudi je bilo že v davnih dobach sproženo po prodiranju Turkov na Balkan. Iz prirodnih oblasti notranjega Balkana so bežali Srbi in Hrvati pred turškim navalom v sosedna območja in živahno migracijsko gibanje je posebno pripomoglo, da se je rasni tip našega človeka krepko zadržal v predelih, ki so vsa nadaljnja stoletja ohranila trdno slovansko obležje. Srbski Uskokci so tako prišli v vasi na Dravsko polje, srbski element je oplozil naselja bogate Vojvodine daleč navzgor do Arada in še višje.

Se dalje so šli Hrvati. Med njihovimi selitvami je posebno značilna emigracija celih rodov, ki so se iz doline Neretve in Cetine v drugi polovici 16. stoletja pred turško nevarnostjo zatekli prvotno na dalmatinske otoke, od tod pa dalje preko morja v Italijo. Stvorili so posebno jezikovno oazo v srednji Italiji. Pod Abruzzi biva in govori štokavsko-ikavsko hrvaško narečje še danes okrog 4.000 Hrvatov. V vsej pokrajini so znani kot značilna posebnost turistov, ki jih snežne abruške planine leto za leto privabljajo zmerom več.

Druga skupina hrvaških beguncev pred Turki je zapuščala rodno zemljo v severni smeri. Tako so prišli Hrvati na Gradiščansko, kjer jih biva še danes 65.000; posedli so mnoge vasi po Madžarskem in celo ponekod na tleh današnje Rumunije. Okolica Bratislave in dalje na sever ima še danes hrvaške naselbe, iz Vojne krajine so izšli rodovi, ki so posedli kraje v okolici Eckartsau in Wagrama, vzhodno od Dunaja. Najdalje na sever je prišla skupina Hrvatov, ki se je udomila na južnem Moravskem (na skici črtkano ozemlje), tik ob stari najzvejavstviški deželni meji, torej na zemlji, ki je prišla sedaj v nemško posest.

V okolici Bratislave so se Hrvati naselili v 16. stoletju, po padcu Kostanjice v kakih 30 vaseh, ki pa so bile pod premočnim pritiskom Madžarov kasneje pomadžarjene, tako da dandanes govore hrvaški le še v treh krajih, v Hrvatskem Grobu, v Dubravki in v Novi vesi. V Dubravki se slovaški Hrvati sestajajo vsako leto 17. septembra v lepih narodnih nošah na svečano prošenje.

Hrvaške naselbine v južni Moravski so prvotno obsegale vasi Frelindorf, Dobro Polje, Novi Pterov, Valtice, Hrvatska Nova ves, Kolenfurt, Poštorny, Paschavko, Hovorany, Hrušovany, Nova ves pri Břevclavu in Lednice. V krvavih bojih Jurija Podjebradskega z avstro-madžarskimi četami so bili ti kraji razdejani in opuščeni. V 1. 1570. in 1571. je naselil Hartman II.

denarje. V izložbah se je pojavilo najfinerše pecivo. In koliko najrazličnejšega blaga je prišlo na dan! Seveda so ga ljudje skrivali, misleč, da bodo imeli pozneje še več dobička! Zdalj pa so kar čez noč splavale njihove umazane spekulacije po vodi. Navijalcem cen ni več cvetela pšenica, zato so skušali spraviti blago v denar, četudi ne s tolikim dobičkom, kakršnega so pričakovali. Prebivalstvo je pozdravilo to spremembo z največjim zadovoljenjem, saj se je moglo že vendar enkrat pošteno najesti, ko pa je toliko časa poprej neusmiljeno stradalo.

Zadnje ure našega službovanja v rojanski bolnišnici so potekale. Razni drugi oddelki so se že davno prej odpeljali. Bolnišnice in mnogih težkih bolnikov pa nismo mogli zapustiti kar tako brez vsake oskrbe. Najprej so zapustili bolnišnico vsi bolniki, ki so količjak mogli hoditi. Ko smo oddali častniki in zdravniki, bolnišnico novi upravi, smo odšli na postajo. Tam je stal dolg vlak, prenapolnjen, eden zadnjih vlakov, ki je odhajal nazaj v bivše avstrijske zalede. Še mi je v spominu neki avstrijski polkovnik, ki je krenil k vagonu prvega razreda. Pri oknih pa se je pojavila surova, pijana soldateska, rogala se je polkovniku, mu kazala osle in mu odmigala, češ da zanj tam ni prostora. Brez besede, ponosno vzravnani, je polkovnik vstopil v sosedni vagon tretjega razreda. Nastopili smo križev pot povratka v domovino. Vsa železniška proga je bila zatrpana z vojaškimi transporti. Vse strehe so bile polne vojakov, vozili so se celo na stopnicah in odbijačih. Kraški predori so marsikateremu nepremišljenemu odrobili glavo. Na Opčinah sta stala dva vagona bencina in petroleja. Ljudje so hoteli k cisternam in polnili svoje posode s takrat redko dragoceno tekočino. Nekdo se je približal po neprevidnosti cisternama z ognjem, bencin je eksplodiral in nad sto ljudi je ostalo na mestu mrtvih in ranjenih. Naš vlak je imel tudi tovorni vagon, označen z belim križem. V njem je ležala prva smrtna žrtev tržaškega prevrata, pokojni železniški pristav Anton Ingolič, ki so ga prepeljali v njegovo ožjo domovino na štajersko. Ko smo po tridnevni mučni vožnji dospeli v Ljubljano, smo šele prav čutili, da je konec svetovne vojne. R. D.

Za Vaš teint
pravilna nega
**ELIDA
MILA**

Predusem:
Elida milo 7 cvetlic
Tako blago je in zraven
kozmetično deluje

UVIDEVNA BOLHA

Zena: »Ti, jaz ne morem zaspati. Bolha me grize.«

Mož: »Priži luč! Če te zagleda, gotovo zbeži!«

SANJE

Fred: »Snoči se mi je sanjalo, da me ljube, kaj naj to pomeni?«

Lia: »Da se vam je sanjalo, dragi prijatelj!«

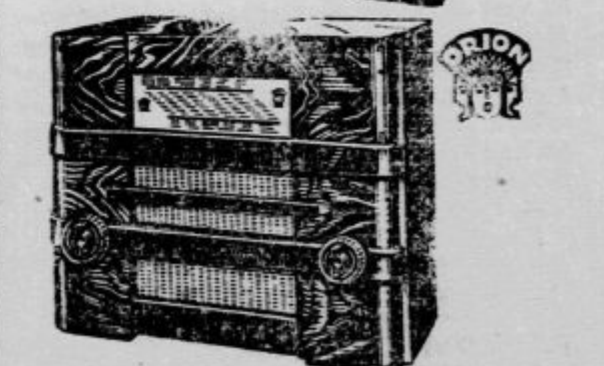
ČE IMA ČLOVEK SMOLO

»Mene se pa res zmerom smola drži.« tar-na gospod Smola. »Ali ne sedem zadnjič v gostini na neki klobuk in se oprostim pri sosedu, ki se ujezi in mi primaže klobuto, — potem pa se izkaže, da je bil moj lastni klobuk.«

VSE DOGODKE tudi na kratkih valovih

EDINSTVENO SPREJEMA

ORION
radio
5-CEVNI SUPER
DIN 3150.—
RADIO r. z. z. o. z.,
Ljubljana — Mladostova cesta 6.
— RADOVAL,
Ljubljana — Mladostova ulica 13.
JC — MARIBOR,
Maribor — Mladostova ulica št. 6.

Taki so bili premnogi poslednji branilci in stražarji Avstrije: razcapana, izstradana bitja, ki jim je v očeh žarela sama želja: domov!

Domače vesti

* **Vodnikova družba** bo letos izdala po-vest »Vene vaze« izpod peresa znanega slovenskega pisatelja dr. Iva Šorlija. V tej svoji najnovejši povesti je zajel pisatelj problem slovenskega vojnega begunca. Po- dal nam je živo sliko beguncu Slovencev, ki so leta 1918. s težkim srcem zapustili svojo redno zemljo ter bežali... Mnogo družin se je ločilo. Toda čas leči vse rane, na koncu povesti doživimo spravo in mir v srečnem družinskem življenju. Povest je pisana izredno spretno in zanimljivo. Vodnikova družba prav ljudno vabi čitatelje »Jutra« v krog Vodnikovcev. Prijave sprejemajo poverjeniki in družbena pisarna v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. Člana-ina zna-ša 20 din. Za ta majhen denar dobite štiri knjige, med njimi Vodnikovo povest. * **Gg. poverjenikom** (icam) Vodnikove družbe. Vse gg. poverjenike (ice), ki še niso poslali nabiralnih pol, prav ljudno prosi Vodnikova družba, naj čimprej po-šljejo svoje nabiralne pole, da bo mogla družbena pisarna pripraviti vse potrebno za ekspedicio letošnjih družbenih knjig. Razpošiljanje knjig pričnemo 20. t. m.

* **Visoko odlikovanje** vojnega dobrovolj- ca. Z rumunsko krono z meči je odlikova- lo rumunsko ministristvo za vojsko vojnega dobrovoljca Dragutina Banja, uprav- nika podružnice Dr. hipotekarne banke v Ljubljani. G. Banja si je zaslužil odliko- vanje za izredno hrabrost v krvavih bojih v Dobruži 1. 1916. Odlikovanje je včeraj izročil G. Banju predsednik ljubljanske sreske organizacije vojnih dobrovoljcev prof. Jeras ob prisotnosti članov društvene eksekutive. Zaslužnemu borcu z bojnih po- ljan za Jugoslavijo iskreno čestitam k visokemu odlikovanju!

* **Dva izraza za isti pojem:** LUTZ-peč — najboljša peč!

* **Rezervni oficirji.** Sporec članom da bo 9. t. m. ob 10.30 v Novem Samu sve-čano odprtje spominske ploče ob proslavi 20-letnice osvobodjenja Vojvodine. Za to priložnost bo imel pododbor po vsej verjet- nosti na razpolago nekaj prostih vozovnic, katere bo razdelil članom, ki bodo prijavili udeležbo. Samo osebne prijave se bodo sprejemale le v ponedeljek 7. t. m. med pol 19. in 19. v društveni pisarni. Uduže- nje rezervnih oficirjev, pododbor Ljublja- na.

* **Gostinska tujkoprometna konferenca.** Hotelirji, lastniki penzionov, restavracij, kavarnarji in vobče gostinski podjetniki kraljevine Jugoslavije, ki se bavijo s tuj- skim prometom, se sestanejo na poziv Državne gostinske zveze 24. in 25. t. m. na Sušaku h konferenci. Na sestanku se bodo ob prisotnosti ministra za trgovino g. inž. Kabalina in odposlancev ostalih ministrstev obravnavala prečta vprašanja, ki se tičejo gostinstva in turizma. Polo- vična vozna cena na železnici je dovolje- na. V načrtu so tudi izleti po morju, na Reko in v Opatijo. Vsa podrobnejša po- jasnila dobe zainteresirani pri pristojnih združenjih.

Zvezda restavracija in klet

vabita; dospela nova prvovrstna vina, kuhinja pod strokovnim vodstvom Ljubljancem dobro znanega gosp. Fiala.

* **Poroka.** V Skofji Loki sta sklenila za- konsko zvezo Kamničana g. inž. Karel Ku- mer, gozdarjski pristav, in gđ. Valči Boži- čeva, uradnica kamniške občine. Priči sta bila sodnik g. Jože Černe in prof. g. Ivan Zilka. Bilo srečno!

* **Dr. Černova najnovejša skladba** »Meditation« in »Vera-valček« (valčeka pesem) je ravnokar izšla in se dobi v knji- garnah. Sladki, elegantni in zelo melo- dijni Vera-valček se bo priljubil pev- cem, pianistom, orkestrom in publikli. Po- srečena je naslovna stran zvezka s kras- nim ženskim profilom.

švicarska ura

poznana po svoji točnosti, eleganci in vsakomur zmogljivi cen.

NA REP II JE STOPI

Pesnik Jovan Dučić se je nekoč udele- žil reprezentativnega plesa v Beogradu. Med damami so starejše gospe nosile dolge vlečke. Pesnik se je izprehajal po dvorani z elegantno, mlado gospodično, pri tem pa nehoti stopil na vlečko stare gospe. Ta se je naglo okrenila, grdo pogledala pesnika in mu zabrusila:

— Živina!

Pesnik se je poklonil in z nasmehom od- vrnil:

— Prosim — toda rep nosite vi.

POSLEDNJI TRENUTKI

Gospa leži teško bolna. Zdravniki so iz- gubili vsako nado, da bi ostala pri življe- nju. K teško hropeči soprogi pristopi mož in ji nežno reče:

— Dušica, ali me ne poznaš? Jaz sem, tvoj Rudi!

Pristopi star hišni prijatelj in reče:

— Irma, kaj me ne poznaš? Jaz sem, tvoj Peter!

Toda bolnica se ne gane. Končno stopi k postelji najdražja prijateljica in de:

— Draga, pogledaj me! Kako mi pristoja novi klobuk?

Irma odpre oči in s težko muko izpre- govori:

— Takšne pokveke bi si jaz ne nataknila na glavo.

Noto se obrne k zidu in izdihne.

* **O Mrzelovem »Bogu v Trbovljah«** bi lahko rekli, da je knjiga naših dni. Bog in kapital se v nji bijeta za svoj obstoj, zma- guje tisti, ki je sodobnemu življenjskemu redu s silo vtisnil svoj pečat. S solca nas je jesenski čas pregnal pod streho, treba je vzeti dobro knjigo v roke. Broširan sta- je »Bog v Trbovljah« 60, v platno vezan 70, razkošna bibliotška izdaja 150 din. Ne čakajte Miklavža in Božiča — pišite za- ložbi »Trbovlje, Ljubljana, Mencingerje- va 33.

* **Dve podpori za ubožne visokošolce** svoje vojnih žrtve. Razpisujemo podelitev dveh podpor po 280 din za ubožne visoko- šolce, sinove v vojni padlih ali umrlih, odnosno za posledicami vojne umrlih re- zervnih oficirjev ali bojevnikov. Pismene prošnje z dokazili o upravičenosti naj se pošljejo do 21. t. m. Uduženju rezervnih oficirjev, pododbor v Ljubljani.

* **Rezultat natečaja idejnih načrtov za** gradbo bolnišnice bolniškega fonda za državno prometno osebje na Rebru v Zagre- bu. Razsodišče, odrejeno za oceno idejnih načrtov, ki jih je bilo 27, je sklenilo na zadnji seji 29. oktobra soglasno, da se prva nagrada v znesku 20.000 din prizna idejnemu načrtu pod geslom »Hospital«, katerega avtor je inž. arh. Kliska Stanko iz Zagreba. Druga nagrada v znesku 15.000 din se podeli idejnemu načrtu pod geslom »Beli križ«, katerega avtor je Tepeš Teo- dor, graditelj iz Zagreba, tretja nagrada v znesku 10.000 din pa načrtu pod geslom »3«, katerega avtorji so inž. arh. Dumen- gjić Zoja, univ. prof. inž. arh. Vrkljan Zvo- nimir in inž. arh. Dumengjić Selimir, vsi iz Zagreba. Dva odkupa, vsak po 3000 din sta predložena za načrta pod geslima »T. Z.« in »Ozone«. Razstava ocenjenih na- črtov bo od 7. do 14. t. m. dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. v čakalnici II. raz- reda na glavni železniški postaji v Zagre- bu. Pristop svobodno.

* **Telefonski imenik.** Poštna uprava spo- roča, da je v nekaterih izvodih telefonske- ga imenika za leto 1938. na strani 16. pri vpisu Jugoslovenska knjigarna nejasno na- tisnjena telefonska številka, ki glasi pravilno 25-29, kar naj naročniki v takih ime- nikih popravijo.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vz- emite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* **Velik izvoz tobaka v inozemstvo.** Iz raznih krajev Hercegovine in Dalmacije vozijo v Split tobak, pridelek lanskega leta. Doslej so pripeljali velike zaloge iz Trogira, Metkovića in Ljubuškega. V pri- hodnjih dneh bodo prišli v Split strokov- njaki iz Nemčije, Francije in Poljske, ki bodo izbirali za nakup. V splitskem skladi- šču je zdaj več okrog 2 milijona kilogra- mov raznih vrst dalmatinskega in herce- govskega tobaka.

Romance - danski salon
Kopelovica in
Kada Bogelj
izdeluje najnovejši pariski mod-
elike in plače. Tena Juncman.

* **Sneg na Lovčnu.** Po nekaj dnevih de- ževja in toplega južnega vetra se je tem- peratura kar preko noči znižala in vrho- ve Lovčena je pokril sneg. Snega je pre- cej, promet med Boko Kotorsko in Cetin- jem pa še ni oviran.

* **Zaključek stavke v velikem rudniku** pri Skoplju. V rudniku Alatin pri Skoplju je 19. oktobra stopilo v stavko 800 rudar-jev in nameščencev. Zdaj je stavka zaklju- čena in angleški podjetniki so po večini sprejeli vse delavske zahteve. Mezde se zvišajo za 10 odstotkov in delavcem je pri- znan 5-dnevni letni dopust, ki bo plačan.

* **Lažni zdravnik iz Barcelone.** Kakor smo že poročali, je beograjskega zdravnika hudo razočaral stanovski tovariš dr. La- cas, ki je pred nekaj meseci prišel v Beo- grad na počitnice in tam kar čez noč ure- dil svojo ordinacijo. Tujec se je predstavil kot vseučiliški profesor iz Barcelone in francoski državljani. Ko so pozneje ne- kateri beograjski zdravniki videli njegove recepte, so ugotovili, da je mož navaden slepar. Naznanili so ga Zdravniški zbor- nici in policiji. Preden so dospeli odgovori na uradne poizvedbe, je Lacas iz Beograda izginil, pred svojim odhodom pa znanec pripravoval, da ga je povabila zagreb- ska medicinska fakulteta. V Zagrebu pa ničesar ne vedo o francoskem zdravniku iz Barcelone in zdaj sta policijski upravi obeh mest zavzeti z zasledovanjem ne- varnega sleparja. Polagoma se razkrivajo podrobnosti njegove prakse v Beogradu. Beograjski zdravniki so s svojo uslužnostjo samj utrdili pota sleparja in ker je pri- nas že v navadi, da imajo tujci veliko privlačnost, je mož v nekaj mesecih v Beogradu več zaslužil kakor 10 in še več dobrih zdravnikov. Pridobil si je sloves, da ugotavlja bolezen na »prvi pogled« in za eno samo ordinacijo je dobival po 10.000 din.

* **Napad vlomilcev na dalmatinske cer- kve.** V občini Tiješno so vlomili v eni sami noči vlomili v štiri cerkve. Iz dveh so odnesli precej plena. Ravno tako so bili izvršeni vlomni tudi v cerkve v Mur- teru in Cetinju, kjer so vlomilci pobrali vs- zlastno in srebrnino ter odnesli tudi mašne plašče in prte. Kakor vse kaže, je na delu dobro organizirana vladna družba.

* **Velika močvirja bodo spremenjena** v rodovitna zemljišča. V primorski banovi- ni bo kmalu končano važno delo, ki bo pri- dobilo nad 3.400 ha rodovitnega zemljišča. Dvorsen bo tunel, ki veže Vrgorsko in Ba- činsko jezero. Veliko močvirno področje bo na ta način izsušeno in že pri prvi žet- vi se bodo izplačali vsi stroški graditve tunela. Načrti za vsa ta dela so bili pred- lagani že leta 1886, a šele nekaj mesecev pred svetovno vojno je avstrijska uprava razpisala licitacijo za gradbo tunela. Voj- na je vse prekinila in načrti so spet oble- žali v arhivih do leta 1921., ko se je po- krajinska uprava za Dalmacijo zavzela za rešitev važnega problema. Takrat je bila ustanovljena tudi vodna zadruga, ki je pr- va dela opravila sama. Sredstva so bila izčrpana in šele leta 1937. je banska up- rava začela graditi tunel, ki bo zdaj dovr- šen. Stroški znašajo 6 milijonov.

Lahkoatleti:

zvečite »Chicks«, prvo budo vaše noge

Zaloga za Chicks, zaloga:

MAKS JERAS — Ljubljana

Miklošičeva c. 34. Telefon 38-36.

* **Originalna pustolovščina ciganske to- pe.** V Novem Vrbsu je družba ciganov na originalen način okradla kakih 30 domačij. Ko so cigani s svojimi vozovi prišli v vas, je vodja ciganske družbe, 60-letni Drago- tin Dimitrijević naročil najmlajšim član- om družine, naj vodijo skozi vas medve- da ter uganjajo razne burke. Vsačani so prihiteli na cesto in burke mladih ciganov in medveda so jih bile tako všeč, da so pozabili na svoje domačije, katere so med- tem temeljito izropali starejši cigani. Ko je bilo burke konec, so vsačani našli do- ma pravo razdejlanje.

* **Pozor na rumene britvice!** Med tisoči britvic se pojavlja že delj časa vedno več rumena in prav pozlačena britvica, barva zak. zašč. Ne samo idealno britje, temveč tudi največkrat se lahko brije s Konbinos britvicami. Glej oglas in ponudbo brez- plačnih poskusenj!

ORIGINALNI
AMERIKSI
žvečilni bon-
boni — sadni
— mentolni
— janeževi

* **Na dan Ujedinjenja priredi Zveza za** tujski promet romanje na Oplenac s po- sebnim vlakom. Odhod iz Ljubljane 30. t. m. povratek 2. decembra t. l. Podrobne informacije v vseh blitarnah Putnika ter v vseh tujkoprometnih društvih v Slove- niji.

* **Sund-literatura — visoka šola za** raz- bojnike. Gasterija, ki so v Zagrebu pri- pravljali razbojniški napad na zobozdrav- nika dr. Kleinkinda, so zdaj razkrinkani. Kakor smo že opisali, so se razbojniki vtihotapili v hišo kot nameščenci neke trgovine, iz katere je zdravnik naročal razne potrebščine. Dekla Kristina Janko- vičeva, doma iz St. Jerneja na Dolenj- skem, jim je nič hudega sluteč odpra- vrata, razbojniki pa so jo podrl na tla in zvezali. Potem so v čakalnici čakali na zdravnika, ki pa se je po srečnem naklju- čju proti svoji navadi zamudil in ni po- stal žrtev dobro pripravljene napada. Dekla je napadalec opisala in policija je med preiskavo posvetila posebno pozor- nost onim ljudem, ki so bili kdaj zaposle- ni pri zobozdravniku, ali pa drugače po- učeni o njegovih razmerah. Najbolj sum- ljive je bil bivši uslužbenec zobozdrav- nikove tehnične delavnice Basara, ki je že dolgo brez posla, a se ga vedno najde na šetališčih in v raznih lokalih v družbi mladih postopavcev. Ko so mu izprašali vest, je priznal, da je trem svojim paj- dašem narisal načrt zdravnikovega sta- novanja in da so potem oni pod krinko trgovskih uslužbencev pripravili razboj- niški napad Razbojniki so zdaj pod klju- čem in v njihovih stanovanjih so našli kipe šund-literature, po kateri so zasno- vali svoj zločinski podvig.

* **Mi smo mrtvi, obvestite policijo!** Li- stek s tem napisom so našli v Zagrebu na vratih stanovanja bivšega vodje mestnega pogrebnege zavoda Marka Hanževačkega. V zagrebškem mestnem pogrebem za- vodu so pred leti ugotovili neke poverebe in Hanževački je bil obsojen na 3 leta ječe. Kazen je lani prestal in s svojo ženo Zoro si je polskal skromno stanovanje. Pokoj- nino so mu bili zaplenili in mož se je za- man trdil, da bi našel kako službo. O svo- jih kruti usodi pa nikomur ni tožil in vsi so bili prepričani, da se preživlja sicer skrom- no, a zadovoljno s svojimi prihranki. Ko je prišel hišnik po stanarino, je našel na vr- tih listek »Mi smo mrtvi«. V stanovanju, ki je bilo lepo pospravljeno, so našli poli- cisti na postelji ženo, oblečeno v črno obleko s križem v roki, mož pa je visel na vrvi, katero je pritrdil na močan žebelj v steni. Na drugem žeblju je visela odrezana vrv, s katero se je sama ali pa s pomočjo svojega moža prej obesila žena. Hanževa- kič je pred svojim obupnim dejanjem lepo izpolnil mrtvaški list, ki ga je imel iz svo- jega nekdanjega urada. V rubriko »vzrok smrti« je napisal: Samomor z obešanjem. Na mizi je pustil tudi seznam svoje imo- vine ter določila za pogreb.

* **Na hajdukovu glavo razpisana nagrada** bo izplačana staršem njegove zadnje žrt- ve. V okolici Kučeva so pred tedni našli mrtvega razbojnika Pavla Dokića, poleg njega pa je ležala mrtva 16-letna Natalija Stevičeva. Razbojnik je mladenko, ki je pasla na samotni prstavi, napadel in de- kle se mu je pogumno postavilo v bran z nožem ter ga nevarno ranilo. Ranjeni raz- bojnik je najprej ustrelil Natalijo, potem pa tudi sebe, ko je uvidel, da hudo ranjen ne bi mogel zapustiti kraja svojega zad- njegega zločina. Na hajdukovu glavo je bila razpisana od notranjega ministrstva na- gradna v znesku 100.000 din in po želji pre- bivalstva je tudi sresko načelstvo predla- galo, naj se ta nagrada izplača revnim staršem pogumne mladenke. Tej prošnji je notranje ministrstvo zdaj ugodilo ter odre- dilo, naj se 100.000 din izplača dninarju Jovanu Steviču, očetu pokojne Natalije. Po pravem bi mogla ostati nagrada v bla- gajni ministrstva, ker se je razbojnik ubil sam, ministrstvo pa je upoštevalo željo prebivalstva ter izplačalo nagrado staršem Natalije, ki je v silobranu tako hudo ra- nila hajduka, da bi mogla tudi same te ra- ne povzročiti njegov konec.

Lepši južnih noči s petjem in glasbo še niste doživeli, kot Vam jih nudi krasna
MANUELA HUMOR! — PLES! ljubavna z DOROTHY
BIBORBA! romana LAMOUR
Kino Matica 21-24 — Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri — Najnovejši tednik!

Iz Ljubljane

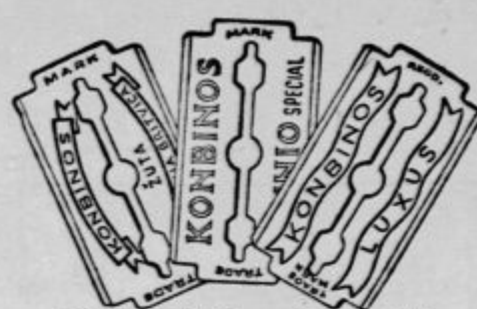
* **Najpomembnejši koncert letošnje** sezone bo ponedeljkov koncert Glasbene Maticе ljubljanske, na katerem se bo izva- jalo Škerjančev delo za soli, zbor in or- kester »Zedinjenje«. Poseben poudarek koncertu daje tudi dejstvo, da je bila Glas- bena Matica obveščena od maršala dva- ra Nj. Vel. kralja, da je prevzel kralj Pe- ter II. pokroviteljstvo tega koncerta. Izva- ja se celovečerno simfonično delo, solisti- čne vloge pojo člani naše opere gđ. Vale- rija Heybalova, ga. Mila Kogejeva, g. Sve- tozar Banovec ter ravnatelj Julij Betetto. Pevski part bo izvajal pevski zbor Glasbene Maticе, orkestralni pa orkester Ljubljanske Filharmonije. Vodstvo bo v rokah ravnate- lja Mirka Polića. Skladatelj Škerjanec je izredno plodovit in je v poslednjih 2 letih komponiral poleg »Zedinjenja« še Prešer- nov sonetni venec za soli, moški zbor in orkester, ki pa še čaka koncertne in krstne izvedbe. Na krstno izvedbo v pone- deljek 7. t. m. o 20. v velikih unisonki dvorani ponovno opozarjamo. Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Maticе, ravno- tam tudi sporedova knjižica z analizo de- la.

* **Otvoritev poljudno-znanstvenih pre- davanj Prirodoslovnega društva.** Prirodo- slovno društvo otvori svoja poljudnoznan- stvena predavanja za letošnjo sezono s predavanjem filma »Življenje v morju«, ki ga je napravil sin bivšega francoskega mi- nistrskega predsednika g. Painlevé. Pre- stava filma bo ob sodelovanju Francoske- ga instituta in Jadranske straže v torek 8. t. m. točno ob 18. v dvorani kina »Slo- ge«.

Dr. Švajger Drago

specijalist za bolezni ušes, nosa in grla
SE JE PRESELIL
NA ALEKSANDROVO CESTO 10-II.
Ordinira od 10. do 12. in od 3. do 1/2.
Telefon št. 32-19.

* **Ljudska univerza** prične s svojimi predavanji 9. t. m. t. j. v sredo. Prvi bo predaval dr. Stane Rape o športnem po- letu pri letošnji tekmi Male antante. Preda- vanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (Kino Matica). Pričetek ob 20. vstop prost.

RUMENE zak. zašč.

KONBINOS

britvice razveseljujejo milijone samobritvev! Nedosegljiva možnost uporabe, idealno, higijenično britje. Komad po 1, 2 in 4 din v vseh strokovnih trgovinah. Brezplačno pošiljamo vzorec na polzkuš, javite nam točen naslov in poklic.

KONBINOS, Maribor, poštni predal 70.

* **Smrt dobre žene.** Zadetka ob srčne kapi je umrla včeraj v starosti 54 let ga. Angela Vontčnova, upokojena delavka to- bačne tovarne v Ljubljani ter soproga g. Jožeta Vontčnega, ki je zdaj uslužbenec mest- nega električnega podjetja in je bil dolga leta uslužben kot sluga pri konciji »Jutra«. Ga. Angela je pred nekaj dnevi zbolela zaradi prehlada, dobila je angino in zdaj jo je zadela kap. G. Jože Vontčina je vojni invalid in s svojo pokojno soprogo je živel v srečnem zakonu. Pogreb pokoj- ne ge. Vontčnove bo jutri v ponedeljek ob 16. iz zavetišča Sv. Jožefa. Blagi ženi lep spomin, možu in drugim sorodnikom pa is- kreno sožalje!

* **Akademsko starešinsko društvo** »Jadrana« sklicuje redni letni občni zbor v ponedeljek dne 14. novembra t. l. ob 18. v restavracijskih prostorih restavracije »Zvezda«. Dnevni red običajen. K polno- številni udeležbi vabi odbor.

Plašče, površnike obleke

elegantne v prvovrstni izdelavi nudi v največji izbiri po zmernih cenah

J. Lukič

pri tromeštvju.

* **Pravoslavni verniki** se opozarjajo, da se bo vršilo prvo bogoslužje novega stalnega paroha ljubljanskega danes ob 10. v hramu sv. Cirila in Metoda. Vabijo se, da se sv. liturgije polnoštevilno udele- že ter se z novim dušnim pastirjem po- zdravijo.

* **Sentjakobčani** ponove drvi ob 20.15 Kraigherjevo družinsko dramo »Skoljok«, ki so jo uprizorili sinoči z lepim uspehom. Napeto dejanje in lep jezik odlikujejo to domače delo. Pri predstavi sodelujejo pr- ve moči odr. Kupite vstopnice že v pro- daji, ki bo od 10. do 12., od 15. do 17. ter eno uro pred začetkom.

* **Negativni fotografski posnetki** iz zapuščine znanega fotografskega ateljeja pokojnega Velicana Beštra so na razpola- go, kakor smo izvedeli, samo še do 20. t. m. Interesenti se vabijo, da se glede odku- pa oglašijo pri pokojnikovih vdovi, gospe Beštrovi, v Gradišču št. 11/II. od 15. do 18. ure. Pripominjamo, da bi bilo škoda, ako bi se negativni dragih svojcev in znanih oseb oddali za steklo.

ROBERT STOLZOVA OPERETA

GLASBA ZA TEBE

Danes predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri! — Dopoldanska predstava odpade!

Magda Schneider — Hans
Söhnker — Paul Kemp —
Fritz Imhof. Film prijetnega
razvedrila, sladkih melodij
in duhovite komike.

KINO UNION

TELEFON 22-21

u— Za gospodinski pouk na meščanskih šolah je mestna občina nakazala po 1.000 din enkratne podpore kot prispevek za nabavo pri pouku potrebnih živil za revne učenke, ki ne morejo same plačati tega prispevka. Podpora so dobile dekleške meščanske šole pri sv. Jakobu, v Mostah, Zg. Šiški in na Viču, kjer so dobro opremljene šolske kuhinje, da se mladenke nauče kuhanja dobre, tečne in zdrave hrane z največjo varčnostjo, poleg tega se pa vežbajo še v gospodinskih opravilih sploh. K stroškom za vzdrževanje teh vse hvalne vrednih šolskih kuhinj prispeva mestna občina 86%, hkrati si pa prizadeva tudi s podpiranjem in prirejanjem gospodinskih tečajev, da dobimo čim največ varčnih in dobrih gospodinj, ki so temelj družinske sreče. Spodnješolska dekleška meščanska šola ima pa pouk gospodinstva v sijajno opremljeni moderni kuhinji dečjega zavetišča v bežigradski šoli, kjer imajo študentke s plinsko kurjavo in učenke lahko spoznajo vse sodobne pridobitve v gospodinstvu.

NOTAR

dr. BARTOL ANTON

naznanja, da je nastopil kot naslednik pokojnega notarja gosp. Pleiweissa Karola in prevzel njegovo pisarno v Ljubljani, Kralja Petra trg 2.

u— Ženski tečaji za jezike. Zveza akademsko izobraženih žensk vabi vse, ki bi se hoteli učiti jezikov, naj se čimprej prijavijo pri njeni predsednici dr. Angeli Piškernikovi, profesorici na drugi drž. realni gimnaziji v Ljubljani na Poljanah. Prijavitelj se lahko ustno ali pisмено. Organizirajo se tečaji francoščine, nemščine, srbohrvaščine, češčine in angleščine. Tečaji se bodo vršili v večernih urah na učiteljski na Resljevi cesti. Izkoristite priliko in se prijavite, dokler je čas!

Primarij dr. MERČUN

zopet redno ordinira
od 11.—13. ure.

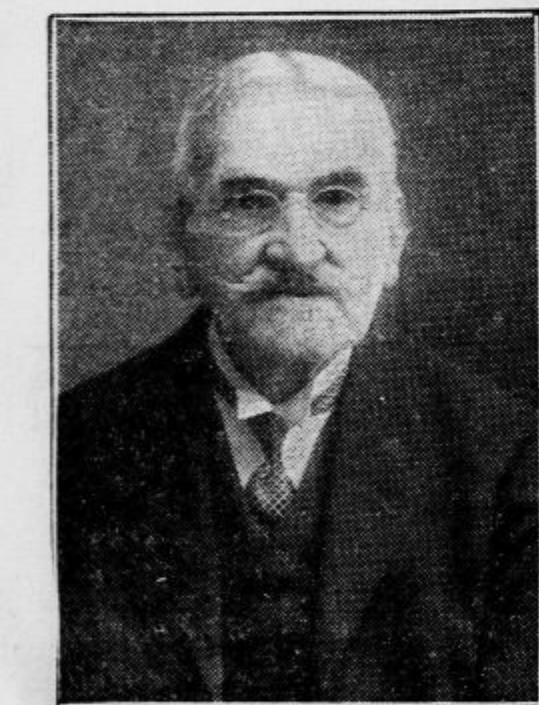
u— Zveza gospodinskih pomočnic v Ljubljani priredi danes ob 17. v predavateljski Delavski zbornici (vhod iz Čopove ulice) predavanje »20letnica Jugoslavije in žensko strokovno gibanje«. Predaval bo predavatelj ZKD g. Vekoslav Bučar.

u— Plesne vaje Svobode-Grafike izjemoma danes ob 20. v Delavski zbornici.

Uglednemu obrtniku
v spomin

Kranj, 5. novembra
Svoje živahne oči je v ponedeljek 31. oktobra zatnil 90letni starček Konrad Pučnik, krojaški mojster, najstarejši kranjski meščan. Se nekaj dni prej se je zdrav in čil sprehajal okoli Narodnega doma, potem pa se je prehladil ter podlegel pljučnici v nekaj dneh brez vidnega boja s smrtjo.

Pokojni Pučnik je bil moč čvrstega značaja, vsem dober svetovalec in prijatelj, ter vse prevzel s toplim domovinskim čutom in zavestjo narodne sloge. Znan je bil v vsej ožji domovini, najbolj pa povsod čislal kot vreden obrtnik. Njegova trdka si je pridobila v vsej bivši Kranjski najboljše sloves zaradi solidnosti in velike strokovne sposobnosti. Pučnik si je

kot delavec v javnem življenju mesta Kranja pridobil mnogo simpatij. Dolga leta je bil občinski odbornik, bil pa je tudi med ustanovitelji, odborniki, člani in podporniki raznih narodnih in dobrodelnih organizacij tudi v dobi, ko se je šele začelo prebujati naše narodno in kulturno življenje.

Njegov oče Mihael je bil kranjski Meztalez. Dosegel je izredno visoko starost 95 let. V Kranj je prišel kot krojaški pomočnik iz Dolnje Ložnice pri Slov. Bistrici in že leta 1843. si je ustanovil svojo obrt, ki je kmalu zaslovela daleč po deželi. Bil je med ustanovitelji Narodne dehtalnice, njegov sin pa se je udeleževal v njenem odboru kot dober pevec, a tudi gasilci so ga šteli med svoje ustanovitelje in častne člane; Sokol in druge narodne organizacije pa mu bodo ohranile hvalnežen spomin, ker je bil njihov poštovani član in podpornik od svojih mladih dni do konca svojega življenja.

Svojemu uglednemu občanu je Kranj izkazal vso čast ob pogrebu. V sprevod so se vrstili predstavniki vseh narodnih organizacij ter postali spomin moža, ki je delal svojem kraju ves čas svojega dolgega življenja čast in tudi mnogo pripomogeto do njegovega razvoja in napredka. Zdjaj počiva spoštovani starček na božji njeni poleg svojega očeta in svoje žene na živilski znanosti in prijatelji pa mu bodo hranili časten spomin.

u— Vpis v novi tečaj za matere in bodoče matere ter odrasla dekleta o negi, vzgoji in prehrani otrok se prične 16. t. m. ob 17. v zavodu za zaščito mater in dece (Dečji dom kraljice Marije). Tečaj se bo vršil dvakrat na teden od 16.30 do 18. trajal bo 12 ur in bo brezplačen. Prijave se sprejemajo vsak dan dopoldne do 12. tudi telefonično na števil. 4471.

Brezplačen večerni
foto tečaj

se prične v torek 8. nov. ob 20. uri

FOTO-DROGERIJA HERMES

Miklošičeva c. 30. Vpis v drogeriji.

u— Sentjakob'ska knjižnica v Ljubljani, Kongresni trg 7, je izposodila letos v oktobru 4798 strankam 14973 knjig. Knjižnica, ki je odprta vsak delavnik od pol 16. do pol 20. ure, ob sobotah od 15. do pol 20. ure, izposojuje najlepše knjige v 10 jezikih in modne liste vsakemu, ki se zadosti legitimira. Izvenljudskimi čitateljem pošilja knjige tudi po pošti.

u— Sobno streljanje Strelske družine je letos vsak torek pri »Levu«, Gosposvetska cesta. Prvo streljanje se prične 8. t. m. in sicer od 17. do 19. za mladinski odsek, od 19. naprej pa za ostalo članstvo. Prijatelji strelskega športa so vabljeni.

u— Registrirane blagajne in knjigovodstvene stroje, Vam strokovno popravi Boris V. Simandl, Ljubljana, Dvofakova ulica 3, telefon 24-07.

Danes ob 20. »Plavi dinamit«
in »Lord Nelson« —
Kino Moste.

u— Tramvaj na Posavje in v Moste. Ko je bila zgrajena proga električne cestne železnice k Sv. Križu, so hkratu pričeli pokladati novo progo na dolensko stran in že grade tudi podaljške dolenske proge do Rakovnika. Obupno stanje Tyrševeste križi po tramvajski progi, toda naprej je treba, da država tu svojo cesto tlakuje, nato bo pa zgrajena tudi proga proti Ježici. Navzile težavam s Tyrševeto cesto je pa upravniki svet Splošne maloželezniške družbe na svoji zadnji seji vendar sklenili, da po obnovi in podaljšanju dolenske proge in po zgraditvi drugega tira na Tržaški cesti od Langusove ulice do kolonije »Stan in dom« takoj pripravi načrte in proračune za podaljške proge v Moste in tudi za progo na Posavje. S tem sklepom je vprašanje podaljšanja močnega proge in pa prepotrebne proge proti Ježici prišlo v aktualni stadij in zato upamo, da v kratkem dobimo tudi ti dve progi.

Buffe »Rio« črna express kava 1.50 Din.

Buffe »Rio« zendvici po 1 Din.

Buffe »Rio« izredno dobra vina

u— Ošpice in davica so nas spet obiskale. Zadnji čas ekoraj ne mine dan, da ne bi bili mestni reševalci nujno zaprosili naj v otroško bolnico prepeljajo male bolnike, ki so jih napadle ošpice ali davica. Včeraj so morali intervenirati v dveh primerih davice in v enem primeru ošpice. Očetom in materam, ki imajo kaj drobiža v hiši, priporočamo skrbno pozornost.

u— Dve nesreči na cesti. V četrtek zvečer so mestni reševalci prepeljali v bolnico služkinjo Marijo Mačkovo, zaposleno v Keršičevi gostilni. Bila je po opravkih na Celovski cesti, a ko se je vračala proti domu, se je pred policijsko stražnico skušala izogniti nekemu vozniku, ki ji je prihajal naproti, pri tem pa se je znašla pod tramvajskim vozom, ki je prihitel od druge strani. Mačkova je dobila poleg zunanjih tudi notranje poškodbe. Neki tovarni avto pa je istega večera v Medvodah podrl mizarjskega pomočnika Franceta Škrjla in Ivana Dobnikarja iz Verja. Oba ranjena imata zlomljene noge.

DANES ob 15., 17., 19. in 21. uri ANNABELLA, priljubljena filmska umetnica v prekrasnem filmu tovarštva, poštvovalnosti in ljubezni »Kraljica zračnih višav«
POZOR! Kot dodatek kulturni film »ZAKAJ BETONSKA CESTA?«
Zanimiva reportaža o gradnji modernih cest. — PRIDE! — PRIDE! — TAMARA, remek delo francoske filmske industrije, ki je v triumfalnem pohodu obšlo vse evropske metropole. KINO SLOGA, tel. 27-30

u— Dekle v salonski suknji. Pred dnevi je policija aretirala eno izmed izgubljenk, ki jim je ljubezen kruh in poklic. Morda ji oko postave ne bi posvečalo kdo več kakšne pozornosti, a deklet je bilo kaj čudno napravljeno: nosilo je sicer dobro ohranjeno, a starinsko moško salonsko suknjo (Gehrock), kakršne so že zdavnaj iz mode. Stražniki in detektivci so možje, ki jim zmerom manjka zaupanja, in zato si kajpak niso mogli drugače razlagati reči, kakor da jo je deklet neke na tihem snelo s ključke. Tajila je, dokler je šlo. Pripovedovala je, da jo je nedavno dobila pri sestri v Planici, ko je bila na obisku pri nji, svak da jo je zavrgel in ji jo poklonil v dar. Nazadnje pa je prišla z resnico na dan. Zadnjega oktobra se je brez cilja sprehajala po Gallusovem nabrežju, pa je suknja visela pred vrati ene izmed prodajal. Ker ni bilo nikogar blizu, jo je na tihem vzela in jo dela nase. Tako oblačena je nekaj dni hodila po mestu, da so se znanci in neznanči čudili nenavadni modi. Zdjaj so suknjo, ki je iz dobrega, zelo trpežnega blaga, a je zaradi nesodobnega kroja vredna komaj kakih 200 din, vrnila lastniku.

u— »Martinov večer«, pevskega društva »Slavec« bo v soboto 12. t. m. ob 20.30 v veliki dvorani hotela Metropol-Miklič. Zabaven spored, izborna pijača in jedca.

u— Azur, entlanje, vezenje oblek in perila ter monogramne oprave pomeni in zadovoljivo trdka »Vezenina«, Jurčičev trg 3.

u— Martinjevanje šempetrskih Cirilme-todarjev, ki bo v soboto 12. t. m. pri Ban-kotu na Šmartinski cesti bo letos nekaj izrednega. Poleg godbe, petja, srečolova in goske, so na programu še razne druge šaljivosti, Rodoljubi, pridite!

u— Plesni zavod »Jenke« v Kazini ima vsako nedeljo ob 16. uri popoldanski ples s poukom letošnjih novitov — članarina znižana. Vsak ponedeljek in četrtek ob 20. začetniški tečaj, nove prijave se še sprejemajo. Vsak torek ob 20. nadaljevalni tečaj. Posebne plesne ure in informacije dnevno. Dijaki — nje popust.

u— Danes v nedeljo bo pri K. Useniku na Borštnikovem trgu veliko nagradno kegljanje.

Iz Celja

u— Inž. Ciril Znidaršič in regulacija Savinje. Univerzitetni profesor inž. Ciril Znidaršič, ki je te dni umrl v Ljubljani, si je pridobil tudi velike zasluge za regulacijo Savinje. Obenem z dunajskima univerzitetnima profesorjema Forchheimerjem in Riedingerjem je sodeloval pri izdelavi osnovnih načrtov, po katerih se naj Savinja regulira. Po nasvetih inž. Znidaršiča so bili izdelani načrti, ki se sedaj s tako velikim uspehom izvršujejo. Tudi pri reševanju vprašanja novega mestnega kopališča ob Savinji so se njegove ekspertize uvaževale kot strokovno merodajne. Pokojnik je bil tih in skromen delavec. Značilno za njegovo skromnost je, da ni za svoje delo v zvezi z regulacijo Savinje in vprašanjem novega kopališča ob Savinji nikoli zahteval honorarja. Inž. Znidaršiču, ki si je pridobil za Celje mnogo zaslug, bodi ohranjen časten spomin!

DAJTE TUDI VI HRANE
VAŠI KOŽI

z aktivnim kolesterolom
Solea-krema!

ZA BOLJŠO
PREHRANO KOŽE
SOLEA
krema

u— Jubilejni koncert, ki ga je priredila ljubljanska »Grafika« ob 70-letnici organizacije grafičnega delavstva Slovenije v nedeljo popoldne v mali dvorani Celjskega doma v Celju, je bil zelo dobro obiskan. Izredno številno so bili zastopani tovaršni in tovaršinski koncertantov, ki so tudi oskrbeli brezhibno organizacijo koncerta. Centralno organizacijo sta zastopala predsednik g. Ivo Keimel in tajnik g. Anton Mišak iz Zagreba. Navzoči so bili tudi zastopniki vseh celjskih grafičnih podjetij. Koncert je obsegal vokalni del pod vodstvom g. Danila Cerarja in orkestralni del pod vodstvom g. Vilka Židmunda. 23-članski zbor je naprej zapel geslo zbora. Nato je predsednik organizacije g. Vinko Strnad iz Ljubljane pozdravil vse navzoče ter spregovoril nekaj besed ob 70-letnici organizacije in njenem kulturnem in organizatoričnem delu in pomenu. Sledil je program koncerta. Pevski zbor »Grafika« tvori harmonično zaokroženo celoto z odličnimi glasovi (2. bas in 1. tenor). Je izenačen in homogen, lepo prednaša in dosega močne efekte brez vsakega pretiravanja. Dorasel je tudi težjim nalogam, kar je dokazal s Forsterjevimi »Spakom«. Ves spored je bil odlično izvajan in je bil zbor deležen prisrčnih aplavzov. Maloštevilen orkester se je na svojem tesnem prostoru in ob slabem klavirju le težko znašel. Kljub temu je dosegel pod vodstvom svojega odličnega dirigenta lep uspeh. Še prav posebno sta navdušila občinstvo Dvofakova Humoreska in efektni Slovenski ples št. 8. Koncert je zaključil skupen nastop zbora in orkestra, ki sta pod vodstvom g. Cerarja izvajala lepo skladbo dr. A. Dolinarja »Na cvetno nedeljo«. Bil je res umetniški koncert. »Grafika« je pokazala, kaj premore idealizem ljudi, ki poleg svojega težkega poklicnega dela najdejo še časa za vaje in uk v tem pravcu. Vse priznanje izvajalcem in obema dirigentoma, a tudi vsemu grafičnemu delavstvu, ki s svojo podporo omogoča kulturno delo, ki bodi v zgled vsem ostalim organizacijam.

Iz Maribora

u— Učiteljsko mariborskega okrožja proslavi 20letnico obstoja Jugoslavije z jubilejnim koncertom 19. t. m. Koncert bo izvajal Učiteljski pevski zbor »Emil Adam«. Priprave za koncert vodi Učiteljsko društvo JUJ za mesto Maribor. Prodajo vstopnic so prevzela poštvovalne tovaršnice in so že pridno na delu.

u— Razvoj slovenske likovne umetnosti v 20 letih Jugoslavije. O tej zanimivi temi je predaval v petek 4. t. m. v Ljudski univerzi univ. prof. dr. F. Stele iz Ljubljane. V izbranih, strokovnjakih izjavah, ki so jih pojasnjevale številne skulptorne slike, je prikazal razvoj slikarstva, stavbarstva in kiparstva v 20 letih Jugoslavije. Bilanca tega 20 letnega razvoja kaže v smislu predavateljevih ugotovitev sledečo sliko: Impresionistična, ekspresionistična in novo realistična struja se ob uspešnem medsebojnem dopolnjevanju prelijeva v nekaj lirski kolorizem. Kiparstvo, ki ni imelo ob vzniku Jugoslavije niti svojega izročila, niti odrejene umetnostnega ideala, si je v teku 20 let ustvarilo svoj poseben umetniški izraz. Tudi v stavbarstvu se obe vodilni šoli, Plečnikova in Vurnikova, posrečeno dopolnjujeta. Predavatelj je bil za svoja izjavljana deležna toplega priznanja številnega občinstva, ki je dvorano Ljudske univerze skoro popolnoma zasedlo. Uvodne pozdravne besede je spregovoril predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec.

Matineja Kino Matica 21-24

Borbe in zmage legendarnega junaka Amerike v milijonskem zgodovinskem filmu

BUFFALO BILL

GARY COOPER JEAN ARTHUR

Režija: CECIL B. DE MILLE

Cene od din 2.50—6.50!

u— Danes pohorski dan. Od 10. do 11. dopoldne bo po ulicah slikovita pohorska povorka z značilnimi, simboličnimi skupinami iz pohorskega življenja. Ob 11. izpred gradu štetfati tek drvarjev po Franiškanski, Tattenbachovi in Sodni ulici ter Aleksandrovi cesti. Ob 16. velika dvoraka tekma za prvenstvo Pohorja. Drvi bo v Unioni pohorska trgovca.

u— Oproščen. Krojaški mojster Franc Globovnik iz Studencev je tožil svojega bivšega krojaškega pomočnika Alojzija Jureša radi zastave tujega blaga. Jureš je bil oproščen, ker se je pokazalo drugačno ozadje vse zadeve, o kateri smo svojčas poročali.

Oh, oh propadamo...
Usmilite se nas!

Tako vzdihuje perilo pred pranjem. Vse se je že poskusilo, samo eno še ne, namreč pravo terpeninovo milo »Oven«. Perite nas z milom »Oven«, katero nam daje prijeten svež duh.

OVEN
terpeninovo miloOb grobu
vzornega narodnjaka

Slovenj Gradec, 5. novembra
V petek jutraj se je razširila po Slovenjem Gradcu žalostna vest, da je v zgodnjih jutrnjih urah na svojem domu v Narodnem domu zatnil svoje oči vrli narodni borec, posestnik in trgovec br. Josip Druškovič. Pokojnik si je pred 14 dnevi pri padcu s kolesa lahko poškodoval nogo in je smrt zdaj nastopila kot posledica tega padca zaradi tromboze.

Rajnski se je rodil l. 1883. v vasi Prelasku, srez Šmarje pri Jelšah. V Kozjem in Ljubljani se je izučil za trgovca ter je l. 1907. prevzel v Slovenjem Gradcu trgovino Slovenske hranilnice. V času prihoda br. Druškoviča v Slovenj Gradec so tukaj divljali najhujši narodnostni boji in kmalu po svojem prihodu v Slovenj Gradec se je rajnski postavil na čelo narodnih borec. Vsa leta je bil odbornik Čitalnice, CMD in drugih narodnih društev. L. 1914 je kupil Narodni dom, ki je bil tedaj edino zbirališče slovenskih narodnjakov in v katerem so se tudi vršile slovenske prireditve. Ob prevratu je postal br. Druškovič predsednik narodnega sveta in narodne straže, katerih delovanje je vzdrževal iz lastnih sredstev. Ob pozivu generala Maistra se je spet med prvimi odzval in se med koroškimi borci hrabro bojeval. Rajnski je bil po prevratu prvi slovenski župan v Slovenjem Gradcu. Bil je tudi načelnik gasilnega društva in predsednik pevskega društva in gremija trgovcev. Ogromne zasluge pa si je pridobil pri pripravi kot soustanovitelj slovenjgradskega Sokola in kot njegov velik mecen, ki ga je dolga leta podpiral s prav izdatnimi zneski. Posebne zasluge si je pridobil za ponosni slovenjgradski Sokolski dom, v katerega gradbenem odboru je neumorno deloval vsa leta. V zadnjem letu pa je pričel zbirati okoli sebe vrle koroške borce in je bil tudi prvi predsednik Legije koroških borec v Slovenjem Gradcu.

Ves svoj prosti čas je posvečal narodnemu delu na naši severni meji in dvignil nacionalno zavest v teh narodno tako ogroženih krajih na zavirljivo višino. Edino zgodovina tega koščka naše zemlje bo vedela pravilno oceniti njegovo nesebično narodno delovanje. Pokojnik je bil pripravljen Sokol in slovenski rodoljub ter je vedno in povsod z vso odločnostjo nastopal kot tak. Zato je moral tudi mnogo pretrpeti v predvojnih in posebno medvojnih letih. Nacionalistom bo ostal lik br. Druškoviča vedno v spominu kot zgled sokolskega neomajnega pripravljenosti in kot vzor nesebičnega narodnega borca.

Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo ob 16. izpred hiše žalosti na mestno pokopališče. Blagemu pokojniku bodi ohranjen časten spomin, užalošeni soprogi in otrokom naše iskreno sožalje!

u— Mariborske kulturne novice. V gledališču bo danes popoldne »Kar hočete, nocoj« Boccaccio. Predvidoma v soboto 12. t. m. bo krstna predstava Standerkerjeve »Prevara«. — V Ljudski univerzi predava v ponedeljek 7. t. m. univ. prof. dr. K. Ozvald o 20letnem obračunu našega pedagoškega dejanja in nehanja. V petek 11. t. m. predava univ. prof. dr. M. Lamer iz Zagreba o strukturi inozemskega kapitala v Jugoslaviji.

Prispelo, moderno krzno.
Sem ko — Gosposka 37.

u— V Maribor je včeraj prispel znan sarajevski svetovni popotnik Lolo Sulejman, član sarajevskega turističnega društva »Fruska goras«. Leta 1934 je nastopil svojo pot po svetu, prepotoval je Italijo, Avstrijo, Nemčijo. V času poslednjih dogodkov se je mudil v češkoslovaški republik, kjer je zbral mnogo vtisov za časa mobilizacije v zvezi z nedavnimi dogodki. Zdjaj bo v Sarajevu objavil svoje zapiske in spomine.

u— Trije proti enemu. Ko se je kazalec na uri v noči na petek nagibal že proti polnoči, so se znašli na Slomškovem trgu trije prijateljski Gusti, Fricl in Franček. S seboj so imeli tudi vodo Miciko. Hrupo veselje pa se je kmalu sprevrglo v prepri in spopad. Micika, Gusti in Fricl so navali na stasitega Frančka, ki je na ofenzivne sunkove agresivne trojke reagiral precej krepko. Vse štiri so spravili na policijo, kjer so jih zasilili in jim dali primeren pouk.

Ob 10.30 uri!

Borbe in zmage legendarnega junaka Amerike v milijonskem zgodovinskem filmu

BUFFALO BILL

GARY COOPER JEAN ARTHUR

Režija: CECIL B. DE MILLE

Cene od din 2.50—6.50!

u— 50% popusta. Enit. gen. direktcija italij. turizma, je sporočila Putniku, da uživajo skupine najmanj 15 oseb pri obisku muzejev in galerij slik 50% popusta normalne vstopnine.

u— Izživljana predstava. V Studencih so v špurski dvorani igrali zalolgro »Mlinar in njegova hči«. Ker so igralci podali svoje vloge slabo in niso niti vlog dobro znali, jih je občinstvo med predstavo izživljalo. Tako se je pokazalo kot zmotno naziranje, da je za Studence vse dobro, saj so navajeni na boljše igre.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Dunajska razsodba in novo ravnotežje

Pregled glavnih zunanjepolitičnih dogodkov preteklega tedna

Sobota, 29. oktobra:

Prva poročila o rimskih razgovorih nemškega zunanjega ministra Ribbentropa z italijanskim zunanjim ministrom Ciano napovedujejo, da bosta Italija in Nemčija prevzeli arbitražo v češkoslovaško-madžarskem sporu, medtem ko pogajanja med Prago in Budimpešto v pričakovanju te odločitve v Rimu počivajo.

Med CSR in Nemčijo je dosežen sporazum o zopetni uvedbi rednega železniškega prometa, ki se začne v ponedeljek dne 31. oktobra.

Slovaška vlada razpusti vse organizacije vojaškega značaja in priznava odslej na svojem ozemlju samo tako zvano »Hilinkovo gardo«.

Na kongresu francoskih radikalov v Marseillu je za predsednika stranke zopet izvoljen ministrijski predsednik Daladier. Bonnet poda daljši referat o francoski zunanji politiki, kongres odobri vladno notranjo in zunanjo politiko. Med zasедanjem kongresa nastane v bližini hotela, kjer je nastanjen Daladier, ogromen požar, ki zbudi razne politične komentarje. Požar zahteva okoli 75 žrtev in povzroči milijonsko škodo.

Rumunski pravosodni minister napove važne notranjepolitične spremembe v Rumuniji (uvvedbo korporacij in enostranskega sistema po italijanskem in nemškem vzoru).

V Turčiji proslavljajo narodni praznik 15 letnice ustanovitve turške republike.

Nedelja, 30. oktobra:

Nemški zunanji minister Ribbentrop se vrne v Nemčijo. Po časopisnih poročilih je med Italijo in Nemčijo dosežen popoln sporazum v vseh aktualnih mednarodnih vprašanjih, zlasti tudi v sporu med Madžarsko in CSR. Pri arbitražni ureditvi tega spora vprašanje skupne poljsko-madžarske meje na račun Podkarpatske Rusije ne pride v poštev.

Na radikalnem kongresu v Marseillu dobi Daladier proste roke za nadaljevanje pogajanj s totalitarnimi državami in za uvedbo ostrih socialnih, finančnih in gospodarskih ukrepov za ohranitev Francije.

Glede na glasove o bližnjem podpisu nemško-francoske izjave o mirnem reševanju medsebojnih sporov izjavljajo v Parizu, da francosko-nemška pogajanja po poslovilni avdienci poslanika Ponceta pri Hitlerju niso napredovala.

Japonski poslanik v Parizu protestira proti nadaljnjemu dobavljanju francoskega orožja Kitajski. Za novega japonskega zunanjega ministra je imenovan Haširo Arita, Jōjiki Hata pa prevzame ministristvo za prekomorske posesti. Kot pogoj za začetek pogajanj s Kitajci postavljajo Japonci odstop maršala Čangkajskega.

Ponedeljek, 31. oktobra:

Poročila iz Rima se nemški zunanji minister Ribbentrop in italijanski zunanji minister Ciano sestaneja dne 2. novembra na Dunaju zaradi arbitražne odločitve v češkoslovaško-madžarskem sporu.

Bolgarski ministrijski predsednik Kjuzevanov se sestane z našim ministrijskim predsednikom in zunanjim ministrom v Nišu. O njunih razgovorih je izdan komunik, ki poudarja solidarnost obeh držav, med katerima ni nobenih nasprotij.

Iz Užgoroda poročajo, da je avtonomna podkarpatska vlada prepovedala fašistično organizacijo »črni strajci« pod vodstvom državnega podtajnika Fencika, ki zastopa velikoruske tendence. Iz Prage pa poročajo, da je Beneševa narodno-socialistična stranka sklenila svoj razpust.

Chamberlain izpolni svojo vlogo z imenovanjem sir Johna Andersona za čuvarja državne pečata z začasno funkcijo organizacije civilne obrambe, lorda Runcimana pa za lorda predsednika tajnega vladnega sveta namesto odstopivšega lorda Hailshama. Po smrti ministra Stanleyja izpraznjeno mesto ministra za domovine prevzame kolonialni minister Macdonald, ki obdrži začasno tudi kolonialno ministristvo.

Objavljen je rezultat nedeljskih parlamentarnih volitev na Portugalskem. Postavljena je bila samo lista vladne nacionalne stranke, za katero je izmed 743.000 volilnih upravičencev glasovalo 622.000 volilcev.

Italijanski prestolonaslednik Umberto obišče Hitlerja v Berchtesgaden. Grški kralj Jurij prispe v London. Njegov obisk spravljajo v zvezo z angleško-grškimi gospodarskimi pogajanjmi.

V Nemčiji sta odpuščena iz vojaške službe šef generalnega štaba general Beck na čigar mesto je imenovan general Halder, ter vrhovni poveljnik prvega armadnega zbora general Rundstedt, na čigar mesto je imenovan general Bock, doslej vrhovni poveljnik tretjega armadnega zbora.

Iz Španije poročajo republikanci in nacionalisti o novi ofenzi ob Ebru, medtem ko Francova letala napet bombardirajo nekatera obalna republikanska mesta. Maršal Čangkajskega izda proglas na kitajski narod, v katerem ga poziva na nadaljni odboj proti Japoncem.

Torek, 1. novembra:

Francoski finančni minister Marchand, s katerega finančnimi načrti se vlada ne strinja, poda ostavko na svoje mesto, obdrži pa v vladi mesto pravosodnega ministra, pravosodni minister Reynaud pa prevzame finančno ministristvo.

Angleški ministrijski predsednik Chamberlain predloži spodnji zbornici predlog o odobritvi vladne namere za čimprejšnje uveljavljenje angleško-italijanskega sporazuma z dne 16. aprila 1938. Debatu o tem predlogu je napovedana za naslednji dan. »Daily Herald« doznava, da je angleški kralj sprejel Rooseveltovo povabilo za obisk v Washingtonu poleti 1939.

Poročila iz Tokija namerava Japonska odstopiti od sporazuma devetih držav, sklenjenega leta 1922, po katerem so se podpisnice zavezale spoštovati kitajsko neodvisnost in načelo »takozvanih« odprtih vrat na Kitajskem.

Arabi v Palestini začno tridnevno stavko vprotest proti posopanju Angležev.

Sreda, 2. novembra:

Na Dunaju pade odločitev v češkoslovaško-madžarskem sporu. Italijanski in nemški zunanji ministri odločita kot razsodnika odstop češkoslovaškega obmejnega ozemlja na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji v izmeri okoli 12.500 kv. km in s približno enim milijonom prebivalcev.

Madžarski so priznana mesta Lučenec in Košice na Slovaškem ter Užgorod in Mukachevo v Podkarpatski Rusiji, dočim ostane na CSR mestu Bratislava in Nitra; poljsko-madžarska želja po skupni meji je odklonjena. Izpraznjen Madžarski odstopljenega ozemlja se začne v soboto dne 5. novembra in mora biti zaključena dne 10. novembra tega leta.

Vlada Podkarpatske Rusije sklene, da se podkarpatska pokrajina imenuje odslej »Karpatska Ukrajina«.

Angleška spodnja zbornica odobri s 345 glasovi proti 138 glasovom vladni predlog o čimprejšnjem uveljavljanju angleško-italijanskega velikokonečnega sporazuma. Chamberlain napove v tej zvezi skorajšnje priznanje italijanskega imperija. V Londonu se širijo govorice o bližnjem Chamberlainovem sestanku s Hitlerjem in Mussolinijem.

Četrtek, 3. novembra:

Odmev dunajske sodebe je po časopisnih poročilih naslednji: na češkoslovaškem so potrdili, Madžari triumfirajo, Nemčija in Italija sta zadovoljni in ponosni, Francija in Anglija pa molčita, a Poljaki računajo, da o Podkarpatski Rusiji še ni izrečena zadnja beseda.

Slovaški ministrijski predsednik dr. Tiso obišče v kratkem Vatikan. Predsednik češkoslovaške agrarne stranke Beran govori o snujanju se novi nacionalni stranki in o potrebi notranjepolitičnih in zunanjepolitičnih sprememb.

Za spodnjo zbornico odobri tudi lordska zbornica vladni predlog o čimprejšnjem uveljavljanju angleško-italijanskega sporazuma. Poročila iz Londona napovedujejo bližnji sestanek maršala Göringa z angleškim zunanjim ministrom Halifaxom.

Južnoafriški obrambni minister Pirow se na svojem evropskem potovanju ustavi v Londonu, da se posvetuje z angleškimi merodajnimi krogi o nemških kolonialnih zahtevah.

Angleški parlament zavrne laburistični predlog nezaupnice vladi zaradi pomanjkljivosti v izvajanju oborožitvenega programa.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle odpotuje s svojim spremstvom v Rumunijo, kjer bo nekaj dni gost kralja Karola.

Predsednik japonske vlade knez Kono je se v posebnem govoru izrekel proti

vmešavanju tujih sil v azijske razmere brez soglasja z Japonci.

Poročila iz Rima napovedujejo večje spremembe v italijanski diplomaciji.

Petek, 4. novembra:

Uradna berlinska izjava naglašja, da so nove meje CSR z dunajsko razsodbo definitivno urejene, kar pomeni, da Nemčija zavrača morebitne nove poljske in madžarske zahteve. Po pisanju »Češkega Slova« je CSR odstopila Nemčiji 28.200 kv. km in 3.600.000 prebivalcev, Madžarska pa okoli 12.000 kv. km zemlje s približno enim milijonom ljudi, tako da se je češkoslovaško ozemlje zmanjšalo od 140.000 kv. km na približno 100.000 kv. km, prebivalstvo pa od 15.300.000 na okoli 10.150.000.

Iz Lvova, Přemisa in drugih poljskih mest prihajajo poročila o burnih demonstracijah Ukrajincev, ki zahtevajo ustanovitve samostojne ukrajinske države v okviru poljske republike.

»Times« poročajo, da bo lord Perth prihodnji teden izročil italijanskemu vladarju svoja nova akreditivna pisma, s katerimi bo angleška vlada priznala italijanski imperij.

Belgijski ministrijski predsednik in zunanji minister Spaak izjavlja glede na govorice v zvezi z nemškimi kolonialnimi zahtevami: »Kongo je naš in ostane naš!« Boji ob Ebru v Španiji se nadaljujejo, vendar Francova ofenziva še ni prinesla odločilnega uspeha. Na Madrid je nacionalistično toptništvo izstrelilo okoli 650 granat. Finska Norveška in Danska priznajo Francovo vlado.

Svečanosti v proslavo dvajsetletnice konca svetovne vojne v Rimu se udeležijo okoli 100.000 bivših italijanskih bojevnikov, katerim govori Mussolini o »modrini in vedrinji«, ki je zajela Evropo, vendar ji svari pred pretiranim optimizmom.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 6. ob 20. Trideset sekund ljubezni. Izven.

Ponedeljek, 7. Zaprt.

Torek, 8. Zaprt.

Sreda, 9. Zene na Niskavuorij. Red B. Četrtek, 10. Brezov gaj. Premiera. Premierski abonma.

Benedettijska komedija »Trideset sekund ljubezni« prinaša poleg izredno kratkocasnih zapletljivih tudi marsikatero preizkušeno življenjsko resnico, ki daje delu smisel preko zgolj zabavnega smotra. Dvomi, kaj mora, ki jo je zmoglo omagati denarno vprašanje, je prikazana na duhovit, malce zbadljiv in zelo komičen način.

OPERA

Nedelja, 6. ob 15. Mala Floramye. Izven. Globoko znane cene od 24. din navzdol. Ob 20. Grofica Marica. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 7. Zaprt.

Torek, 8. Aida. Premierski abonma.

Sreda, 9. Na sinjem Jadranu. Red Sreda.

Četrtek, 10. Poljub. Red Četrtek.

Verdijeva opera »Aida« se bo pela prvič v letošnji sezoni v torek 8. t. m. Veliko tenorsko vlogo Radamesa bo pel prvič na našem odru g. Franc. Njegov slajni glasovni material ga usposablja za to važno tenorsko vlogo. Aida bo pela kot gost g. Ljubica Karena, Amneris g. Kogejeva, Amonasra g. Primožič, velikega duhovnika Ramfisa g. Betetto. Dirigent: dr. Švara, režiser: g. Primožič.

Massenetova opera »Don Quichot« bo prihodnja premiera drugi teden. Glavni vlogi don Kihota in njegovega sluga bosta pela gg. Robert Primožič in ravnatelj Betetto.

P. n. gledališke abonente vladno prisiloma, da poravnajo 3. obrok abonmaja do 14. t. m.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15

Nedelja, 6. Školjka.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

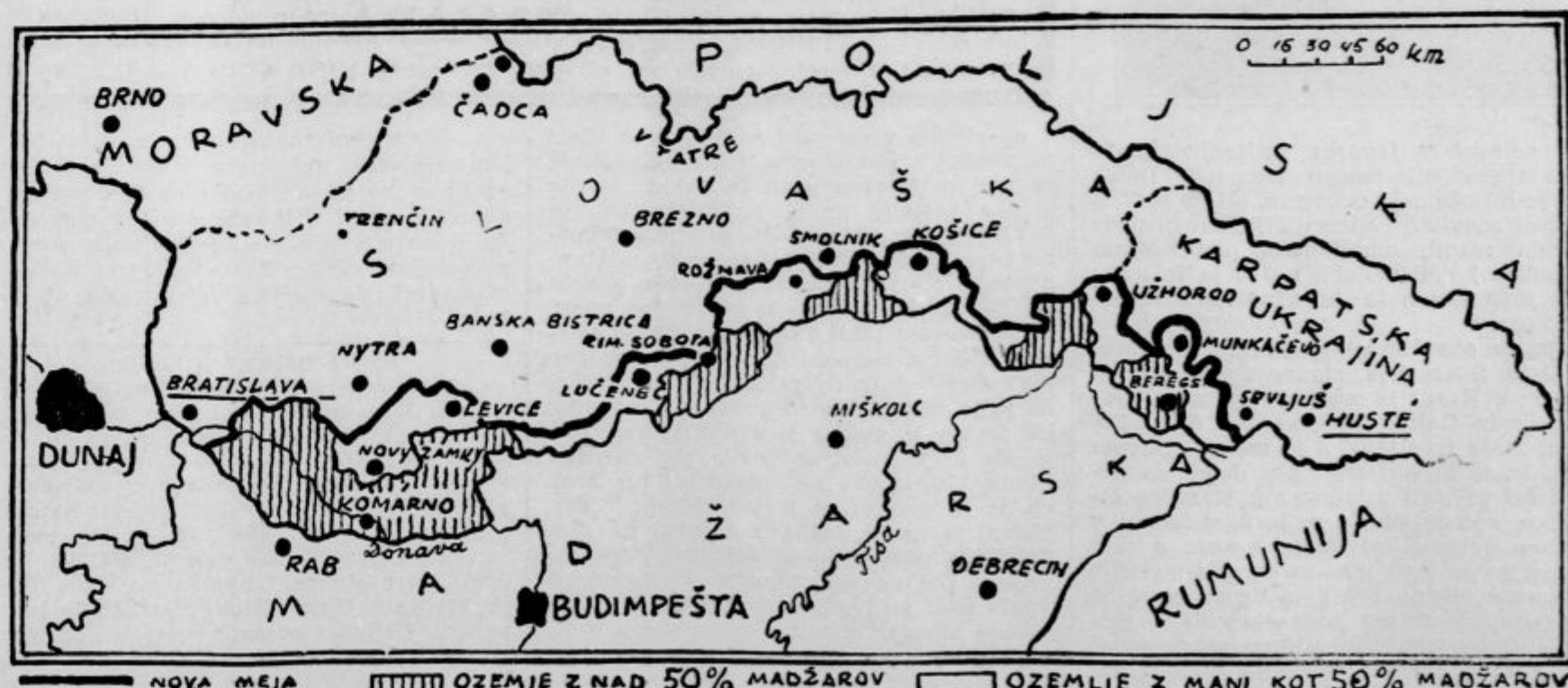
Nedelja, 6. ob 15. Kar hočete. Ob 20. Baccio.

Ponedeljek, 7. Zaprt.

Torek, 8. ob 20. Pokojnik. D.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Po okrnitvi Slovaške in Podkarpatske Rusije

Izrek dunajskega razsodišča je nemilo razočaral Slovačke, ki so mislili, da so z odcepitvijo od Prage odstranili vsako nevarnost od svojega ozemlja. Relativno sta Slovaška in Podkarpatska Rusija izgubili celo več nego historične dežele Češke, Moravske in Šlezije. Pod Madžarsko je prišlo 1.064.000 duš, od teh dobrega pol milijona Slovakov. Slovaki so izgubili celo vrsto mest s slovaško večino: Levice, Lučenec,

Rožnava, Košice. Zlasti usoda Košice je kruta, saj leže v strnjem narodnem slovaškem ozemlju. Ves obmejni nižinski pas, kjer se razprostirajo rodovitna polja, je s slovaškimi in šele po 1. 1848. pomadžarskim prebivalstvom pripadel Madžarom. Tudi podnožje Slovaškega Rudogorja je izgubljeno z vsemi zemeljskimi zakladi. Skoro še bolj je prizadeta Podkarpatska Rusija, ki so ji ostali samo gorati deli,

med katerimi so le slabe prometne zveze. Glavno mesto Užgorod, ki so ga Čehi zgradili iz prestiznih razlogov v lepo moderno mesto je kakor zrelo jabolko padlo Madžarom v naročje. Med Slovaško in Podkarpatsko Rusijo je prekinjena železniška zveza. Tudi glavna zveza z Rumunijo je pretrgana. Bilanca prvih dni samostojnega državnega življenja pod vlado msgr. Tisa in msgr. Voločina je več ko žalostna.

a— »Aida« na mariborskem odru. Ope- ra pripravila v Škribskovski režiji in pod vodstvom kapelnika L. Herzoga veličast- no ljudsko oporo »Aida«, ki predstavlja po svoji tragizmi in zgodovinski zasnovi vsebinski in po veličastnosti uprizoritve največje glasbeno delo na odru našega gledališča. Premiera te pomembne Verdi- jeve opere, ki je doživela svojo krstno predstavo 1871 v Kairu v proslavitev otvoritve Sueskega prekopa, bo v začet- ku decembra.

a— Matična vest. V Maribor je preme- ščen iz Litije učitelj Milan Pertot, znani mojstrski dirigent in zaslužni glasbenik. V Mariboru prevzame g. Pertot dirigent- stvo pri matičnem pevskem zboru, ki se bo pod novim vodstvom nedvomno razvil do kvalitete stopnje prejšnjih let. S tem je likvidirana del čas trajajoča kriza matičnega zbora, ki je bil po odhodu Ra- vnatelja in dirigenta prof. Martjana Ko- zine brez dirigenta.

a— Žrtve Maribora v borbi proti jetiki. Protituberkulozna liga v Mariboru podaja javnosti zaradi nekaterih zamudnikov še- le sedaj poročilo o uspehu letošnjega pro- tituberkuloznega tedna. Uspehi nabiralnih akcij po posameznih skupinah so: Izku- pičnik nabiralnega dne 1989 din, zbirka v obeh kinih 1136 din, izkupiček gledališke predstave 596, prispevek gledališča iz leta 1937, din 600, izkupiček za zastavice (skavti) 10.034, izkupiček za zastavice (uradi) 966, darila in prispevki podjetij 16.741,50, prispevki delavstva 9876,25, zbirka župnih uradov 1477,50, zbirka po uradih 2405 din, darila privatnikov 3398, za zastavice (šole- uradi) 2101,50, zbirka po šolah (nabiralni listi) 8940,50 din. Skupno 60.258,50 din, torej za polovico več od preteklega leta, ko so znašali prispevki 34.949,75 din.

a— O tem in onem. Gostilničarka Tere- zija Gračnerjeva na Frankopanski 29 je izgubila na Vodnikovem trgu ročno tor- bico in zlato zapestno uro in skupni vred- nosti 1000 din. — Ključavničarskemu po- močniku Albinu Hobotu iz Motherje 47 je izginilo novo kolo znamke »Gloria« v vrednosti 1500 din. Policija je zajela ne- kega Alojzija Z. ki je tatvino skesano priznal. — Pod kmečkim vozom se je zna- šel 29-letni vinčar Peter Milinarič iz Sv. Antona v Slovenskih gorah. Kolesje kmečkega voza mu je strlo levo nogo. — V noči na soboto je spravila policija na varno brezposelno kuharico Marijo T. iz Sv. Jakoba in rudarja Antona Š. z Rad- vanske ceste 112. Potikala sta se po mestnih ulicah. Marija se je pečala tudi z raznimi nevoljenimi posli, dočim je za- dirčni Tone nadlegoval stranke ter izsi- jeval od njih denar. — Vinčarju Mihaelu Berliču iz Rupar pri Sv. Petru niže Ma- ribora so odpejali iz nezaklenjenega hle- va rdečo-lisato kravo, vredno 2000 din.

a— Lovska smola. Ob priliki lova pri Rušah je neznan lovec obstrlel 41letnega delavca Franca Repoluske iz Slov. Bistri- ce. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima poškodovanec v desni nogi 12 šiber.

a— Obsojeni ubijalec. Mali kazenski se- nat je včeraj odsolil 36-letnega delavca Franca Dubka iz Slovenske Bistrice na 4 leta strogega zapor, ker je v noči od 3. na 4. septembra t. l. v Vrhovnikovi gostil- ni v Spodnji Novi vasi pri Slovenski Bi- strici zaklal znanega harmonikarja Aloj- zija Jereba. Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Turato, prisodnika sta bila s. o. s. dr. Ažman in Lečnik. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Dev.

a— P. Bevardjeva obsojena. Pred se- natom se je zagovarjala 40letna Pavla Bevardi, mati bolfenskega morilca. Obto- žena je bila krivega pričevanja pri neki civilni pravdi. Mali kazenski senat, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Čemer, jo je obso- dil na 8 mesecev strogega zapor ter na 3letno izgubo častnih državljan- skih pravic.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 4. pol 7. in pol 9. zvečer Svetislava Petroviča v veliki Leharjevi opereti »Zenski raj«.

Iz Jesenic

s— Zvočni kino Radlo predvaja danes ob 3. pop in 8. zvečer velfilmi »Beli to- vor«. Med dodatki tudi Paramountov zvo- ni tehnik. — Sledi »Alarm v Pekingu«.

Iz Tržiča

č— Kino predvaja danes krasen film »Demon ljubezni« črtan film in tehnika.

Iz Zagorja

z— Sokolsko gledališče otvori letošnje sezono s Cankarjevo dramo »Jakob Ru- da«, ki bo predvajana drevi. Nastopili bo vsi boljši igralci našega odra. Za vpi- zoritve je veliko zanimanje prebivalstva vse doline.

z— Vandal na pokopališču. Ljudstvo se zgraža zaradi divjastva še neznanih storilcev, ki so pred praznikom Vseh svetih razbili na pokopališču spominski kra- men na grobu rudarja Bregarja, ki je po- stal žrtev nevarnega dela v rudniškem rovu pred dobrim letom. Bregar je bil do- ma pod Sv. Planino in so zdaj neznan zločinci razbili gornji del spomenika na njegovem grobu.

Iz Hrastnika

h— Zvočni kino Sokol bo predvajal dan- es najlepši film sezone »Ljubezen v džun- gli«. Film je v naravnih barvah. Danes dopoldne ob 11. se bo predvajal film »Ek- razitna kolona« po znanih cenah.

h— Namesto cvetja na grob dobremu prijatelju g. Janku Hanzku, podjetniku v Hrastniku, je daroval učitelj g. Davorin Cander 100 din v fond za ubožno deca.

h— Krajevna protituberkulozna liga v Hrastniku je prejela 280 din od uradnega kemičnega tovarne in zdravnika g. dr. Vid- marja, kateri znesek so darovali namesto cvetja na krsto blagopokojnemu podjetni- ku g. Janku Hanzku.

Iz Krškega

kr— Nesreča pred odsko predstavo. Pre- teklo nedeljo so igrali v prosvetni dvor- ni na Vidmu igro »Za staro pravdo«. Pred dejanjem pa je neki igralec po ne- sreči zadell soigralca 15letnega Aleksan- dra Runovca, posestnikovega sina iz Sta- re vasi s sabljo naravnost v desno oko. Prvo pomoč je nudil videmski zdravnik dr. Bogataj, ki je poškodovanca poslal takoj na zagrebško kliniko.

kr— Zopet sprememba na sodišču. Višji ofical Josip Kontelj je nastopil daljši bo- lezenski dopust. Nadomešča ga kancelist Erno Župančič iz Kostanjevice.

kr— Sokolska proslava 20letnice osvobo- denja našega naroda in 20letnice CSR je uspela nad vse lepo. V smislu navodil so- kolske zveze se je zbralo vse članstvo v svojem domu dne 28. oktobra zvečer, to- rej ravno na predvečer 20letnice naše na- rodne osvoboditve. Sokolski orkester je odigral med drugim sokolsko koračnico, dr. Cerinovo »Našo vojsko«, Petrasove »Češke narodne« in ob zaključku državno himno ter sokolsko himno. Vmes je na- stopil prvič v našem novem domu okrožni prosvetar br. Pahor s predavanjem »So- kolistvo v borbi za osvobodjenje« in drug govornik, član društva, s predavanjem »Na dan 20letnice CSR«. Sledila je spi- carjeva scena »Trije kralji«, pri kateri je prav tako sodeloval orkester. Odkar imamo svoj sokolski dom, ne zaostajamo več za ostalimi bratskimi društvi tudi v večjih prireditvah, kakor smo ugotovili ta večer.

Iz Marenberga

ma— Člani bolniške blaginje OUDZ za marenberški okoliš morajo zavoljo bole- zni uradovega zdravnika dr. Hönigmanna v Marenbergu, iskati zdravniško pomoč pri g. dr. Preglu v Vuzenici. Ta način zdravniške oskrbe je za siromahiške de- lavca združen z znatnimi stroški za vo- zno po železnici. Tudi hitra pomoč je za- voljo oddaljenosti zdravniku nemogoča. OUDZ naj bi za take primere odredil, da bi zastopal uradovega zdravnika najbližji zdravnik v kraju.

ma— Novo železniško postajališče. Na progi Maribor-Prevalje se bo med po- stajama Sv. Lovrenc na Pohorju in Breznem-Ribnico uredilo novo postaja- lišče: St. Ožbalt. To postajališče bo izred- nega pomena za prebivalstvo občine Ka- ple in bližnje okolice, ki mora zdaj po cele ure daleč na postajo Sv. Lovrenca na Po- horju ali pa v Brezno-Ribnico. Tik po postajališčem se gradi nov brod, ki bo nudil pešcem najkrajšo zvezo s postaja- liščem in levim dravskim bregom.

ma— Gradbena sezona je bila v teko- čem letu živahna. Predvsem je treba ome- niti ponosno stavbo Sokolskega doma, ka- teroga gradi Sokol Marenberg-Vuhred v okviru Petrove petletke. Stavba je že po- zidana ter izvršujejo zidarije še razna del- la v notranjosti. Če ne bo vreme imelo ka- kšnih posebnih muh, bo stavba že toliko dogotovljena, da bo na praznik uedinje- nja sokolske akademije v lastnem domu. Le kdor ve, v kakšnih tesnih najetih prostorih se je doslej gibalo društveno delo, more zdaj preceniti, kako važen za napredek društva je lasten krov. Iz sokol- ske dvorane bodo poglnele med naše ob- mejno ljudstvo osnove kremenitih slovan- skih značajev. Tu bo mesto za vse, kate- rim je pri srcu oporoka velikega Sokola: »Čuvajte Jugoslavijo! Sokolu iz srca že- limo, da bi dobil dovolj opore pri naši javnosti.

ma— Požar je nastal v nedavni noči v mizarski delavnici Vrhnjaka Franca v Gornji Vizi. Lesena stavba je bila v trenutku v ognju. Rešiti ni bilo moč- ne. Zgorelo je vse mizarsko orodje z večjo količino že izdelanega lesa. Zava- rovan ni bil. Požar je nastal baje zaradi kratkega stika v provizorični električni napeljav. Odgovorni uslužbenci občinske elektrarne bi morali posvetiti takim za- silnim električnim napeljavam večjo po- zornost.

Iz Ljutomer

lj— Šoferska šola v Ljutomeru. Vod- stvo šoferske šole Jugoslovenske Tou- ring-Cluba priredi šoferski tečaj za po- likone šoferje in samovozače v Ljutome- ru. Začetek bo 10. t. m. zvečer ob 19. v prostoru Zavratnikove resavracije. Re- fletanti naj se takoj prijavijo na naslov vodstva šoferske šole JTK v Murski So- boti.

Iz Gornje Radgone

gr— Častna straža ob grobu radgón- skih žrtev in Maistrovih borcev. Lepo je- senko vreme je privabilo na Vse svetih izredno veliko število posestnikov od bli- zu in daleč na obsežno pokopališče Sv. Pe- tra v Gornji Radgoni, kjer počivajo razen domačih tudi številni rajniki iz sosedne Radgone iz predprevarne dobe. Tu so shranjene tudi kosti radgónskih žrtev in Maistrovih borcev, ki so bile prepeljane pred leti iz sosedne Radgone. Ta skupni grob je bil odtel s številnimi vencii in sve- žim cvetjem ter svečicami, ob njem pa je stala častna straža gornjeradgónskega So- kola in gasilcev. Številni obiskovalci so se ustajali ob grobu teh junakov za svobodo, ki jih krije hladna zemlja daleč od svojih domov, ter budili spomine na one britke dneve, ko so padla ravno tu na obronku Slovenskih goric mlada živ- ljenja za našo lepo domovino.

gr— Otroci požigajo. Ko je šla v sredo šolska deca iz Črešnjevcev proti Gornji Radgoni v šolo, je bil med njo tudi 10- letni vinčarjev sin L. K. iz Orehovskega vrha. S seboj je imel vžgalice in cigare- te. Dečko si je pri domačiji Antona Do- kla v Črešnjevcih hotel prižgati cigareto, odvrnil pa je gorečo vžgalico v kup sla- me ob gospodarskem poslopiju. Ker je bi- la slama suha, se je hitro vnela in ogenj je zajel tudi gospodarsko poslopje in in- stanovalsko hišo, kar vse je bilo pod eno streho in s slamo krito. Domači, ki so bi- li ob tem času na polju, so opazili požar, ko se je iz grabe že precej kadilo. Prihi- telj so domov in pričeli reševati, kar se je še rešiti dalo. Od živine je bila ena kra- va že ožgana, svinja pa omamljena od di- ma, da so jo morali zaklati. Škoda je tembolj občutna, ker so uničeni vsi letoš- nji pridelki krme in živil. Kmal

Naša ženska stran

Po kakšnem čtivu bi morali posegati?

Danes, ko nas časopisi, razni mesečniki in knjige številnih založb tako rekoč preplavljajo, in ko ima skoraj sleherna naša vas svojo knjižnico — znak, da naši ljudje radi in mnogo berejo — se bo zdelo morda komu odveč obravnavati odnos naše žene do knjige. Pod »knjigo« ne mislim le knjige, temveč tudi časopise, revije itd. Prav tako tudi izvajanja v članku ne veljajo le za ženo, marveč tudi za možkega, čeprav ne v toliki meri, kakor za ženo; to pa zato, ker je današnji možki v izbiri svojega čtiva vendarle nekoliko izbirljivejši kakor pa žena. Pravim, večina možkih, toda ne vsi možki. Vendar ti raje kakor žena segajo po resnejšem čtivu: po znanstvenih, potopisnih, socioloških in drugih knjigah, mesečnikih in drugih. To je povsem razumljivo. Možki namreč danes še vedno razumejo drugačno družabno pozicijo kakor žena, in je tudi — vsaj navidezno — z vsem javnim življenjem v trdnjšem stiku kakor žena; na primer s političnim, gospodarskim in drugim. Od tod tudi njegova večja potreba po resnejšem čtivu. Temu stik z javnim življenjem ga namreč sili, da se bolj pogloblja v vsa vprašanja, ki to javno življenje razgibavajo.

Žena mnogo številneje kakor možki sega po zabavnem čtivu. V tem ni nič slabega, toda prenostransko je in ji ne nudi dovolj možnosti za vsestransko razširitev obzorja. Da žena tako zelo sega po zabavnem čtivu, ne more nikogar presenetiti, če pomisli, da je po trdem celodnevem gospodinskem delu potrebna počitka in razvedrila, ki ga v veliki meri najde baš v zabavnem čtivu. Ker je utesnjena v štiri stene, prav tako tudi ne čuti prave odgovornosti do vseh sodobnih vprašanj, ki razgibavajo naše javno življenje. Temu občutku neodgovornosti do javnega življenja pa niso krive toliko tiste štiri stene, kakor dejstvo, da danes ženo še vedno gledajo kot neenakovrednega člana tega, kar imenujemo — javno življenje. To gledanje je docela zgrešeno. Kot mati, učiteljica, gospodinja itd. je član našega javnega življenja, čeprav v njem še ne igra iste vloge kakor možki. S tem pa, da je član tega javnega življenja, pa je že tudi odgovorna za to, kako se to življenje razvija, in ta odgovornost ji obenem tudi nalaga, da se spozna z vsemi vpra-

šanji, ki to javno življenje razgibavajo. In kdo jo more z vsemi sodobnimi vprašanji javnega življenja seznanjati bolj kot knjiga, časopis in drugo — seveda z resno vsebino, ne pa s sentimentalnimi zgodbicami, ki jo od treznega gledanja na življenje le odvrtačo in jo uspravajo v neresničnost, da izgleda kakor noj, ki misli, da se je s tem, če je vtaknil glavo v pesek, že rešil preganjalcev, ki so mu za petami.

Vsestransko poznavanje življenja, ki ga slehernemu nudi dobro, resno čtivo, ima za človeka posebno vrednoto. Kdor namreč pozna življenje, bo gledal nanj trezno in premišljeno. Slučajna ali neslučajna nesreča ga nikoli ne bo potirala tako, kakor človeka, ki si pred tem življenjem zatiska oči in mu noče trezno pogledati v obraz. Vsestransko poznavanje življenjskih vprašanj daje človeku neko notranjo trdnost, neomajnost in samozavest, ki je predvsem danes slehernemu človeku tako zelo potrebna. In ne le to. Že kot mati in vzgojiteljica svojih otrok mora življenje — tudi javno življenje in vse, kar je z njim v zvezi — dobro poznati. Kako naj vzgaja otroke za to življenje, če pa ji je tuje? In kako naj bo možu dobra tovarišica in življenjska družica, če moževega dela v javnosti ne pozna, oziroma njegovega sodelovanja v javnem življenju ne razume?

Mislum, da bo žena že iz zadnjih dveh razlogov — kot mati in moževa tovarišica — vedno pridneje segala ne le po knjigah zabavne vsebine, temveč tudi po knjigah, ki jo bodo vsaj v glavnem seznanjale z vsemi važnejšimi sodobnimi vprašanji javnega življenja. Predvsem po knjigah o sodobni vzgoji, zdravstvu, o družbeni, to je gospodarski in politični organizaciji človeške družbe, po čitju o sodobnih kulturnih vprašanjih itd. Širši pogled na življenje, ki si ga bo na ta način pridobila, bo dvignil tudi vrednoto njene osebnosti kot matere in žene, in obenem s tem višjim vrednotenjem njene osebnosti bodo sčasoma izginitile tudi neutemeljene razlike, ki jo danes še ločijo od moža. Bodočnost pa ne bo več ocenjevala človeka po spolih, temveč po vrednotah, ki bodo lastne bodisi možki ali ženski osebnosti.

M-K

Severnjaki so bolj naklonjeni enakopravnosti

Pred kratkim je prišlo iz Švedske poročilo o novem zakonu, ki določa, da morajo uradniki in državnih službah uživati iste pravice in iste ugodnosti kakor jih imajo možje; prav tako jih zakon upravičuje do enakega plačila in do istih možnosti napredovanja v službi kakor možke.

Dostop v vse državne službe, razen v duhovniško in vojaško, je bil ženskam v načelu dovoljen že l. 1923. Po zakonu, ki je l. 1925, stopenj v veljavo, jim je bil dovoljen tudi še vstop v diplomatsko službo. Ta zakon je bil uspeh večletnega prizadevanja ženskih društev. L. 1928, so ženske ustanovile tudi odbor iz raznih mednarodno organiziranih ženskih zvez z namenom, da bo podpiral zahtevo po pritegnitvi žensk v zastopstva pri Zvezi narodov. Odbor je dosegel uspeh, kajti v zastopstva so bile kmalu sprejete ženske sprva le kot namestnice, kasneje pa tudi kot strokovnjakinje in predstavnice države.

Pravice, ki jih švedinje uživajo, so v nemali meri zasloga zavednega ženstva, ki

si je že v l. 1862, znalo pridobiti aktivno volilno pravico za občinske volitve. To se v času, ko niti možki državljani niso imeli splošne in enake volilne pravice. Ko pa so jo dobili ti, je tudi splošno gibanje za žensko volilno pravico postalo živahnije. Toda dasi sta demokratična in liberalna stranka že l. 1909, postavili v svoj program tudi žensko volilno pravico, so jo ženske dobile šele l. 1921. v zvezi s splošno revizijo ustave. Odtlej ženske skoro enako vneto kakor možki sodelujejo pri volitvah in sploh v političnem življenju. Veliko število žensk sodeluje v političnih strankah, v katerih zasedajo prav vplivna mesta kot članice stranknih vodstev. Tej okolnosti je v glavnem pripisovati dejstvo, da ženske na švedskem lažje, uspešneje in brez hujskih trenj kakor drugod dosegajo izpolnitve svojih zahtev. Tam pa, kjer niso na mestih, kjer se delijo pravice in reže pravičen kruh, njih glas ponavadi niti ne dospe do pravih ušes.

tedensko priti na mizo. Sadej pa naj bi jedli po možnosti surovo v čim večji množini.

Pri sestavi jedilnega lista se mora gospodinja ravnati po letnih časih in po ponudbi na trgu. Poleti pripravljaj lažje jedi, pozimi pa tečnejše in masčobnejše. Vedno mora skrbeti za to, da bo kuhala take jedi, ki jih dobi na trgu po primerni ceni. Pridelke iz lastnega vrta naj uporablja kot stalno zimsko zalogo. V ostalem pa naj bo njen jedilni list sleherni dan čim bolj pester.

Smatraj gospodinjstvo kot poklic, ki ga misliš opravljati po svojih najboljših močeh.

Partija šaha

Od Theatre francais do Café de la Régence je samo nekaj korakov razdalje. Lili se je napotila tja. Cesto meri skoro skokoma, ker ji je na tem, da ne izgubi niti trenutka dragocenega časa. Kajti Francine, ki je do nedavna delila z njo slavo in bedo gledaliških desk, ji je sporočil, da je Robespierre pravkar stopil v kavarno... Lili mora govoriti z Robespierrom. Mora, kajti njeno življenje bo, če ji vzamejo Leona, brez vrednosti. Leon pa sedi v Consiergeriji. Od tam pa drži za jetnike samo ena pot — na morišče, pod giljotino. Lili plane skozi odprta vrata v kavarno. Ta trenutek še ne ve, kako si bo ukrčila pot do velikega oblastnika tega časa. Kako bo zbudila njegovo pozornost? Kaj naj stori, da jo bo opazil in spregovoril z njo. Jo vprašal, po kaj je prišla k njemu? Nu, najsi bo kakor koli že, eno je Lili jasno: mora priti do njega in z Robespierrom bo govorila.

Vratar jo je opazil. Zaradi njene kratke sape ni bil niti malo začuden. Saj jo je videl tolikokrat, kako je prišla k njemu v Leonovo naročje. In urno, kakor je priletela v kavarno, zastavi vratarju Jacquesu vprašanje:

»Kje je Robespierre?«

Jacques strmi. V zadregi je in ne zna takoj odgovoriti na vprašanje. Zato molči kakor kamen.

Lili pa misli hitreje kakor Jacques in reče:

»Da, da, Jacques, ponavljam ti, da si bil prav. Vidi torej, da moram brezpogojno govoriti z Robespierrom!«

Jacques odvrne:

»Robespierre ne sme nihče motiti! Če

pa vsekako hočete vedeti, kje sedi, vam povem, da je v kraljevi sobi. Tam igra šah.«

Sah! Ta beseda prešine Lili in jo močnoma kakor strela. »Sah!« ponovi s svojimi tresočimi se rdečimi ustnicami. In nato klikne:

»Jaz bom zmotila Robespierrea kljub temu, da sedi pri sahu!«

Po teh besedah zdreči skozi vrsto soban proti kraljevi sobi. Pred vstopom v sobo, kjer Robespierre igra šah, pa nekoliko ustavi svoj korak. Še vedno si ni na jasnem, kako naj stopi pred mogočnika. Kaj naj mu reče? Vse kar ve, je to, da mora stopiti pred njega in govoriti z njim!

Stalo odločijo v srcu torej stopi naprej in obstane pred vrsto miz, kjer sedi na koncu Robespierre z nekim svojim prijateljem pri partiji šaha. Mogočnik je zamišljen v igro. Tudi Lili obvlada šahovnico in njene figure. Saj ni sedela poredkoma pri partiji takšne igre s svojim Leonom ravno v kavarni de la Régence! In zdajle slutiti, da ji bo znanje šahovske igre morda pripomoglo do uspešnega razgovora z Robespierrom. Šahisti pa se niti ne ozro po lepi ženski, ki je tiho stopila v dvorano.

Kako nepopisno so se časi spremenili! misli Lili, ki je bila še pred nekaj meseci vajena poklonov in pozornosti kraljev in knezov, dočim se zdaj nihče ne zmeni zanjo. Dame iz najvišje družbe so jo občudovale in ji zavdale zaradi njene lepote in mikavnosti. Danes pa se nihče ne zmeni zanjo. Njene prijateljice so pogubile, zanjega, ki ji je še ostal, Leona, so zaprli. Ko troji šahovsko družbo pri mizi, jo

Moda za močne postave

Večkrat slišimo pritožbe, da skrbi moda samo za mlade in za vitke. Seveda je takšno mnenje napačno. Moda prinese v vsaki sezoni toliko različnih oblik, da naj-

de med njimi vsaka dama — četudi je starejša in malo bolj polna — tisto, kar se ji najbolj poda. Ekstravagantnih modnih novosti dame z močno postavavo seveda ne smejo preizkušati. Za njih velja še bolj kakor za druge načelo, da je srednja pot zlata, a če imajo nekaj okusa in malo kritičnega pogleda, bodo lahko sledile modi, ne da bi jih moralo biti strah, kako bodo učinkovale v novi obleki.

K dobri negi nogavic pa spada poleg vestnega pranja predvsem tudi previdno oblačenje, pri katerem moramo zelo nežno ravnati. Vsekakor moramo paziti, da ne zatikamo v nežno pletenino ostrih nohtov. Tudi pripetjati moramo nogavice tako, da je pletenina vedno vsaj dvojna. V brezhibnem stanju morajo biti tudi zaponke na podvezah.

Katera bo zmagala?

Tu gre za boj med staro in novo pričesko, »staro« pričesko označujejo lasje na tilniku, »novo« pa navzgor počesani kodri. Mnoge dame se zaenkrat te nove pričeske še krevetito branijo, ni samo pri nas tako, tudi v Parizu se vidi mnogo dam s kodri na tilniku. Toda večina odločujočih pariskih frizerskih umetnikov je zavzela namram stari pričeski neizprosno stališče in šele bodočnost bo pokazala, kdo bo zmagal: frizerji ali po mladostnem izgledu stremeče dame (kajti nova pričeska jih dela starejše), visoki kodri ali navzgor počesani lasje. V notranjo stran počesani kodri, tako zvana pačevska glavica, pa so stopili popolnoma v ozadje. Premalo možnosti so nudili frizerskim umetnikom, da bi se mogli deli časa obdržati. Na naši skici vidite poleg stare in nove pričeske še glavico, ki predstavlja nekakšen kompromis med obema.

Mnoge močne dame so mnenja, da jih bo storila še najmanj debele gladka obleka brez pasu. Po našem mišljenju pa so obleke brez pasu primerne samo za res lepe, proporcionirane postave, katerim lahko temo sledijo. Močne postavave se obleka ne sme oprijeti, takšna ohlapna obleka brez pasu pa učinkuje potem kakor vreča, v njej se zdi postava še bolj okorna in brez vsake elegancije. Seveda se morajo dame z močno postavavo izogibati širokega pasu, toda ozek pas, zadaj zavezan v malo pentijo ali zapet v gumbom, daje njihovi postavi tisto obliko, ki jo potrebuje. Navpični šivi, ozki, navpični vstavljivi deli in ena ali dve gubi podaljšajo postavu in jo s tem tudi navidezno zožujejo. Tudi v život vstavljivi ozki, dolgi predpasniki, koničasti vratni izrezki, dolgi, navpično prišiti nizi malih gumbov se podajajo močni postavavi. Potem je tu še dvojne pravil, ki bi jim dama z močno postavavo brezpogojno morala slediti: njena obleka ne sme biti nikoli prekratka in izogibati se mora svetlih, kričečih barv. Le temne, mirne barve in drobni vzorci jo storijo vitko in elegantno. Te svoje temne obleke pa sme poživiti s primernim belim ali barvastim okrasjem ali z lepim, drobnim vzorjem, tako da učinkujejo razvleč temni barvi živahno in elegantno.

DAME! NAJVEČJA IZBERA PREKRASNEGA KRZNA

In krznenih izdelkov po res ugodnih cenah je pri

F. Bizjak

Elitna izbira krzna

LJUBLJANA, CONGRESNI TRG

Moderniziranje kuhovine hitro in poceni!

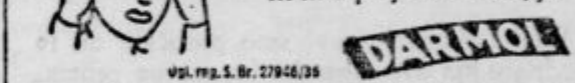

Temnomodra, dopoldanska obleka, ki jo vidite na naši skici, ima ozek, bel predpasnik, zaključen v kratko konico, ki izpod nje izhaja ozek, zadaj zapet pas iz blaga. Predpasnik je zapet z nizom malih, okroglih gumbov, ob vratu pa ga zaključuje nizke, pokončen ovratnik (1. skica).

Tudi popoldanska obleka je povsem gladko krojena. Zamišljamo si jo iz črne, svilene krepke, okrasimo pa jo s temnomodrim moirjem ali z vitko rdečim georgetom. Obe dolgi, navpični progi in ozki pas so iz barvatega tvoriva, iz enakega tvoriva je tudi mali, dvodelni fachu, ki obdaja koničasti vratni izrez. Če pa ho-

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

čemo izdelati fachu iz belega tvoriva, potem je boljše, če ukrojimo pas in obe progi iz temnega tvoriva obleke (2. skica). Kosum, ki ga nosi manj vitka dama, mora biti izvrstno in povsem gladko krojen. Reverji morajo biti dolgi in ozki, da jo podaljšajo. Takšni reverji so lahko iz mehkega, kratkodlakega krzna. Dolgi izrez lahko zakrije s toplim telovnikom v mirni barvi in z belo ali barvasto ovratno ruto (3. skica).

Še boljše se poda močnim postavam komplet s tričetrtinskim, ohlapnim paleojem, kakor ga vidite na naši skici. Paleot je opremljen s podolgašim, krznenim ovratnikom in z dvema navpičnima žepoma (4. skica).

Plašč manj vitke dame se lahko precej prilježe k telesu, seveda pa ne sme biti zvončasto krojen. Najbolj so primerni prekrizani, poštrani zapeti plašči. Ovratnik naj bo dolg in ne preširok. Močni dami se bolj poda ovratnik iz kratkodlakega, mehkega krzna, kakor pa dolgodlakega kožušovina, ki ji daje še širše oblike. Pač pa je ovratnik lahko lahko drapiran, da ne učinkuje preveč preprosto (zadnja skica).

Oglejte si našo zalogo

KRZNA
L. ROT

Ljubljana, Mestni trg 5.

Posebna izložba

v

pasazi Nebotičnika

Čitajte

naročite

»JUTRO«!

Gospodinjski kotichek

Pametna prehrana

Prav malo gospodinjstev premora do kraja premisliti izdelke modernih raziskav o pravih prehranjevanju in malokateri morejo vsako kosilo preračunati po kalorijski. Postalo pa je že toliko znanstvenih spoznanj splošna lastnina, da more že skoro sleherna gospodinja skrbeti za pametno prehrano svoje družine.

Pri tem se mora upoštevati sledeča osnovna načela:

Tudi če ni prisljena k skrajnemu varčevanju, bi morala paziti na to, da bodo njeni oskrbovanci pojedli le zmerne količine. Preveč jedaje je v gotovih okoliščinah lahko bolj škodljivo kakor pa premalo. Če je priprava jedi dobra in skrbna, bodo gostje pri omizju hitreje siti, kajti varčevanje z dodatki od nepravem časa napravi jedila nedotakna. Napačno je, če si gospodinja brez skrajne nujnosti pritrga jed takorekro od ust, le da bi mogla možu ali sinovom (hčere raje prikraja kakor druge) položiti na krožnik »pošten kosček mesa«. Gospodinja potrebuje svoje moči, zato pa se mora pravitako smoteno in zadostno hraniti kakor vsi ostali družinski člani. V kolikor se nečemo odreči mesu, naj bo le za dodatek, nikdar pa ne glavna stvar, kajti preobilno zauživanje mesa je škodljivo. Otroci sploh ne potrebujejo mesa in pod nobenim pogojem naj ne uživajo alkohola, prav tako pa tudi ne močne kave ali čaja.

Poglavitno za vsako zdravo prehrano je uživanje zadostnih količin sadja in solivja. V solivju nikakor ne smemo uničiti hranilnih snovi z dolgotrajnim namakanjem v vodi ali z dolgotrajnim kuhanjem. Najbolje ga pripravimo, če ga dušimo v soku, ki ga je oddal pri kuhanju, ali pa ga dušimo v masti ali na olju. Prehrano s kuhanjem solivja izpopolnimo še s surovo hrano: s solatami, paradižniki, surovimi šparglji, surovimi seseklimi solivjem, ki ga napravimo na olju, z majonezo ali s kislo smetano. Majhne količine začinb kot dodatek so priporočljive, nikakor pa ni priporočljivo premočno soljenje, če hočemo, da bodo jedi ohranile svoj prvoten pristen okus. Tudi morske ribe vseh vrst, ki so zelo hranljive, lahko prebavljivo in vsebujejo mnogo joda, bi morale tudi večkrat

niti, najde oba še vedno pri igri. Po dovršeni igri vstaneta. Lili je zmagala...

Smeje se vtakne Lili dogovorjeno povedi, naj se Leon izpusti na svobodo, v žep. To povedi pomeni tudi zanj odločeno — kajti brez Leona ji ni več do življenja. Povedi ima v rokah — kljub temu pa ni niti kaj posebno vesela. Neodločna stoji pred nepodkupljivim mogočnikom revolucije. Zmaga nad njim ji ni dala moralnega zadovoljenja.

Robespierre pogleda kviku. In Lili si ne skozi močnane: Ali ne bi bilo na mestu, da se mu zdaj zahvali? Da, podati bi mu morala roko! Ampak tega ne more storiti...

Robespierre jo mrzlo pogleda. Tako težko ji gleda v oči — da ne bi mogel tega različiti živi duši. Lili se zaveda: Mož je uganil njene misli do zadnjega odtenka. In zdaj se zgodi nekaj nenavadnega: Robespierre iztegne roko v pozdrav. Lili vidi to, a si ne more kaj, da ne bi ostala tuja in hladna. Ne more, pa ne more premagati občutka, da je proti temu možu sovražno razpoložena.

Preden obrne mogočniku hrbet, se še enkrat ozre vanj. In nekaj jo stres, kakor bi videla pred seboj sekuro, ki loči glavo od telesa. Potem se obrne in odide.

Robespierre strmi za to nenavadno obiskovalko. Nekaj časa molči in misli. Potem pokliče svojega služabnika:

»Martin, stopi urno za to žensko! Reci, da jo morajo takoj prijeti. Ta bi bila lepa! Če bi bilo mnogo takšnih žensk na svetu, bi bila naša republika na mah izgubljena!«

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Štirideset prostovoljcev na povratku

Štirideset prostovoljcev, članov razpuščene mednarodne brigade, ki so bili v Francovem ujetništvu, je pripelo v Newhaven na Angleškem. Ta skupina je pripadala skupini sto mož, ki so jih nacionalisti zamenjali za 100 italijanskih prostovoljcev, ujetnikov republikanske armade

Nova trabanta Jupitra

Vse kaže, da so vsaj nekateri Jupitrovi meseci bivši samostojni planetoidi

Pred nekoliko dnevi smo poročali, da je mednarodna astronomska brzojavna centrala v Kodanju sporočila, da je zvezdarna na Mountu Wilsonu odkrila dva nova trabanta Jupitra. To odkritje se je zgodilo s pomočjo največjega sedanjega teleskopa, s 100-palčnim Hookerovim zrcalnikom, ki ga drugače uporabljajo bolj za proučevanje daljnih meglic. To nam dokazuje, da je mogoče z modernimi pripomočki najti kaj zanimivega, tudi kar se tiče našega osončja. V tem primeru je mogočni moderni daljnogled pomagal nadaljevati delo iz otroške dobe daljnogledov. Bilo je namreč baš odkritje prvih Jupitrovih mesecev tisto, s čimer se je opazujoča moderna astronomija prav za prav začela.

Jupiter je s svojim premerom 143.000 kilometrov največji izmed planetov. Če je Jupiter veliko jabolko, je zemlja poleg njega majhna črešnja. V vrsti premičnih je ločen od nas po Martu, njegova oddaljenost od sonca pa znaša 777,6 milijona kilometrov. Pot okrog sonca prepotuje v 11,86 zemeljskih letih. 7. januarja 1610. je Galileo Galilei, ki je uvedel daljnogled v astronomijo kot eno svojih prvih odkritij opazil okrog Jupitra tri zvezdice, prvi, tretji in četrti Jupitrov mesec. 13. januarja je opazil še enega trabanta, po vrstnem redu drugega med Jupitrovimi. Po več dneh opazovanja se je šele prepričal, da gre za spremljevalce ogromnega planeta. To odkritje je Galilei 1. marca objavil. Kepler je nato kmalu objavil dva druga spisa, v katerih je navedel tudi ugotovitev kölnskega nadškofa Ernsta, ki je bil Jupitra opazoval v avgustu in septembru z galilejskim daljnogledom. Ti štirje Jupitrovi meseci so imeli za zgodovino astronomije velik pomen.

Nasprotniki Kopernikovega nauka so namreč trdili, da premičnica ne more biti središče gibanj. Z ugotovitvijo Jupitrovih trabantov pa je Galilei podrl enega izmed glavnih argumentov za podmeno, da je zemlja središče vesoljnosti. Nasprotniki se niso takoj vdali, sumničilo so zanesljivost opazovanja z daljnogledi. Nato je Galilei 1611. potoval z majhnimi daljnogledi v Rim, da pokaže Jupitrove mesece vsakomur, ki bi ga bila za to volja. Tudi praktično je imelo njegovo odkritje velik pomen, n. pr. za določitev krajev na velikih morskih potovaljih. Tudi Krištof Kolumb ali Amerigo Vespucci sta določevala svoje položaje na morju s pomočjo luninih mrkov, ki jih je videti na različnih točkah v različnih časih. Ker so pa lunini mrki prerediti, je Galilei predlagal, da bi uporabili v isti namen dosti pogostejše mrke Jupitrovih mesecev.

Tudi neka plagiatska afeta je bila zvezana s tem odkritjem. Zaslužni učenec astronoma Tycho de Braheja, matematik Simon Marius, je tiste zvezdice opazil mogoče še pred Galilejem v novembru 1609, ne da bi spoznal, za kaj gre. Ko je objavil potem določitve njihovega kroženja — česar Galilei zavoljo slepote ni mogel več — je zahteval tudi prvenstvo za odkritje zase. Prav nič se ni ženiral pleniti iz Galilejevih spisov, kakor je ta dokazal v svojih »Pogovorih«. Simon Marius je predlagal tudi ime na za Jupitrove mesece. Medtem ko je Galilei zanje predlagal ime »Medicejske zvezde« (Francišek Ferdinand, Kozim starejši in Kozim mlajši), je Marius na temelju nekega pogovora s Keplerjem predlagal ime »Jupitrovi otroci« (Jo. Evropa, Ganimed in Kalisto). Obveljal pa je nazadnje predlog ravnatelja pariške zvezdarne Cassinija, da bi te mesece imenovali s številkami.

Iz zastajanja mrkov Jupitrovih trabantov med zemeljskim vrtenjem je Ole Römer v Kodanju že l. 1676. s čudovito točnostjo izračunal hitrost svetlobe. Mehaniko teh mesecev in vprašanje njih velikosti sta bistveno pospešila Laplace in William Herschel. Po najnovejših meritvah je 4. trabant tudi največji, in sicer ima premer nekaj manj nego 6000 km, vrti se pa v oddaljenosti 1,9 milijona kilometrov od Jupitra, ki ga obkroži v 16 in pol dneva. Do konca prejšnjega stoletja so bili ti štirje trabanti edini, ki so jih poznali, od l. 1892. do 1914. pa so jih odkrili še pet. Devetega trabanta je odkril Nicholson, isti astronom, ki je sedaj odkril tudi desetega in enajstega. Nicholson je po Galileju najuspešnejši lovec na Jupitrove mesece.

Jupitrov svet kaže v malem mnogo sličnosti s sončnim sistemom. Večina Jupitrovih trabantov je dosti bolj daleč od osrednjega planeta nego naš mesec od zemlje. Z odkritjem obeh novih trabantov so po-

stala pereča spet razna vprašanja, ki se tičejo teorije vsega planetnega sistema. Izkazalo se je n. pr. da nekateri Jupitrovi trabanti ne krožijo okrog svoje »materine« zvezde tako, »kakor se spodobi«, okrog njegovega ravnika, temveč drugače. Oba skrajna meseca potujeta okrog Jupitra od severa proti jugu in juga proti severu namesto od vzhoda proti zapadu. To bi govorilo za to, da nista nastala iz Jupitra, temveč da si ju je Jupiter ujel, da gre torej za majhna planeta, ki sta prišla mogočnemu tovarišu preblizu in se potem nista mogla več ločiti od njega. To pa nasprotuje tradicionalnemu naziranju o nastanku planetnih sistemov. Naziranje, da niso vsi Jupitrovi trabanti tvorbe iz njegovega telesa, se je podprlo sedaj z odkritjem obeh novih trabantov. Velikanske razdalje med Jupitom in njegovimi zunanji meseci, ki jih je sedaj šest, ter posebnosti njih tirov dajejo astronomom povod za povsem resno misel, da so vsaj nekateri med njimi bivši samostojni planetoidi. To naziranje, ki sicer ni popolnoma novo, pa utegne imeti še marsikakšne zanimive učinke.

»Kralj ponarejevalcev dolarja« se je ujel ... in sicer zato, ker je bil preveč spreten graver

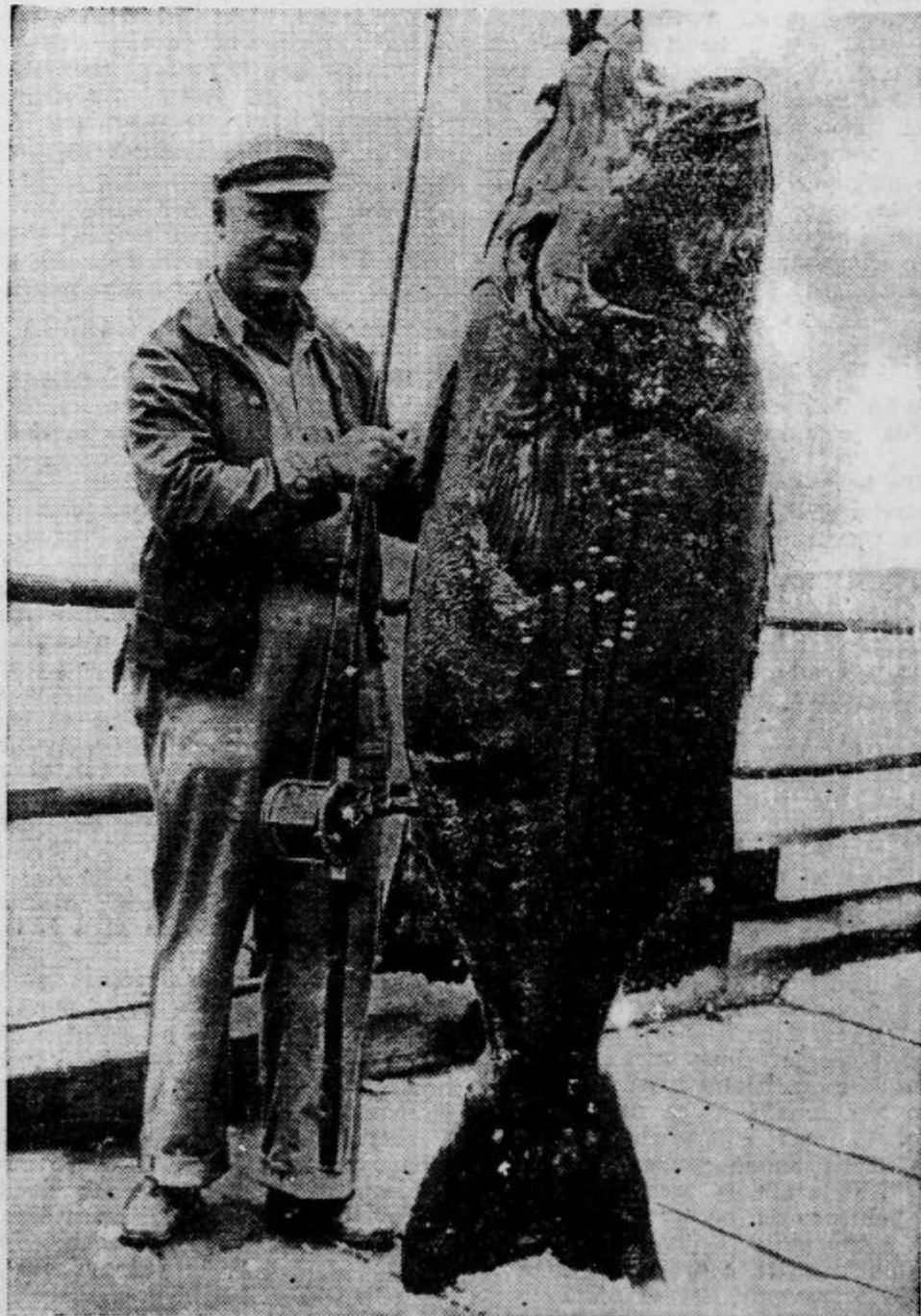
Ameriška policija in policija v nemškem mestu Krefeldu sta doživeli velik uspeh. S pomočjo krefeldske policije so mogle ameriške oblasti prijeti moža, ki je ponarejal dolarske bankovce in ga je iskala že leta.

V zadnjih letih so se pojavili v Ameriki množični ponarejeni dolarski bankovci, ki so bili tako spretno pripravljeni, da so pogostoma zmotili celo strokovnjake za papirni denar. Ponarejene bankovce je policija izsledila ob vsej atlantski obali, prejemali so jih v plačilo gostilne, hoteli, trgovine, bencinske postaje. Ameriške oblasti so označile ponarejevalca za mojstra vseh graverjev in njegovo poslovanje za največji ponarejevalni zločin, od kar so pred leti ujeli tolpo ponarejevalcev, ki je spravila v promet nič manj nego 2 in pol

milijona nepravilnih dolarskih bankovcev. Toda baš ta izredna graverska spretnost je postala možu nazadnje usodna. Proučili so vzorce najboljših graverskih del, ki so bili na razpolago v policijskih aktih, in končno se je sum zgostil na nekega Krefeldčana, ki se je bil pred leti naselil v Ameriki. V sodelovanju med ameriškimimi oblastmi in krefeldsko policijo, ki je dala svojim ameriškim tovarišem dragocene podatke o graverju, je bilo tega mogoče nazadnje prijeti. Istočasno je ameriška policija spravila v zapor še več nego 20 njegovih pomagačev.

Postani in ostani član
Vožnikov družbe!

Ta lahko nekaj pripoveduje

To 150 kg težko ribo je ujel neki kalifornijski ribič na trnek (ki je bil že pravi kavelj). Tri ure sta se borila ribič in riba, preden mu je uspelo, da jo je potegnil na krov

Maščevanje z električnim tokom

V Parizu se je moral zagovarjati zavoljo nenavadnega umora neki Andre Foucret, ki so ga obsodili na dosmrtno ječo.

Foucret se je hotel maščevati nad nekim konkurentom, ki mu je delal škodo ne samo v poklicnih zadevah, temveč tudi v ljubezni. Pred vsem mu je odnesel zarobenko Marianno Barrauxovo. Foucret, ki je bil po poklicu električar, se ga je hotel iznebiti. Kot zastopnik elektrarne je v odsotnosti svojega tekmeča vdrl v njegovo stanovanje in zvezal kopalno kad z električno napeljavo, tako da bi moral električni tok človeka ubiti, čim bi obrnil pipo. Nesreča pa je hotela, da v usodnem trenutku ni sedel tekmeč v kadi, temveč Barrauxova. Našli so jo mrtvo. Ko je Foucret zvedel, kako se je obneslo njegovo maščevanje, se je sam javil policiji.

ZA HLADNO JESEN — TOPLEJŠA OBLAČILA!

Oglejte si novo zalogo jesenskega in zimskega blaga za obleke, površnike, suknje itd. pri trvdici

DRAGO SCHWAB

Ljubljana — Aleksandrova cesta št. 7.
Izgotovljena oblačila vedno na zalogi.
Lastni izdelki! Lasten modni salon!

Tudi psi ne prenesejo strupenih plinov

Anglija, ki je kakor nobena druga dežela na svetu dežela psov, preizkuša ta čas posebne maske proti strupenim plinom za te živali

Pričeske za prihodnje leto

Na letošnjem zborovanju frizerjev v New Yorku so predvajali že pričeske »Newyorská razstava 1939«. Menda ne bodo zlahka prodrele

Barva oči in značaj

Rjave oči zvestoba, modre optimizem, zelene ljubosumnost, črne pa duhovitost ali — goljufivost

Da je mogoče značaj nekega človeka spoznati v njegovih očeh, trdi neka ga. Louise Barrattova, ki je delovala več nego 30 let nekem zavodu za očesne bolezni. Po njenih izkušnjah so temno rjave oči najugodnejše. Ljudje, ki imajo takšne oči, so ljubezni, zvesti, delavni in iniciativni. Imajo pogostoma vsakovrstne zabavne majhne navade, zavoljo katerih jih imajo njih prijatelji še rajši. Če je pa rjava barva svetla, tedaj je treba računati z neko nestalnostjo.

Lastniki oči z zelenkastim odtenkom so kolerične narave. Nekoliko rdeče barve v rjavi je znamenje svojevigličnosti. Tudi modre oči nam dajo lahko sklepati o dobrih lastnostih. Če so velike in res modre, govorijo o optimizmu, sposobnosti za navdušenje, razumevanju, toplini in zanimanju za druge ljudi, a tudi o nagnjenju do zabav in razkošja. Nemirne svetlo modre oči, ki ne leže posebno globoko, izdajajo čustvenega človeka in ljubitelja lepote.

Svetlo modre oči s trdnim pogledom in globoko lego govorijo o mirni zvestobi. Modre oči z odtenkom v zeleno pa kažejo človeka nagle jeze.

Zelene so oči ljubosumnežev, toda imetniki zelenih oči imajo tudi mnogo dobrih lastnosti, n. pr. veliko radoznalost in zanimanje za filozofijo, metafiziko in vse, kar ima opravka s skrivnostmi življenja. Takšni ljudje se bavijo radi s tem, kar je onkraj smrti, so nadarjeni, često pa svoji glavi. Ljudje s črnimi očmi, so dovipni in duhoviti, pogostoma pa sebični in gospodovni. Dogaja se, da utegnejo te lastnosti tako prevladovati, da postanejo ti ljudje sleparski. Z ljudmi, ki imajo svetlo rumenkasto rjave oči, moramo biti previdni. Bleda barva kaže pogostoma nedostajanje vztrajnosti, brezbržnost in sebičnost. Izjema so ljudje z jekleno sivimi očmi. Pri teh prevladuje skoraj vedno pamet, čut pravičnosti in samobvladanje.

Sedaj naj pogleda vsak po sebi, kako se ga. Barrattova moti.

Nov angleški rušilec

V Clydebanku so spustili v morje rušilec »Jurvis«. Ladja predstavlja popolnoma nov tip rušilca v angleški vojni mornarici

Lov z leopardi

Podjeten možak je spravil v London afriške lovke leoparda, s katerimi hoče prejeti dirke, podobne pasjim dirkam. Gre za posebno vrsto leoparda, tako zvanega čito. Ta velja za najhitrejšega sesalca na zemlji, je hitrejša od vsakega hrta, antilope ali dirkalnega konja. Ni pa vztrajna. Največjo brzino zmore na progi kvečjemu pol kilometra, potem hitro popušča. Telo tega leoparda je poldrugi meter dolgo in krasno, kožu je svetlo rjav s črnimi pegami. Lovski leopard spada med mačke, ima pa nekatere lastnosti kakor psi. Je zelo bistra žival, nauči se marsičesa in zna biti tudi zvesta kakor pes. Razširjena je po Vzhodni Afriki in Južni Aziji. V ozemlju Tanganjike je lov na to žival prepovedan. Že stari Egipčani in Asirci, a tudi Indijci in Perzi so lovskega leoparda uporabljali za lov na antilope.

ZA VAŠE PERILO

slovenske gospodinje uporabljajte le

HUBERTUS

milo, ki je izdelek slovenske tovarne.

Novi angleški topovi za zračno obrambo

Iz Londona poročajo, da uvajajo v angleško vojsko nov top proti letalom, ki je doslej najboljše svoje vrste in nekaj popolnoma novega v svoji konstrukciji. Ta top strelja bolj daleč nego doslej najboljše nemški topovi za zračno obrambo.

A NEKDOTA

Neki alkimist je bil napisal knjigo o izdelovanju zlata in jo posvetil papežu Leonu X. v upanju, da mu bo ta dal večji denarni dar. Papež, ki ni verjel v alkimistične teorije, pa mu je poslal prazno mošnjo s sledečim pismom: »Spoštovani gospod! Cestitam Vam k Vaši veliki iznajdbi in Vam pošiljam priloženo mošnjo, v katero blagovolite spraviti zaklade, ki jih boste izdelali.«

VSAK DAN ENA

Mati: ... in potem je tako muzikalna! Snubeč: To mi je vse eno — poročim se z njo navzlic temu!

(Ric et Rac)

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

»Zgradarina«. — Kakšni taksi podlega pritožba proti previsoki odmerjeni zgradarini na Upravno sodišče v Celju? Ali bo izvršila »ocenjevalna komisija«, ki jo boste v pritožbi predlagali, svoj posel na Vase ali na državne stroške? — Pritožbe (tožbe), naperjene proti odločbam ali postopku vseh administrativnih oblasti in predložene Državnemu svetu ali Upravnemu sodišču, podlegajo enodstotni taksi od skupne vrednosti spornega predmeta. Vendar ne sme biti ta taksa za tožbe, vlozene pri Državnem svetu, manjša kot 200 din, za tožbe, vlozene pri Upravnem sodišču, pa ne manjša kot 100 din. Če se sporni predmet ne da oceniti, je plačati kot takso za prvi primer (Državni svet) 400 din, za drugi primer (Upravno sodišče) pa 200 din. Tako je plačati v kolikor, ki se naloži na tožbo. — Kakšno »ocenjevalno komisijo« imate v mislih, ne moremo dognati. Če bo Upravno sodišče razsodilo, da je bil postopek finančne uprave pri ugotovitvi odmerne podlage formalno pomanjkljiv, bo Vaši tožbi ugodilo in v spise vrnilo finančni upravi v ponovno postopanje. Ocenjevanje pa bo v tem slučaju opravil davčni odbor (brez stroškov za Vase), če se bo izkazalo, da davčna uprava pri ugotovitvi odmerne podlage ni določila primerne primerjalnega objekta za Vaso hišo, ki je morda samo deloma oddana v najem ali pa samo vi v njej stanujete. Na vsak način ste nam zastavili vprašanje v preozkem okviru.

»Trgovce«. — Imate trgovino z mešaním blagom. Od nje morate plačevati 2000,— do 2500 din davka. Letos Vas davčna uprava — kakor prejšnja leta — do zadnjega časa še ni nič opominjala. Pred kratkim pa ste prejeli opomin za vse leto. Ali ste dolžni plačati ves zaostanek naenkrat? Ali imate pravico do pritožbe in zahtevati plačilo obroke? Končno — ali je davčna uprava upravičena zahtevati od Vas obresti? — Pridobitna doseva v plačilo v štirih enakih letnih obrokih vnaprej, in sicer dne 1. jan., dne 1. apr., dne 1. jul. in dne 1. okt. vsakega leta. Ko izteče skrajni rok za plačilo, se računajo od tega dne na neplačane dospele vsote davka šestodstotne obresti do dne plačila. Ko mine skrajni plačilni rok, dobi tudi izvršilno davčno oblastvo pravico, izterjati neplačani davek in obresti prisilno. Se nič ne pa se po našem mnenju doslej še ni pritožilo, če se davčna uprava te svoje pravice proti njemu ni pravočasno odzvala. Po zakonu nima nihče pravice do odloga za plačilo davka. Ta pravica je dana samo davčnemu oblastvu, ki sme dovoliti plačilno olajšavo v konkretno res opravičnih primerih.

J. P. — L. — Lani v novembru ste kupili travnik, ki leži strmo v hribu in je večidel razoran od plazovja, tako da nimate od njega nobenega pravega užitka. Sedaj terja od Vas davčna uprava plačilo zemljarine, ki znaša z dokladami vred nad 1000 din. Vaši sosedje, ki imajo dva do trikrat več zemlje, ne plačajo od nje nič približno toliko kot vi. Ker Vam davčna uprava ni dala zadovoljivega pojasnila, vprašujete, kam se Vam je radi znižanja zemljarine obrniti in kakšne podatke oziroma dokazila morate v to svrhu predložiti. — Zemljarine ne odmerja davčna, marveč katastrska uprava in sicer na osnovi katastrskega čistega dohodka, izračunjenega po površini, po vrsti obdelovanja in v kakovosti zemljišča. Zemljarina Vam more biti potemtakem znižana šele po predhodnem znižanju katastrskega čistega dohodka, ki ga je ugotovila posebna komisija. Podrobnejša pojasnila prejmete pri pristojni katastrski upravi, ki bo morda stvar v lastnem delokrogu uredila. Predhodno pa naj Vam davčna uprava točno navede, na katero dobo se nanaša zemljarina, ki jo od Vas zahteva. — Morda je v zahtevani vsoti obsežen kakšen zaostanek, ki bi ga moral poravnati se prejšnji lastnik zemljišča.

Pravna

»Upokojence«. Ali bi priznalo sodišče pravico revnemu upokojencu s stalno mesečno pokojnino. — Dvomimo, da bi izdala upravna oblastva (svrsko načelstvo, mestno načelstvo, davčna uprava) upokojencu, ki ima mesečno otko Din 1.600,— pokojnine spravevalo o tem, da ne zmore plačilo pravih stroškov brez škode za zaslužno vzdrževanje samega sebe in svoje rodne osebitve ne, ako plačuje za stanovanje Din 600,— na mesec. Tak upokojenec ni siromašen. — Ako v pogodbi ni bila določena za naddela višjega uradnika plača in ako ni bilo dogovorjeno, da ima ta dela izvrševati brezplačno, se smatra, da je dogovorjena primerna plača. V takem primeru se uporablja običaj, ki velja na sedežu podjetja za podjetja in pomožno sobe določne vrste (§ 211 obrtnega zakona).

B. J. Sp. G. — Ze pred dvema letoma ste bili odpuščen predčasno iz službe. Ali morete sedaj zahtevati od podjetja prejemke oziroma odškodnino. — Ako službovalce predčasno odpušči službojemnik brez važnega razloga, obdrži službojemnik nevarno višji odškodninski pogodbeno pravico zahtevati plačo (prejemke) za čas, ki bi moral poteti do časa redne odpovedi. Kot tovarniškemu delavcu bi Vam pripadala plača še za 14 dni od dneva odpusta, vendar je pa ne boste mogli več uveljavljati, ker je po zakonu možno take zahteve uveljavljati le tekom 6 mesecev od dneva, ko Vam je bilo predčasno odpovedano.

P. Z. M. Kdo sme sodelovati pri javni licitaciji — dražbi? — Ze beseda javna dražba Vam pove, da more nastopati kot kupec vsakdo, kdor po zakonu ni že vnaprej izključen kot n. pr. zavezanec sam. Pri oblatvu, pri katerem se vrši dražba, so vsakemu interesentu na vpogled dražbeni pogoji, pod katerimi se vrši licitacija. Svetujemo Vam, da jih naknadno proučite in na to vložite pritožbo, ako se ni potekel pritožbeni rok, če smatrate, da se dražba ni izvršila po ustanovljenih dražbenih pogojih.

M. R. J. F. Dostavljena Vam je bila zamudna sodba, ne da bi bili prejeli osebno poziv k sodni razpravi. — V roku 15 dni Vam je možno vložiti proti taki sodbi priliz na isto sodišče, ki je izdalo sodbo. V prizivu, — ki pa mora biti podpisan po advokatu — boste mogli s pridom navajati, da Vam ni bilo možno nastopiti pri sodišču, ker se je opustila vročitev poziva, ki bi bil moral biti dostavljen v Vase roke. Postopanje bo na to izrečeno za nično. V tem primeru ne boste obvezni plačati s sodbo določenih pravih stroškov, ker se ne morete uveljavljati, če ste bili vnaprej opozorjeni, da morate biti pripravljeni na to, da boste morali plačati stroške, če ne boste mogli nastopiti pri sodišču.

postopanje. Seveda med tem časom morete plačati vloženo glavnicu in stroške, ki prpadajo odvetniku za sestavo tožbe in ste s tem oproščeni valed popolnega plačila, vsakih nadaljnjih obveznosti.

R. M. J. F. Na volilnem shodu nameravate agitatorju očitati gotova dejanja in ga tako onemogočiti med volilci. — Go vorkniku boste mogli očitati le kaj takega, kar boste lahko dokazali kot resnično. V nasprotnem primeru bi Vas mogli tožiti pri sodišču zaradi izrekanja neresničnih vesti, ki bi utegnile škodovati njega časti, dobremu imenu ali gospodarskemu kreditu, — zaradi prestopka javno izrečene klevete.

B. A. Koliko časa traja poročstvo? — Ako je bilo poročstvo časovno določeno, traja za določni čas. Tudi se ne sme glede obveznosti raztežati dalje nego je porok izrečno izjavil. Poroka je mogoče praviloma šele tedaj tožiti, kadar glavni dolžnik na upnikov sodni ali izvensodni opomin ni izpolnil svoje obveznosti. Ako poročstvena pogodba ni bila utrjena s hipoteko ali pa z ročno zastavo, prestane v treh letih po porokovi smrti, ako upnik med tem časom dedičev ni sodno ali izvensodno opomnil za dospele dolg. Slednji predpis pa ne velja za dediče določnega poroka, ki se je obvezal upniku kot porok in plačnik ali kot nerazdelno z glavnim dolžnikom kot porok. Ako so se dediči prijavili k dedščini nepogojno — brez pridržka pravne dobrote popisa zapuščine — odgovarjajo vsem zapustnikovim upnikom za njihove terjatve, tudi če bi zapuščina ne zadostovala v pokritje terjatve. Taki dediči jamčijo torej tudi s svojim premoženjem.

I. G. C. Zapiiranje in odpiranje trgovin. — V okviru najnovejših banovinskih odredbe o zapiiranju in odpiranju trgovskih obratovnic se bodo tudi v Vašem kraju, ki je bil priključen mestnemu okolišu, zapiirale in odpirale trgovine ob onem času, ki velja za mestni okoliš in ki je bil določen po predlogu trgovskega združenja. Le potom predruženja določnega sklepa oziroma drugačnega predloga, ki bi ga stavilo trgovsko združenje, bi se mogli čas odpiranja in zapiiranja trgovin določiti drugače. Za posamezne obratovnice pa nikakor ne bo moči doseči takega predruženja.

Zdravniška

Celjanka T. K. — Stara ste 19 let. 2 meseca Vam je izostalo perilo. Počutite se dobro in ste se zredili. Pogosto morate na vodo. — Z ozirom na nadaljnje podatke vašega pisma se mi zdi najbolj verjetno, da ste zanosili. Povečana maternica pritiska na mehur radi česar morate pogosto na vodo. Da bi imeli sladkorno bolezen, ne verjamem. V ostalem pa se da to s preiskavo urina takoj ugotoviti. Obrnite se na vašega zdravnika!

Dolenjka: Pred 5 in pol meseca ste bili operirani. Odstranjeni sta vam bile maternica in slepič. Sedaj čutite še vedno bolečine v križu in trebuhu, zlasti pri hoji. — Razmere v trebušni votlini so se po

operaciji v marsičem spremenile. Verjetno je pred vsem, da so nastale zarastline, ki prpadajo odvetniku za sestavo tožbe in ste s tem oproščeni valed popolnega plačila, vsakih nadaljnjih obveznosti.

X. Y. Samooskrumba (onanija) se pojavlja v razvojni dobi pri obeh spolih, vendar v pretežni večini pri moških. Večinoma je prehodnega značaja in zato tudi običajno nima nikakršnih težjih posledic. Le pri slabših ki tudi v kasnejših letih ne morejo premagati te strasti, temveč ji nasprotno še bolj zapadajo, lahko nastanejo posledice tako v telesnem, kakor v duševnem oziru in se lahko stopnjujejo do popolne telesne in duševne izčrpanosti. Na tem mestu ne morem te zadeve natančneje obravnavati in vam svetujem, da se obrnete posebno glede zdravljenja na vašega zdravnika.

J. M. Ljubljana: Ze več let se Vam pojavljajo ozeblinice. Vsa zdravila Vam nič ne pomagajo. — V vašem primeru je prišla zadeva že v kronični štadij in je zato tudi zdravljenje težje. Na vsak način je treba spraviti krvni obtok zopet v red. Zato vam priporočam, da bi delali že zdaj tkzv. izmenične kopeli. Kopljite noge izmenoma v zelo vroči in zelo mrzli vodi. V tem smislu vam bo tudi koristila masaža. Nadaljnji pogoj je dovolj prostorna obutev, ki ne otežkoča krvnega obtoka, ki je že itak pomanjkljiv. Poleg tega pridejo v poštev mazila, ki jih omenjate v vašem pismu. Na ta način upam, da boste vsaj omilili, če že ne popolnoma odpravili to neveselost.

J. K. Ljubljana: Vaš primer je precej zamašan, tako da je težko na daljavo kaj določnega reči. To bo odločila samo zdravniška preiskava. Ze z navadno preiskavo bo mogoče dognati, ali je po sredi nosečnost, če ta datira n. pr. od 3. avg. t. l. dalje. Če pa je, kar je v vašem primeru povsem mogoče, nosečnost mlajšega datuma, se da na podlagi posebne preiskave urina, skoro s 100% verjetnostjo ugotoviti. Sploh mora vaša žena k zdravniku. Nedostatek, na katerem trpi in ki ga je smatrati za veliko oviro, se da danes zelo omiliti, če že ne popolnoma odpraviti.

L. K. Mbr.: Vaši podatki so preveč pomanjkljivi, da bi Vam mogel točno odgovoriti. Sploh spada vaš primer k specialistu za ušesne bolezni.

M.: Imate stalno znižano temperaturo, kar se očituje posebno za časa gripe, po leg tega imate še celo vrsto drugih senzacij. Takšen primer je zelo redek, vendar ni neznan. Svetujem Vam, da greste ob priliki v kakšno večjo bolnico, kajti vaš primer zahteva obširnejše preiskave, ki je mogoča le tam.

V Holandiji priti posebno prav. Reshevskemu po sigurnosti slično, toda manj podjetno igra Flohr. Da je »oficielni« kandidat za svetovno prvenstvo, v borbi seveda ne bo pomenilo ničesar. Tudi slabši rezultati v Nottinghamu, Moskvi 1936, Semmering-Badenu govori proti njemu. Toda vpoštevati je treba, da je v Nottinghamu napram prvi osmorici imel vendarle najboljši rezultat in da bi med samimi močnimi nasprotniki utegnil s svojim suhoparnim stilom igre obdržati prav. V kakšni formi je trenutno Flohr, ni znano, ker se skoro leto dni ni igral v turnirjih. Da bi mogel zasesti v Avro-turnirju prvo mesto, ni prav verjetno, utegne pa priti na eno izmed višjih mest. Po stilu se manj podjeden nego Flohr je v igri Fine. Seveda zato tudi najredkeje izgubi partije. Vendar bo za višja mesta treba vsaj tu in tam dobiti, v sled česar bi utegnil Fine na tabeli zaostati. — Presenečenja vsake vrste pridejo lahko od Botvinnika in Keres, ki igra izmed vseh mladih najpogostejše. Prvi ima za seboj sicer zmago v Nottinghamu kakor tudi v Moskvi 1. 1935, toda na drugi strani lanskaj, samo neodločeni rezultat proti Levenfishu, pa tudi kvalitativno slabšo igro v letošnjih predtekmah za rusko prvenstvo. Ni torej jasno, kateri moment bo tokrat pri njem odločil. Najmlajši udeleženec turnirja, Keres, je šele lani dosegel v Semmering-Badenu svoj največji uspeh, pozneje, v Hastingsu in Noordwijku pa je bilo opaziti pri njem rahlo nazadovanje. Sedaj bi utegnil zopet presenetiti tudi s prav velikim uspehom. — Starejša udeleženca, bivša svetovna prvaka Capablanca in dr. Euwe bosta v težki borbi imela posebno težavno stališče. Za dr. Euweja je na podlagi dejstva, da bo med turnirjem izvrševal tudi poklic, mogoče v naprej predvideti, da tako gotovo ne bo prišel na čelo tabele, čeprav tudi na konec po svoji moči ne spada. Capablanca zopet je imel od nekdaj ravno v najmočnejših turnirjih največ uspeha. Toda sedaj ne pozna dobro moderne teorije in je lani v Semmering-Badenu pokazal precejšnjo nesigurnost. Tako je tudi zanj mesto v sredini najverjetnejše.

V vzpodbudo manj izurjenim šahistom naj bo naslednja partija s turnirja za švicarsko prvenstvo. Švicarski prvak H. Johner in njegov nasprotnik sta oba dokaj znana mojstra, pa vendar mrgoli v njuni partiji napak. Na prvi pogled so morda res nevidne, pa tudi še po partiji se jih zmagovalec v svojih glasovih sploh ni zavedel. Sele malo pozornejša analiza jih pokaže.

DAMSKI GAMBIT

Beli: M. Henneberger. Črni: H. Johner.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	d7—d5
3. c2—c4	d5:c4
4. e2—e3	e7—e6
5. Lf1:c4	c7—c6
6. 0—0	Sb8—d7
Sprejeti damski gambit je postal zadnja leta sumljiva obramba za črnega. Celo podjetnejša poteza Sc6 velja tu skoro kot ovržena, pa tudi starejša poteza v partiji pač ni boljša.	
7. Sb1—c3?	
Beli pa otvoritve ne igra pazljivo. V tej varianti ko skakač na c3 izpostavljen akciji črnih kmetov na damskem krilu. Pravilno je 7. De2, pozneje event. Td1, e4 in b2.	
7. —	a7—a6
8. Dd1—e2	b7—b5
9. Lc4—d3	Lc8—b7

Črni je s spremenjenim vrstnim redom potez dosegel sedaj zelo ugodno pozicijo meranske obrambe ter stoji že bolje.

10. Tf1—d1 Dd8—b6
11. a2—a3 Ta8—c8?
Ni razvidno, za kaj črni z Le7 ali Ld6 ne nadaljuje enostavno razvoja.

12. Ld3—c2 c5:c4?
Po tem rezultatu se belj naenkrat osvobodil. Po Ld6 ali Le7 bi bil imel beli popolnoma pasivno pozicijo.

13. e3:d4 Lf8—e7
14. Sf3—e5! Sd7—e5
15. d4:e5 Db6—c6
16. De2—f1?

Zakaj neki na f3? Če igra črni potem Sd5, 17. Sd5!, Dc2, ima beli z 18. Dc2!, Tc2!, 19. Se7: seveda najmanj izenačen. Tako pa zaide beli zopet v težave.

16. — Sf6—d7
17. Lc2—e4 Dc6—c7
18. Le4:b7 Dc7:b7
19. Lc1—f4?

Po tej ponovni napaki pride črni na zanimiv način v prednost, ki naj bi bila brez težav odločila. Pravilno je bilo 19. f4, čeprav bi res tudi potem stal črni nekoliko bolje, saj bi bil bolj razvit.

19. — Tc8—c4!
20. Lf4—g3 h7—h5!
Podjeten in najbrž tudi korekten napad. Črni se odreče rohami, saj njegov kralj za enkrat ni v nevarnosti.

21. h2—h3 g7—g5!
22. Td1—d2 h5—h4
23. Lg3—h2 g5—g4
24. h3:g4 Tc4:g4
25. f2—f3 Tg4—g6
26. b2—b4?

Bolje pač Se4, da bi skakač pomagal pri obrambi.

26. — h4—h3
27. Ta1—e1 Db7—b6+
28. Kgl—h1 h3:g2+
29. Td2:g2 Db6—d4
30. Tg2—c2 Sd7:e5??

Namesto da bi s Th2+, 31. Th2: (ali 31. Kh2!, Dh4+, 32. Dh3, Df4+, 33. Kh1, Th6), Dc3!, 32. Th8+, Lf8, 33. Tc1, Dc5: z lahko dobil, izbere črni nadaljevanje, ki mu zelo ogrozi zmago, če ga ne spravi celo samega v nevarnost.

31. Sc3:b5! a6:b5
32. Te1—d1 Th8:h2+
Sedaj seveda izsiljeno, ker sicer šah na c8 odloči v korist belega.

33. Tc2:h2 Dd4—f4??
Druga neverjetna napaka. Z Db6 je bilo mogoče vsaj držati pozicijo, čeprav ima beli že protizgled.

34. Th2—h4+??
Beli pa se takoj revanšira. S 34. Db5:+ Sc6+, Sg7, Dc6+, Kf8, 36. Dc8+, Ld8, 37. Dd+:, Kgt, 38. Dh8+ bi bil sam lahko dal mat.

34. — Le7—f8
35. Df1:b5+? Ke8—e7
Sedaj se črni reši. Kralj bo zbežal na f6, na f3 pa itak grozi belemu katastrofa.

36. Th8—h3 Tg8—g3
37. Th3:g3 Df4:g3
38. Td1—f1 Lf8—h6
bell se vda.

Grozj Dh3+ ter nato Le3+, na 39. De2 pa gre m. dr. Dh3+, 40. Kgl, Sc4! (z grožnjo Le3+ itd.), 41. f4, Lf4! itd.

Vasja Pirc.

ples. — **Sofija 18:** Lahka glasba. — 19: Mali orkester. — 19:30: Skladbe za flavto. — 20: Petje. — 20:55: Odlomki iz opere. — 21:45: Lahka godba in ples. — **Dunaj 12:** Koncert dunajskih simfonikov. — 15:15: Komorna glasba. — 16: Veselo popoldne. — 18:15: Poljske pesmi in plesi. — 20:10: Operetni izlet na Dunaj in v Berlin. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — **Berlin 19:20:** Instrumentalni karabet. — 20:10: Prenos opere »Ptitarc«. — 22:30: Lahka in plestrumenalni kabaret. — 20:10: Prenos Lortzingove opere »Divji lovce«. — 22:50: Lahka glasba. — **Pariz 20:** Lahka godba orkestra. — 20:30: Petje. — 21:30: Zvočna igra. — 23:45: Plošče in ples.

Ponedeljek 7. novembra

Ljubljana 12: Moderni plesni zvoki (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 18: Zdravstvena ura: Naduha — astma (dr. Zajc-Lavrič). — 18:20: Koncert s harmoniko (plošče). — 18:40: Kulturna kronika: Umetnostni spomeniki Savinjske doline (g. Marjan Marol'). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Kamnik — zgodovinsko in letovsko mesto (g. R. Dostal). — 19:50: Zanimivosti (g. M. Javornik). — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Lahka glasba Radijskega orkestra. — **Beograd 16:45:** Narodni napavi. — 17: Orkestralna glasba. — 18:20: Plošče in narodne pesmi. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — **Zagreb 17:15:** Pevski kvartet. — 17:45: Havajske kitare. — 18: Bosanske in dalmatinske pesmi. — 20: Prenos opere iz Beograda. — **Praga 19:10:** Lahka glasba. — 20: Orkestralni koncert. — 21:30: Plošče. — **Varšava 19:30:** Lahka glasba. — 21: Violinske skladbe. — 22: Plošče in plesi. — **Sofija 17:30:** Iz zvočnih filmov. — 18:15: Lahka glasba. — 19:30: Pevski in klavirski koncert. — 20:55: Simfonična glasba. — 22: Lahka in plesna muzika. — **Dunaj 12:** Dvorski koncert iz Hannovra. — 15:30: Klavirske skladbe. — 16: Mali orkester. — 18:15: Pesmi. — 19: Plošče. — 20:10: Madžarski večer. — 22:30: Nočni koncert in ples. — 20: Orkester. — **Berlin 18:** Klavirski duet in pevci. — 20:10: Baletna muzika. — 21: Lahka glasba orkestra in solistov. — 22:30: Nočni koncert in ples. — **München 19:15:** Plesni orkester. — 21: Bachovi »Brandenburški koncerti«. — 22:30: Nočni koncert. — **Pariz 20:30:** Pevski in klavirski koncert. — 20:55: Radijska fantazija. — 21:30: Fanfare. — 22:20: Komorna glasba in petje. — 23: Fanfare.

Torek 8. novembra

Ljubljana 11: Soliska ura: Novembra doma in v prirodi (dialog, g. Miroslav Zor). — 12: Sprevod po Balkanu (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Operna glasba Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Pester spored Radijskega orkestra. — 18:40: Gradovi na Gorenjskem (g. Leo Pettau). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Vzgojni pomen življenja in dela Vuka Karadžića. — 19:50: Vesela kronika. — 20: Gluck: Ifigenija na Aulidi, uvertura (plošče). — 20:20: Celestinova izvorna zvočna igra »Rožac« (izvajajo čl. rad. igr. družine). — 21: Prenos Hrističeve opere »Suton« iz Rima, v odmoru napovedi in poročila. — **Beograd 16:45:** Narodne pesmi. — 17:15: Orkestralni koncert. — 18:30: Narodna glasba. — 20: Petje. — 20:40: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — 22:10: Lahka in plesna glasba s plošč. — **Zagreb 17:15:** Orkestralni koncert. — 20: Zvočna igra. — 20:30: Klavirske skladbe. — 21: Jugoslovanski skladatelji. — 22:20: Godba za ples. — **Praga 19:20:** Koncert godbe na phala. — 20:10: Zvočna igra. — 21:20: Komorni koncert. — 21: Prenos orkestralnega koncerta iz Ivovskega gledališča. — 22:15: Sonate za violino in klavir. — **Sofija 17:30:** Vojaška godba. — 18:30: Lahka glasba. — 19: Orkester in solisti. — 19:30: Skladbe za čelo in petje. — 20:55: Ljudski koncert. — 22: Lahka in plesna muzika. — **Dunaj 12:** Lahka godba orkestra. — 16: Delavci za delavce. — 17:15: Koncert malega orkestra. — 18:15: Godba za delopust. — 19: Program po napovedi. — 21: Prenos opere »Štirje grobjanje iz Rima. — 22:35: Lahka glasba. — 23: Kakor München. — 24: Veliki orkester in solisti. — **Berlin 20:15:** Pester glasbeni spored. — 22:30: Kakor Dunaj. — München 20:30: Glasba nemških mojstrov. — 22:15: Mešan program. — **Pariz 19:05:** Klavirske skladbe in godba malega orkestra. — 20:40: Pesmi in recitacije. — 21:30: Francosko belgijski večer. — 23:45: Lahka in plesna muzika s plošč.

Križanka št. 51

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10	11	12		
		14		15	16		
13							
		17			18		
19	20			21		22	
		23	24	25		26	
27	28			29			
30	31	32				33	
		35	36			37	
38				39			

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1) Besede pomenijo 1) divje govedo, 5) mesto v CSR, 9) mesto v dunavski banovini, 10) vrsta pesnitve, 12) kem. prvina, 13) kem. znak za radij, 14) žito, 16) prislov časa, 17) španska provinca, 19) otrok, 21) svetopisemska oseba, 23) del telesa, 25) domača žival, 28) zelenjava, 30) kem. znak za iridij, 32) upanje, 33) osebni zaimek, 34) moško ime, 36) kratka za površinsko mero, 37) pogojni veznik, 38) bog ljubezni, 39) grški otok.

Navpično: 1) naraščaj, 2) vrsta pesnitve, 3) kem. znak za barj, 4. ubožica, 6) v morje splošča celinska konca, 7) rezilno orodje, 8) sadno drvo, 11) plika na kcu, 14) d. z. v. 15) d. z. v. 17) d. z. v. 19) d. z. v. 21) d. z. v. 23) d. z. v. 25) d. z. v. 28) d. z. v. 30) d. z. v. 32) d. z. v. 34) d. z. v. 36) d. z. v. 37) d. z. v. 38) d. z. v. 39) d. z. v.

Rešitev križanke št. 50

Vodoravno: 1) Sarajevo, 9) Rumuni, 11) ol, 13) seno, 14) v, 15) Lim, 17) na 18) Gal, 19) Uvac, 21) Karla, 23) Banat, 25) slog, 26) Ada, 27) Ne, 29) ono, 30) Ra, 31) mama, 33) Ar, 34) molino, 36) kolo-rado. Navpično: 1) ar, 3) Ruš, 4) amen, 5) ju-nak, 6) eno 7) d. z. v. 8) Kolubara, 10) Bela gora, 12) B. z. v. 14) Valena, 16) mana, 18) d. z. v. 20) d. z. v. 22) d. z. v. 24) tvalo, 26) enu, 27) Mol, 29) Ana, 31) Mo, 35) od.

S P O R T

Z motorji po Večni poti

Včerašnji treningi za hitrostno cestno dirko za Rožnikom so uspeli nad vse pričakovanje. Približno merjeni časi raznih znanih vozačev in rekorderjev so dali hitrosti do 90 km na uro. Udeležba dirkačev bo zelo velika.

Publika je že včeraj v velikem številu zasledovala potek treningov, je pa pri tem premalo upoštevala varnostne odredbe. Zato se obiskovalci današnjih dirk ponovno naprošajo, naj se strogo ravna po navodilih rediteljev in posebno na ovinkih zavzamejo mesta na notranji strani.

Dirka bo v izvedbi motosekcije Avtomobilskega kluba ob 14.30, in sicer s startom v zgornjem delu Večne poti pri igrišču Panonije in ciljem Podrožnikom, nato pa še enkrat v obratni smeri. Otvoritev dirk in sprejem gostov bo v Zgornji Šiški.

Za točke v prvenstvu LNP

Vrsta tekem za naslov najboljšega kluba doma

Današnji prvenstveni spored v območju LNP je razdeljen takole:

I. RAZRED:
v LJUBLJANI: Jadran—Kovinar ob 9.30 na igr. Jadrana, Reka—Hermes ob 14.30 na igr. Reke, Svoboda—Mars ob 14.30 na igr. Ljubljane;
na JESENICAH: Bratstvo—Kranj ob 14.30 na igr. Bratstva;
v CELJU: Jugoslavija—Celje ob 14. na igr. Celja, Atletiki—Olimp ob 14.30 na igr. Atletikov (?);
v MARIBORU: Slavija—Mura ob 14.30 na igr. Železničarja (?) in Maribor—Rapid ob 14.30 na igr. Rapida (?).
II. RAZRED:
v LJUBLJANI: Korotan—Mladika ob 10. na igr. Korotana in Adria—Grafika ob 10. na igr. Mladike.
JUNIORJI (rezerve):
v LJUBLJANI: Mars—Moste ob 10. na igr. Ilirije, Jadran—Reka ob 11. na igr. Jadrana, Ljubljana—Svoboda ob 13.15 na igr. Ljubljane, Korotan—Hermes ob 14. na igr. Korotana;
v CELJU: Atletiki—Olimp ob 13.30 na igr. Atletikov;
v MARIBORU: Maribor—Rapid rez. ob 13. na igr. Rapida (?).
Na deželi bodo igrali še: v TRBOVLJAH Dask—Trbovlje, v DUPLICI Virtus—Kamnik in v ŽALCU Zalec—Borut.

IX. kolo v ligi

Ljubljana igra proti Basku v Beogradu — Zanimivi bodo še rezultati iz Splita in Zagreba

V današnjem IX. kolu I'gaških tekem bo veljalo največ zanimanja tekem v Zagrebu in Splitu, pa tudi na izida iz Sarajeva in Varaždina bo radoveden še marsikdo razen samih pristašev udeležencev. Ljubljana gre na težko pot v Beograd in malo je upanja, da bi ji uspelo kaj posebnega v pozitivnem smislu. Če le ne bo prebruh, pa bomo zadovoljni!

Bask—Ljubljana. To bo po vrstnem redu drugo srečanje na beograjskih tleh. Baskovi so v vseh letošnjih tekмах pokazali dovolj solidno formo, da se jim na lastnih tleh pač ni treba bati današnjega nasprotnika. Ljubljana pojde tudi to pot v boj s svojo mlado gardo, ki se polagoma — čeprav brez zmag — le uvaja v nogometno umetnost naših ligasov. Beograjski sami pravijo, da je nikakor ne gre podcenjevati.

Jugoslavija—Gradjanski (S). Po katastrofalnem porazu, ki so ga preteklo nedeljo Skopljanec doživeli v Zagrebu, je današnji njihov nastop v Beogradu skoraj že zabeležen z izgubo obeh točk. Beograjski »rdeči« so sicer prav takrat tudi dobili pošteno lekcijo od Jedinstva, toda kljub temu jih je treba za današnje srečanje smatrati za absolutne favorite.

Hajduk—BSK. Beograjski »plavci« grejo na izlet na morje. Zadržna leta BSK u nikoli niso cvetele rožice v Splitu in Hajduk se je zmerom uspešno upiral močstvom iz Beograda. Tudi zdaj Hajdukovi niso v slabi formi in ne bi bilo niti presenetljivo, če bi BSKovcem v današnji tekmi pripravili svoj prvi poraz v letošnjem tekmovalstvu.

Hašk—Gradjanski (Z). Oba zagrebška stara rivala, edina predstavnika zagrebškega nogometa v letošnji ligi, bosta danes odigrala svoj »derby« za drugo mesto v tabeli. »Purgerji« so zaradi blezur iz Sarajeva precej oslabiljeni, tako da bo Hašk imel lažji posel kakor sicer. Njegova forma po nastopih proti Jedinstvu in Hajduku sicer ni najboljša, toda verjetno je da bo za zmago le še dovolj dobra. Publike bo vsekakor mnogo — tako ali tako!

Slavija (S)—Jedinstvo. Sarajevčani so preteklo nedeljo slavili veliko zmago nad Gradjanskim iz Zagreba in zdaj bi se lahko računalo, da bo šla njihova pot stalno navzgor. Toda današnji nasprotnik je tekme enak vrste in je v silnem poletu tudi že zbral tri pomembne zmage zaporedoma, tako da je zelo dvomljivo, če ga bo mogla Slavija spraviti na kolena. Toda sarajevska tla so zelo vroča in zato moramo le domačim dati nekoliko prednosti.

Slavija (V)—Sparta. Zemunska Sparta, ki je pred tednom dni dobila svojo drugo točko proti velikemu Hajduku, je danes v gostih pri Varaždincih. Borba bo gotovo zelo ogorčena, ker se bosta spoprijela dva enakovredna nasprotnika. Ni izključeno, da se bo Sparta bolj postavila od Ljubljane, najbolj verjetno pa je, da bosta enajstorički točki delili na polovico. Takšen je torej današnji spored v ligaske tekmovalstvu. Favoriti so v tem kolu BSK, Jugoslavija, BSK (?), Hašk, Slavija (S) in Slavija (V)(?). To pa so seveda ugibanja, o katerih bomo zadnje besede rekli lahko šele drevi.

Prvi sklepi za bodočo olimpiado

JOO je na zadnji seji uradno sprejel vabilo za udeležbo na XII. olimpiadi in v zvezi s tem sprožil vprašanja glede priprav zanj

Olimpijski stolp v Helsinkih, najbolj značilni del olimpijskega stadiona za XII. olimpiado

V Zagrebu je bila te dni plenarna seja jugoslovenskega olimpijskega odbora z zelo zanimivim dnevnim redom, na kateri so bili zastopani skoraj vsi naši sportni savezi. Na seji je bil predstavljen poziv finskega prirediteljskega odbora iz Helsinkov, s katerim je bila tudi Jugoslavija pozvana na XII. olimpiado 1940. Vabilo je bilo soglasno sprejeto in se je Jugoslavija službeno prijavila za udeležbo. Z nastopom leta 1912 v Stockholmu bo to že sedma proslava modernih olimpiad, na katerih bodo sodelovali tudi jugoslovenski udeleženci.

Med ostalimi točkami dnevnega reda se je ugotovilo, da je v blagajni olimpijskega odbora trenutno nekaj nad 30.000 din.

Podpora ministrstva za telesno vzgojo za tekoče leto dozdaj ni bila izplačana niti deloma. Odbor pričakuje v krakem prva dva obroka v višini 90.000 din, nakar bo razpravljal o tem, kako jih bo razdelil savezom.

Najbolj zanimiva in najbolj važna razprava te seje pa je veljala vprašanje sodelovanja jugoslovenskih udeležencev na XII. olimpiadi v Helsinkih. Odbor je zavzel stališče, da je treba določiti meje, po katerih se bo po strogo mednarodnem merilu ocenila sportna vrednost in kakovost tekmovalcev vsake olimpijske panoge. V roku 8 dni bo moral vsak olimpijski savez prijaviti odbor način, kako namerava presojati olimpijsko zrelost svojih tekmovalcev. Sklenjeno pa je bilo načelno, da bodo v Helsinkih iz Jugoslavije sodelovali samo oni tekmovalci iz onih sportnih panog, v katerih je Jugoslavija že dosegla določeno mednarodno vrednost. V nobenem primeru se sredstva iz olimpijskega fonda ne bodo trošila za svrhe, ki bi ne spadale med priprave za prihodno olimpiado.

Skoraj vsi savezi so odboru že prijavili število tekmovalcev, s katerimi mislijo sodelovati v Helsinkih in višino sredstev, ki bi jih potrebovali za resno, smotno in uspešno pripravo. Glede teh vprašanj je JOO prejel mnogo zanimivih podatkov. Savez SKJ je prijavil oddelek svojih telovadcev na orodju. Jugoslovenski nogometni savez se ni rešil vprašanja, ali bo Jugoslavija sodelovala v amaterskem olimpijskem turnirju 1940, ker mora najprej počakati na razdelitev svojih igralcev v amaterje in profesionalce po zaključku kongresa mednarodne nogometne federacije. Izčrpane predloge za sodelovanje so poslali še kolesarski, plavalni, lahkoatletski in sablaški savez, ostali pa jih še pripravljajo. JOO je na tej seji izrazil željo, da bi se tudi naši jadralci čim prej organizirali v skupnem savezu, prav tako pa bi bilo treba tudi naš konjski sport in strelske družine z večjim interesom pripraviti za olimpijsko tekmovalstvo.

Po podatkih, ki jih ima dozdaj JOO, bi stalo potovanje, sodelovanje in oprema za vsakega našega olimpijskega udeleženca okoli 4.000 din. To je najvišji znesek, ker bo do leta 1940 gotovo dovoljenih še mnogo popustov. Za potovanje na Finsko sta

od nas dve možnosti in se ni izračunano, katera je cenejša. Prva pot vodi preko Berlina v Stettin in od tod s parnikom v Helsinko (okoli 80 ur potovanja, od tega 50 na parniku), druga pa z vlakom preko Berlina na Sassnitz, Trälleborg in še dalje do Stockholma, odtod pa slednjic po mnogo krajši morski poti do Turku na Finskem. O smeri potovanja se bo lahko govorilo prav nazadnje!

Konferenca o sportu

JZSS je včeraj sklical sestanek najvidnejših sportnih delavcev, katerim je predložil kopico izredno zanimivih referatov, ki obravnavajo notranjo sportno organizacijo v državi in pri zimske sportnem savezu ter tudi pripravljajo delo za usposabljanje naših tekmovalcev za nastop na zimski olimpiadi v St. Moritzu l. 1940. Sestanka, ki je bil v sejni dvorani Pokojniskega zavoda in je trajal od 14.30 do 18., so se udeležili zastopniki vseh podsavezov, dalje zastopniki divizionarja in Zveze za tujski promet. Razen teh so bili navzoči tudi predstavniki drsalnega saveza. O referatih se je razvila živahna debata in je mogel odposlanec ministrstva za telesno vzgojo g. prof. Ulaga dobiti podrobno sliko želja in predlogov sportnikov. Zaradi obširnosti gradiva bomo o sestanku obširneje poročali v eni rednih števil »Jutra«.

Danes se bo konferenca nadaljevala z razpravo o pripravah za organizacijo svetovnega prvenstva l. 1941 v Jugoslaviji in ji bodo razen dosedanjih zastopnikov prisostvovali tudi zastopniki oblastev, ki so zainteresirane na tem vprašanju.

V nekaj vrstah

Sodnik in občinstvo

Na včerajšnji ugotovitve glede prekinjene tekme med Kranjem in Svobodo, ki smo jih objavili na željo enega članov poslovnega odbora LNP, nas prosijo savezni sodnik g. Lado Macoratti za objavo naslednjega odgovora:

»V omenjenem članku mi očita pisek nekatere napake, da bi opravičil poraz svojega moštva oziroma ublažil krivdo članov svojega kluba pred sportnim forumom. Izjavljam, da ne morem javno razpravljati o tehničnih vprašanjih nogometa z laikom, ki se vrhu tega še skriva za odbornikom poslovnega odbora. Pripominjam pa, da so sportni poročevalci ugotovili, da sem sodil tekmo brez napake. Tudi očitek prispebnosti, na katero se pisek sklicuje, je depaširan, ker se je že neka taka prispebnost ravno pri igralcih Svobode končala za sodnika pred zdravnikom, za igralce pa pred sodiščem. Mnenja sem, da mora sodnik take dogodke prehiteti, ker s tem doseže, da se nesportne zadeve ne obravnavajo tudi še izven sportnih oblastev, kar vsekakor škodi ugledu nogometnega sporta.

Prepričan sem, da je g. pisek s svojim naziranjem osamljen v odločujočem odboru, ker sicer ne bo težko najti krivice za ponavljajoče se neredne na igriščih!«

Tako pravi o tej tekmi njen sodnik in najbolj avtentični tolmač nogometnih pravil. Končno besedo o njeni usodi bo pbe spregovoril LNP, za nas je zdaj razprava o njej dovolj.

Ostra kritika norveških skalalnic

Znani norveški skalalec Reidar Andersen, ki je l. 1935 skočil v Planici 99 m, je objavil v sportnem listu Sportsmanden Oslo ostro kritiko norveških skalalnic, ki pravi med drugim: Če hočemo Norvežani še ostati vodilni v smučnem skalalstvu in obdržati svetovno prvenstvo, moramo najprej zgraditi nove skalalnice in popraviti sedanje. Vse naše skalalnice imajo pogoške in so pomankljive. V Srednji Evropi sem skalal na raznih skalalnicah in moram ugotoviti, da so tam skalalnice po večini boljše in pravilnejše. Imam vtis, kakor da se pri nas z gradnjo skalalnic igračkajo, dočim tam skrbno konstruirajo in preračunavajo, da dobijo pravilni profil. Slednjič daje še navodila mladim skalalcem za trening in jim nujno priporoča, da bi se uvedla nova smučska disciplina kombinacije smuka in slaloma. — Zdi se, da Norvežani že razmišljajo o rezultatih, ki jih je pokazala Planica, saj imajo šele enega skalalca z 99 m skokom, dočim so ta rezultat v Planici dosegli tudi manj renomirani skalalci kakor so Norvežani, a znanaka 100 m je bila v tem času že šestkrat prekoračena — vse brez njih! Prišli so vendar tako daleč, da je tajna Planice v njeni gradnji in bo treba boljše proučiti to, kar daje brez velikega rizika in nevarnosti take izredne rezultate.

»Sportista«, službeno glasilo JNS, z dne 2. t. m. objavlja: Suspendira se od nadaljnega igranja SK Atletik iz Celja, dokler ne odgovori na zahtevo osrednje kartoteke zaradi izločitve igralca Stefana Schuha nemškemu nogometnemu savezu. — Glede na to objavo je vprašanje današnjega nastopa Atletikov v prvenstveni tekmi proti Olimpi odprto, kolikor seveda klub med tem že ni ugodil gornji zahtevi.

Ilirija je včeraj prejela brzoglasno potrdilo iz Rumunije, po kateri je turneja njunega hokejskega moštva v dnevih od 1. do 10. decembra sklenjena stvar.

Rallye Monte Carlo

Vožnje se bodo bržkone udeležili tudi Ljubljancani

Sredi zime v januarju 1939 bo ves avtomobilski svet z napetostjo sledil največji mednarodni avtomobilski sportno-turistični prireditvi, ki je znana kot »Rallye Monte Carlo«.

Z najsevernejšega dela Škotske, iz daljne Sicilije, od vzhoda in zahoda evropske celine bodo takrat startali avtomobilisti vseh narodov ter se slednjic sestali dne 21. januarja 1939 v Monte Carlo. Posamezne proge za vožnjo do Monte Carla so sestavljene tako, da je avtomobil štiri dni in štiri noči nepretrgoma na poti, ob vsakem vremenu in na vsaki cesti, ker po startu na to naporno pot ne sme biti več izgovora na »force majeure«. Ta vožnja zahteva od dveh vozačev, ki se menjavata za volanom, res skrajnih naporov, krepkega zdravja, trdnih živcev in predvsem še velike spretnosti in vztrajnosti v upravljanju vozila, tako da se o tej mednarodni avtomobilski tekmi upravičeno trdi, da gre v njej za svetovno prvenstvo v avtomobilskem turizmu.

Kakor vsako leto, bo tudi letos ena izmed prog vodila iz Palerma preko Ljubljane na Dunaj in odtod v velikem loku mimo Monakova in Strasbourga v lepi Monte Carlo.

O udeležbi je zdaj znano že, da bodo n. pr. Čehi za to vožnjo prijavili znanega Vitvarja na Jawa Minor s 660 ccm in da pojde še na Aerovki 30 znani Formanek v boj za zmago češkoslovaških barv. Škodovka letos najbrže ne bo zastopana, računajo pa, da bodo tudi za Aerovko 50 našli primerne vozače. Kakor slišimo, se tudi iz Ljubljane odpravljaja majhna skupina pogumnih avtomobilistov v Palermo, da bi od tam preko Ljubljane po prej označeni poti dosegla Monte Carlo.

Zaradi dobrega imena, ki si ga, naš mladi avtomobilist želi ustvarjati v svetu, bi bilo samo želiti, da bi ta poštvalna skupina iz Ljubljane s svojim načrtom uspela in odstranila vse zapreke, pa nazadnje tudi one, ki jo čakajo na 4000 km dolgi poti iz Sicilije v Monte Carlo, da bi lahko uspešno posegla v borbo ob strani najboljših evropskih avtomobilistov te stroke.

»Avta in sporta« št. 11 je izšla. Uvodni strani novembrske številke te naše edine avtomobilsko-sportne revije sta posvečeni današnji motociklistični dirki na Večni poti. Aktualen je urednikov članek o zimskih skrbih vsakega avtomobilista. Mnogo praktičnih nasvetov bo dobil čitatelj iz članka o prvi vožnji v hribe. Posebej mikaven je sestavek Sv. Hribarja o začetnih skrbih bodočega letalca. Vrsta poučnih števil iz avtomobilske trgovine je objavljenih v članku o prodaji avtomobilov v Nemčiji. Sportni del izpolnjuje to

Slavnostni koncert Glasbene Matice

Škerjančevo simfonično kantato „Zedinjenje“ bo v ponedeljek dirigiral ravnatelj Polič

Ljubljana, 5. novembra.

Največje in pomembnejše glasbene umetnine svetovnega slovesa, ki so jih bolj redko deležna celo večja muzikalna središča, kakor je naša Ljubljana, je do sedaj izvajala Glasbena Matica ljubljanska na svojih rednih koncertih. To je bilo še za časa delovanja pokojnega ravnatelja Mateja Hubada, je pa tudi še danes, ko vodi že nad 9 let Matični zbor z velikim uspehom ravnatelj opere Mirko Polič. Poličovo delovanje na našem glasbenem polju je dobro znano tudi najširšemu občinstvu. Kot zborovodja pevskega zbora Gl. Matice, našega najpomembnejšega vodilnega glasbenega združenja je vodil koncerte po turnejah po Franciji, Bolgariji in ponovno po Jugoslaviji. Ti koncerti so utrdili zborov sloves, dokumentirali sposobnost in delavnost dirigenta, predvsem pa bili najboljšje sprečevalo na kak višini je glasbena umetnost slovenskega naroda.

IZ JULIJSKE KRAJINE

Podpore brezposelnim in onemoglim

V kratkem se prične nova zimska podpora akcija za brezposelne in onemoglice, ki jo bodo tokrat že drugi izvedle posebne občinske ustanove, ki so lani prevzele to panogo socialnega skrbstva od podobnih fašističnih ustanov, ki so si pridržale le še izključno kompetenco za organizacijo političnih kolonij šolskih otrok.

Znano je, da so bile lani koncem poletja s posebnim dekretom ustanovljene te občinske podporne ustanove ki prejemale svoje dohodke deloma kot napolnjenih prostovoljnih prispevkov od privatnikov in sindikalnih organizacij korporacij, deloma od države, ki je uvedla v ta namen posebno 2% davčno doklado na nekatere vrste davkov. V ilustracijo naj navedemo nekaj podatkov iz novega proračuna puljske mestne podporne ustanove, po katerem bodo znali njeni dohodki v prihodnji poslovni dobi nekaj čez 1 milijon lir. Od teh bo odpadlo po proračunu 250.000 lir na prispevke mestne občine, 570.000 na prispevek države za sezonsko podporno akcijo, 20.000 lir na prispevke raznih organizacij in zasebnikov, 157.000 lir na obvezne prispevke raznih ustanov in zasebnikov za vzdrževanje pohablencev in drugih revežev. Poleg teh naštevaja proračun še nekatere druge manjše dohodke.

Po omenjenem dekretu so občinske podporne ustanove dolžne skrbeti preko zime za brezposelne in reveže v obliki neposrednih podpor v denarju in blagu, skozi vse leto pa za pohablence, starce in druge reveže v posebnih zavetiščih, ki so bila vsa vključena v njihov delokrog. Tako je med izdatki puljske mestne podporne ustanove

Za Italijo jo dobite pri tvrdki G. Parovel, Trst 9, Via F. Denza 3.

določenih preko 213.000 lir za prehrano in drugo oskrbo pohablencev in onemoglih, preko 570.000 lir za podpore brezposelnim v zimskem času, 25.000 lir za druge stalne in izjemne podpore, 30.000 lir za amortizacijo dolgov in poleg drugih manjših izdatkov skoraj 109.000 lir (dobrih 10% vsega proračuna izdatkov) za upravo ustanove.

Že prej je imela vsa ta akcija v socialnem sistemu korporacijske države svoj poseben pomen. Letos so prišle njene značilnosti še posebej do izraza. Posamezne mestne podporne ustanove so po navodilih pristojnih državnih organov organizirale svoje delo tako, da bodo v bodoče deležni podpor le povsem določeni upravičenci, katerih upravičenost se bo preverjala na podlagi njihovih posebnih, z vsemi močnimi podatki in dokumenti opremljenih prošnji, ki se bodo vsaka zase z vsemi prilagajali vred prekontrolirale. Vsem, ki se nameravajo potoegovati za te podpore v eni ali drugi obliki, so stavili na razpolago posebne obrazce za prošnje, ki so jih morali izpolniti in oddati pri posameznih pristojnih uradih teh ustanov do včeraj popoldne. Po obliki določenih bodo morali prosilci biti predvsem italijanski državljani in pristojni v občini, ki naj bi jih podpirala, ali pa bodo morali dokazati, da bivajo nepretrgoma

pot pregled naših letošnjih plavalnih uspehov. Pester in prav zanimiv drobiž je zbran pod skupno označbo raznega zanimivega, slednjic sta spet uvrščeni še stalni rubriki »Ali bi radi vedeli« in »Zakaj«, ki sta za vsakega porabnika ceste še posebno dobrodošli. Zelo dober in še posebej ilustriran je tudi članek o zmerom večji potrebi modernih avtomobilskih gaza pri nas. Tudi ta številka po vsebini in opremljenosti zaostaja za vsemi lepimi, kar smo jih videli do zdaj. Posamezne številke so po din 5.

Motoklub »Ilirija« poziva vse prijavljene vozače in ostalo članstvo, da se udeležijo današnjih motodirk Avtokluba na Večni poti. Zbirališče vseh z vozili bo točno ob 13. pred kavarno Zvezdo, od koder bo skupni odhod k dirkam.

SK Mars. V ponedeljek bo ob 20. odborova seja v gostilni Zajc, Poljanska c.

SK Mars. Danes naj bodo juniorji točno ob 9. na igrišču Ilirije, I. moštvo pa točno ob 14. na igrišču Ljubljane.

SK Reka (smučarska sekcija). Prvi redni članski sestanek bo v sredo 9. t. m. ob 20. v gostilni Oblak na Tržaški cesti. Udeležba za vse članse obvezna! Vabimo vse, ki jih veseli smučarstvo, da se sestanka udeležijo, kjer se bodo sprejemali tudi novi člani. Načelnik sekcije.

»Hermes«! Danes teden v nedeljo 13. t. m. bo redni letni občni zbor naše moto sekcije. Dnevni red občnega zbora bo objavljen naknadno. Moto-Hermes.

V zadnjem času je g. Polič našel idealno škrjančevo simfonično kantato »Zedinjenje«, najboljše delo te vrste v naši literaturi. Ne gre, da bi ob tej priliki poznavali velike trte prireditelja, njegove organizacije, idealizma vsakega posameznega člana, ki sodeluje pri tej izvedbi predvsem pa truda umetniškega vodstva koncerta. Tudi tu je dokazal ravnatelj Polič ne le vse svoje zmognosti in poštvalnosti: zahteve, ki jih stavlja partitura tega dela, kako orkestru, kakor solistom Heybalovi, Kogojevi, Banovcu in Belietu ter celemu zboru so večje od vseh, kar jih je doslej vsebovala katerakoli slovenska kantata.

Ponedeljkov koncert bo največji podvig slovenske samostojne vokalne — instrumentalne glasbe. Kulturna Ljubljana naj pokaže, da ni brezbržna za velike kulturne manifestacije.

Drobne novice

Novi mestni svet v Gorici. S posebnim prefekturnim dekretom so bili te dni imenovani za prihodnja štiri leta novi člani goriskega mestnega sveta. Skupno jih je 22. Vsi so bili imenovani kot zastopniki posameznih gospodarskih korporacij in strokovnih organizacij.

Registracija vinske produkcije. S posebnim razglasom so bili pozvani vsi vinogradniki, da do 20. novembra prijavijo pristojnim oblastem svoje letošnje prideleke vina. Od celokupnega vinskega prideleka bo letos zasežen skupno 10 odstotkov. To vino, ki ga bo prevzelo državno podjetje za destilacijo vina, bo prevzela država po določeni ceni. Iz njega bo pridobljen alkohol, ki ga potrebujejo za mešanje z bencinom v industrijske svrhe.

Javna dela na Gorškem. Ob 16. obletnici fašistične vlade so bila na Gorškem kakor običajno vsako leto s posebnimi svečanostmi dovršena nekatere javna dela. Listi so o tem objavili daljša poročila in med drugimi tudi seznam vseh javnih del, ki so bila dovršena v preteklem letu. Dograjenih in preurejenih je bilo 15 manjših cest, mostičev in dovozov, 10 poslopij, med njimi 2 šoli, eno fašistično dečje zavetišče, 2 fašistični vojašnici, vojni muzej in dr., nadalje občinska vodovoda v Robidšču pri Breginju in v Vrholpju pri Vipavi ter še 12 drugih večjih javnih del in pretežno furlanskih krajev.

Puljska radika postaja ne bo zgrajena, kakor smo poročali pred kratkim, ko je bil objavljen novi gradbeni program radiskega podjetja za Gornjo Italijo EIAR, po katerem bo v kratkem zgrajenih okrog 30 novih postaj. Puljski fašistični krogi so se potoegovali za oddajno postajo iz političnih in kulturnih razlogov ter so intervenirali celo pri ministrstvu za ljudsko kulturo. Ministrstvo jim je sedaj odgovorilo, da podjetje ne bo moglo vzeti njihove zahteve v poštev, ker bi bilo drugače prisiljeno izločiti iz programa kakšno drugo važnejše mesto.

Smrti nesreči. Pred dnevi je videmski nočni potniški vlak v bližini Ločnika povozil 31-letnega domačina Josipa Kumarja. Odtrgal mu je obe nogi, tako da je nesrečnik kmalu izkrmel. Druga prometna nesreča se je pripetila v Bazovici nad Trstom. Tam je neki avto povozil 30-letnega Josipa Mergoča. Tudi ta nesreča se je zgodila ponoči. Mergoča, ki mu je avto zdrobil lobanjo, so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer pa je že naslednje jutro umrl.

V bližini Zgonika na Krasu se je preteklo nedeljo zvečer smrtno ponesrečil 25 letni mehanik France Švara iz Nabrane. S svojo zaročenko 18-letno Trampuševico iz Barkovlj se je v nedeljo zjutraj z motorjem odpravil na daljši izlet. Ko sta se zvečer vračala, je švara zavozil v nekem ovinku v občestni zid. Oba sta dobila smrtno nevarne poškodbe. Priča nesreče je bil Milan Vsmar, ki je takoj pozval tržaške reševalce na pomoč. A še tisto noč je švara, ki si je ob zidu stri lobanjo, poškodbi podlegel. Tudi Trampuševi je počila lobanja.

PAUL RIPSON

Stratosferski pilot

Roman

— Gospod Blair, ali ne bi hoteli danes po večerji priti k meni na čašo čaja? Nimam nikake družbe in sama bova doma. Ali niste hudi, če vam vzamem današnji večer in vas zadržujem.

— Miss Lea, prav rad pridem in nikakor me ne zadržujete, samo dovolite mi vprašanje, kako se vam kaj godi. Ali ni bilo nikakšnih hudih posledic po današnji slabosti?

— Hvala za vprašanje, a počutim se še vedno precej utrujeno. Ležim na kanapeju in skušam čitati najnovejši roman, toda kar ne gre mi naprej.

— Torej, če vam ni prepozno, bom okoli pol devete pri vas.

— Hvala vam in na svidenje.

Fred je zamišljeno odložil slušalko in odšel iz delavnice. Sedeč v ekspresnem vlaku podzemске železnice, ki ga je s strahovitim ropotom divje premetaval preko križišč, je razmišljal o odločilnem sestanku, ki bi se imel vršiti nocoj. Umakniti se temu sestanku ni bilo mogoče, toda najbolje je bilo, da se zadeva že enkrat uredi. Pri besedi »zadeva« se je Fred nasmehnil. Bila je v istini zadeva, ki se je tikala njegove bodočnosti, in vendar se mu je zdela skoraj gotovo, da mu bo ta večer prinesel veliko razočaranje. Imel je to pot svoje živce tako v oblasti, da je bil prepričan, da bo, karkoli naj se zgodi in kakorkoli naj se ta ljubezenska zadeva razplete, ostal na vsej črti zmagalet. In

28

čudno, ko je stopal po ulici proti domu te dolarske princeze, je nehoti moral misliti na Miro in njeno ljubezen. Zdelo se mu je, kot da ga njene misli spremljajo na tem potu. Čim bolj se je bližal trenutku sestanka z Lejo, tembolj je imel občutek, da bi mogel biti srečen vse svoje življenje edino le z Miro. Tako je bil razdvojen v svojem srcu, ko je stopal skozi prostrano in elegantno vežo. Vrata, ki je prižgal luč in odprl vrata lifta, se mu je klavnal z izrazom pretkanega lopova, ki nekaj ve, a noče na videz ničesar vedeti, tako da bi mu bil dal Fred najrajši udarec s pestjo v gladko obrti obraz.

Ko je izstopil v tretjem nadstropju in stopal po hodniku naprej, je zapazil, da vlada v hiši popolna tišina. Prišel je do vrat Lejine predsobe, a ta se niso odprla kot po navadi in ni se prikazala hišna ali guvernanta. Čudno, da vratar ni nikogar javil. Saj je vendar imel telefon v vse sobe. Fred je potrkal in oddaleč je čul glas »Naprej«. Odprl je vrata in skozi predsobo je videl na kanapeju v budoarju Lejo, ki mu je z roko migala, naj stopi naprej. Fred je spoznal, da razen vratarja in nje ni žive duše v hiši.

— Lepo od vas, da ste prišli, Mr. Blair. Zelela sem si malo domače, prijetne družbe danes zvečer. Odpustila sem vso služinčad in vratar ima strog nalog, da vsakemu brez izjeme pove, da sem za dva dni odpotovala neznano kam. Tako sem lahko prav to, da naju nihče ne bo motil, in da se lahko prav v miru pogovarjama in preživiva lep večer. Sedite vendar semkaj poleg mene in mi pripravite limonado z whiskeyjem. Vse je tam na mizici. Pripeljite jo semkaj.

Govorila je tako naglo, da Fred skoraj niti pozdrava ni mogel izreči. Ubogal jo je, privlekel

majhno mizico h kanapeju, mešal whiskey in ji ponudil eno čašo, ter njej in sebi pripalil cigareto. Popila sta vsak pol čaše hladilne in ob enem opojne pijače, potem sta se pa nekaj trenutkov gledala in oba nehoti nasmejala. Sama nista vedela, kako je to prišlo. Kot bi se obema dobro zdelo, da sta enkrat tako čisto sama med seboj in brez vseh družabnih ozirov pušita drug poleg drugega.

Sedaj jo je šele Fred dobro pogledal in videl je, kako je lepa. Ležala je napol in napol slonela na kupu pisanih svilenih blazin in odeta je bila v eksotično japonsko pidžamo, ki pa je imela tako široke hlače, da je bil Fred najprej mislil, da je krilo. Njeni svetli svileni kodri so se sipali po blazini, a v obraz je bila nekoliko bolj bleda kot po navadi.

Ona je prva prekinila molk.

— Zakaj me tako gledate?

— Zakaj? Oprostite mi, ali kdo ne bi rad gledal lepo mlado damo, do katere ima simpatije.

— Hvala za poklon, toda tako vsakdanjih besed ne ljubim.

»Prav ima«, si je mislil Fred, ki je bil jezen na samega sebe, da je znil tako neduhovite besede. Sklenil je, da pazi odsedaj natančno, kaj govori. Toda ta sklep je bil naglo pozabljen, kajti lepota mladenke, ki ga je bila vedno očarala s svojimi kretnjami, je spet začela vplivati nanj.

— Zakaj ste me tako čudno pogledali v letalu danes zjutraj? Imela sem strah pred vami in potem nič ne vem, kaj se je bilo zgodilo. Odkar ste zadnjič v avtomobilu... oni večer...

— Prosim, oprostite mi, ne vem, kako je to prišlo, a nisem bil gospodar svoje volje...

In tu mu je nastavila tako rekoč nož na prsi, ko

mu je dejala: — Ali me ljubite?

Pri tem ga je pogledala tako čudno in njemu je bilo naenkrat tako hudo pri srcu, kot bi občutil nekakšno obžalovanje. Ni vedel, kaj bi na to odgovoril. V njem sta se borila razum in strast. Nekaj mu je reklo, naj jo objame in poljubi ter ji razodene svojo strast. Da ni bila prava ljubezen, je le predobro vedel. Toda nekaj ga je spet zadrževalo.

Ona ga je napeto gledala in pričakovala, da nekaj reče, ko je pa molčal, sta dve veliki solzi pri- tekli iz njenih oči in začela je obupno ihteti.

Bilo mu je hudo in prijel jo je prijazno za obe roke ter ji dejal:

— Miss Lea, užil sem vas, in hudo mi je. Vi veste, da sem vam zelo, zelo naklonjen, samo Vi ste se tako kruto in brezobzirno vedno obnašali proti meni.

— Mr. Fred, — prvič ga je imenovala tako, — sedite tja v oni naslonjač, a primaknite ga prej malo bližje, in poslušajte me.

Fred je ubogal. Zdelo se mu je, da je najnevarnejši trenutek že mimo, toda vseeno si je dejal, da mora bolj kot kdaj paziti na položaj, v katerem se je nahajal. Zdelo se mu je, da pilotira svoje letalo skozi najnevarnejši vihar svojega življenja. Pripalil si je novo cigareto in poslušal.

— Vi se igrate z menoj, Mr. Fred, in to ni lepo. Ugajam vam, in mislite, da se morete kratkočasiti z menoj, ker veste, da sem vam naklonjena.

— Miss Lea, res ne vem, kako mi morete očitati takšne stvari. Poslušajte, kaj vam bom povedal, in dobro premislite, ker zdi se mi, da ne vidite vsega tako, kot je v istini. Ali se spominjate onega me- glenega dne, ko sva se prvič videla na parobrodu?

NOVO PENASTO SREDSTVO ZA NEGOVANJE ZOB — PENI SE BREZ MILA!

Namesto mila vsebuje PEBECO prašek za zobe povsem neškodljiv PEBECIN. Ta temeljito čisti, desinficira in daje Vašim zobem blestečo belino. Prepreča tvorjenje zobnega kamna. Njegova mehka pena ne razjeda zobne sklenine. Ohranite torej svoje zobe, usta in dlesne zdrave s pomočjo PEBECO praška za zobe. On je tudi poceni v uporabi. En zavitek penečega se praška za zobe za daljšo porabo stane samo din 12.—.

Beiersdorf-Maribor.

MARKOVE KAPLJICE

že 150 let preskušene in kot najboljšo zdravilo priznane kapljice za želodec, zoper bolečine, napihnjenost, pomanjkanje teka itd. Steklenica din 22.—. Ako bolujete na želodcu, pišite še danes

GRADSKA LEKARNA — ZAGREB — GORNJI GRAD 5.
Ogl. reg. S. br. 1990/1935.

UGODNA PRILIKA

Tukajšnja protokolirana tvrdka, ki izdeluje in razpečava svetovno monopolni brezkonkurenčni artikel, išče radi potrebne obsežnejše izdelave tihega družabnika z ali brez sodelovanja z vlogo od din 100.000.— do 150.000.— din proti popolnemu jamstvu. Dopise poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Visoka rentabilnost«.

ŽENSKI PLAŠČI

največja izbira,
najnovejši kroji
najnižje cene
prost ogled!

J. PREAC
Maribor — Glavni trg 13

čitajte in širite
»JUTRO«

Tisoče zahval prejema »MORANA«

»MORANA« SPLIT
DELA CUDEZI!

»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRILJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POŠILJAMO PO POVZETJU — STEKLIN 50 —

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Klavirji pianini

Warbinek

so prvostanske kvalitete, vredne cene krasnih instrumentov. Konkurenčno vsem znanim inozemskim skladam. Izredne zvočne lastnosti in trajnosti, ki so plod dolgotrajne izkušnje v izdelavi klavirjev, preseneča. Izposojevanje po najugodnejših pogojih.

Warbinek

tovarna klavirjev
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 4
pri Franciškanski cerkvi.

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prilica — Svetlokalnica

Sveže najfinišje norveško

ribje olje

iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se pripravijo sledim in slabotnim osebam

Med mestom
in deželo
posreduje »Jutro«
malih oglasnikov

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani večkratno pleskanje. Vrata bodo vedno čista. Dobavlja jih

SEMENIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — tel. 36-92.
Celuloid je na zalogi v vseh barvah.
Sprejmite se dobri akvizitirji.

Lekarnarji!

Steklenice — lončke
predelujem etikete — barvam
— strokovna žgana izdelava

»Kerafo«, Novotny, Apatin

Tekstilni mojster,

samostojen, specialista za svilene tkanine, verziran na šaft in žakard strojih dobi zaposlenje. — Pismene ponudbe z navedbo plače in dosedanjih zaposlitve na PUBLICITAS a. d., Beograd, post. pret. 60 pod »29-600«.

PREVOZE

premoga, drv, moke, selitve itd. v vseh tudi vagonskih količinah Vam izvrši točno in po najnižjih cenah z avtomobili ali konjsko vprego prevoznitvo

A. SEMENIČ

Privoz št. 13, Ljubljana
TELEFON 36-92.

ZAHTEVATE

BRESPLAČNI PODOČNI

CENIK

NAPOLNENJSIH

GLASBILA

NAVEČJE DOMAČE STROJNE TVRBE

F. SCHNEIDER

KR. DVORSKI DOBIVATELJ

ZAGREB

NIKOLIČEVA 10

TEL. 2 9 5 1

DRVA

PREMOG

IVSCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

Novi naslovi

Franciškansko ul. 8.

št. Vid nad Ljubljano

Naprodaj je obširen kompleks stavbišča z gospodarskimi poslopi vred po domače pri »Johanu«.

Lega v središču št. Vida poleg tramvajske proge in betonirane glavne ceste. Prostornina stavbišča znaša 5000 m². Pojasnila daje: KAVEC, Bata, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Kdor oglašuje ta napreduje!

NIČ VEČ PLESAVOSTI - JAVNE ZAHVALE

»MORANA« mi je pomagala, moji lasje so zopet porasli in se vam zahvaljujem in MORANO vsakomur priporočam.

Lojzi Šimenc, št. Vid

Vaša čudodelna voda »MORANA« mi je odpravila prhljaj in ustavila izpadanje las. Iz srca se vam zahvaljujem.

Vaso Kutić, Lukavo

Vaše zdravilo je v istini popolno. Moji lasje so že izpadali, pa mi sedaj ne izpadajo več — hvala Bogu in MORANI! Ze so mi vsa gola mesta pokrili zdravi in mladi lasje.

Nikola Kristić, Orlovac

Vse sem uporabil, a koristi nisem imel, dokler nisem poskusil vaše tekočine MORANE. Kuro petih steklenic sem dovršil in vam javljam, da nisem več plešast.

Hvaležni Fink Jernej, Studenci

Ze sem porabil tri steklenice »MORANE« in je več ne potrebujem, kajti moji lasje so zopet bujni, a koža mi je zdrava.

Ljuba Mitlić, Tešica

Jaz in moje prijateljice se vam iz srca zahvaljujemo, me smo točno po navodilih uporabljale vašo vodo »MORANO« in v kratkem času je izginil prhljaj, ponehalo je izpadanje ter so nam mladi lasje pokrili vsa prazna mesta in imamo zdaj zopet naše zdrave in bujne lase.

Hvaležne vam Mica Medić in tovarišice, Svilaj

Najlepša vam hvala, ker so mi s pomočjo vaše čudodelne vode ohranjeni lasje, ki so mi prej vsak dan zelo izpadali. Javljam vam, da sem kuro petih steklenic izvršila in zdaj imam zopet svoje goste in zdrave lase.

Kambić Alojzij, Šmarje

Nimam besedi, da se vam zahvalim, ker vaša voda MORANA v istini zasluži vse priznanje in zahvalo. Moji lasje so bili redki in sem bil že skoro popolnoma plešast, toda vaša voda MORANA mi je rešila lase in vrnila vse, ki so mi izpadli. MORANO vsakomur priporočam.

Ivica Babić, Kulen

Z zahvalami nadaljujemo v nedeljo 13. novembra. Cena velikih steklenic din 50.— z omotom in poštnino. MORANA-SPLIT.

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

poleg HOTELA UNIONA. — NUDI ZA VSE VLOGE POPOLNO VARNOST IN OBREŠTUJE NOVE VLOGE PO 4% DO 5% PO DOGOVORU — ZAHTEVAJTE PROSJEKT. — NOVE VLOGE SO VSAK CAS RAZPOLOGLJIVE. — POSLUŽITE SE VARNOSTNEGA KROZKA. — POSOJILNICA DAJE KRAJROKOVNA POSOJILA.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasov Din 12.—, dopis in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasov Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasov Din 12.—

Malim oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnemi z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljalati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Domače kolone

prvotne krivice, pečenice, primorske slane ke, mulce, kožne klobase (crochignoli), izborna vina ter druge dobrote pri Ražmu na Zabajaku. 25949-18

Danes koncert

s plesom v gostilni Fabjan, Glinice, c. 9. 25930-18

Vsi v restavracijo

Rahne, Moste Došlo novo vino. Kupimo dobre sode vseh velikosti. Ugodne cene. Vino na deblu. 25951-18

Kavarna Majcen

nudi prvotno kegljišče 40 din na večer. 25958-18

Poizkusite in

prepričajte se

kje se dobre fine krivice in pečenice ter fini sladki mošt, izborni domjenski dobrote, in prizna no dobra štajerska vina vedno na razpolago top la in mirna jedila. Danes in vsak večer igraje klavirja, peje id., tako da se vsak gost kar najbolje domačega počuti. Zato zabavajte vedno in ob vsaki priliki samo v gostilno k PANJU, ker le tam se boste najbolje in najlepše zabavali. Za obilen obisk se priporoča TONE HUČ, gostilničar, Vegova 26094-18

Le pridri, le pridri

sem sama doma, bom hišo zaprla in plesat bora šla »Kam?« »Kot vedno k Kramarju na Dolenjsko cesto. 26045-18

Vsi k Lasanu

v Šiško na domačo zabavo s plesom, fra godba Ton-Ton v velikem prostornem salonu. Dobra vina in hrana. Se priporoča Lasan, Šiška. 26168-18

Dobimo se v

gostilni Komidar Vednikovca c. 35 Pri dobri jedi in piščici bo prav lepo razvedrilo. 26167-18

Gostilna Martine,

Zg. Šiška odlična vina, dobra kuhinja. Danes poseben koncertni program! 26163-18

Danes vesela

zabava z godbo. Restavracija gor kolodvor. 26169-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izurneje pletilje

za stalno išče K. Sosa, — Mestni trg. 25827-1

Trgovska

sotrudnica in nemške želi sedanje mesto premeniti, gre tudi kot blaginčarka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kramarja in točnase. 25882-1

Najnovije

slamorenice

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

Kuharico

srednjih let skromno in zdravo, pošteno, ki dobro kuha, lika, opravlja hišna dela, z dolgoletni mi spričevali išče trgovino v okolici Brežic. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Štalna in vestna 3125-123. 25734-1

Več dobro

izvežbanih moči pripravljaj — prešvali sprejem takoj. Zgornjih delov čevljev Naslov v vseh posl. Jutra. 25773-1

Urarskega

pomočnika dobrega sprejme takoj večja trdnjava v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zane-aljva. 25787-1

Strojni ključavničar

z večletno prakso 25 do 30 let star večer pri Diesel motorju in manjši električni centrali ter namestitve in popravila strojev dobri mesto. V pošten pridne samo prvotne samostojna moč. Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strojnik. 25867-1

Trgovskega

pomočnika manufakturne stroke z letnimi spričevali in dobri referencami išče na takoj ali pozneje manufakturna trgovina J. Preac, Maribor. 25858-1

Gospodinj

mlado izobraženo sprejem. Ponudbe na pod. Jutra Maribor pod šifro »Bojla. 25860-1

Služkinjo ali

postrežnico pridno in pošteno, vajeno v gospodinjstvu, dobi išče za čez dan. Naslov v podr. Jutra Maribor. 25861-1

Perfektno kuharico

pod 40 let sprejme trg. družina v Ljubljani. Ponudbe z navedbo došoda nje službovanja posiljati na ogl. odd. Jutra pod »Perfektina 16. 25805-1

Uradnikom

industrijskih podjetij, državnim uradnikom in upokojencem nudimo večji postojanski zaslužek. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Branilnica. 25813-1

Trg. pomočnika

spezijske delikatesne stroke, samostojnega prodajalca ter aranžerja izkušnega z znanjem slov. hrvaškega in nemškega jezika sprejem. Ponudbe na pod. Jutra Hermann, — Zagreb, Ilica 136. 25778-1

Tekstilnega mojstra

izkušnega, in dobrega strokovnjaka, ki je dolga leta v lastnem sprejem. Ponudbe s referencami in pogoji na Publicitas, Beograd, post pred 60, pod »Tekstilni stručnjake. 25753-1

Dobre pletilje

za moške in ženske rokavice sprejem. Dam delo tudi na dom tistim ki lepo delajo. Pletiona Zagreb, Zadarska 42. 24701-1

Iščem kuharico

za vsa hišna dela, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »15. 25626-1

Mizarskega

pomočnika komaj izučenege sprejem mizarstvo Hink-Sv. Petra nasip 29. 25799-1

Kleparkega

pomočnika sprejem za stalno takoj. Miklavčič, Stična. 25762-1

Dobro

daktilografino ki obvlada tudi arhiv. Iščemo za popoldne. Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, došodnega službovanja in zahtevni plače na ogl. odd. Jutra pod »Kontoristinja 88. 25780-1

Kuharico

samostojno, ki opravlja tudi druga hišna dela sprejme mala boljša družina. Ponudbe na pod. Jutra Celju pod »Kuharica 350. 25768-1

Absolventko trgov.

akademije s popolnim obvladanjem nemškega jezika, samostojno v knjigovodstvu, s prakso, sprejme večjo gradbeno trdnjavo. Lastnorocno pisane ponudbe z navedbo osebnih podatkov je poslati na poštini predal št. 54. 25931-1

Uradnica

zmožna slovenske in nemške korespondence s kaveljko do 10.000 din do bi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvotna moč 88. 25925-1

Mladega

orođničarja iščem za stanice in snile, prednost imajo iz galvanizacijske stroje. Nudbe pošljite na pod. Jutra v Celju pod šifro »Orođničar. 26123-1

Stenotipistinja

perfektna v nemškem in prirovnem jeziku do bi mesto takoj v industrijskem podjetju na deželi. Lastnorocno pisane ponudbe v arhiv. Iščemo v nemškem jeziku z navedbo plače in prepiš spričevali nasloviti na ogl. odd. Jutra pod šifro »Perfektina 55. 25777-1

Iščem kuharico

za vsa hišna dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 25626-1

Rezbarskega

lesostrugarskega popolnega izučenege na 2 mizarstva pomočnika, samo prvotne moči sprejme Drago Vilmar Jesenice. 25876-1

Otroško vrtarico

s perfektnim znanjem nemščine sprejem k 2 letnemu otroku na deželo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delež. 25895-1

Gospod ali dama

se lahko udeležijo 10.000 — 15.000 din pri sigurnem prvotnem podjetju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurna eksistenca. 25977-1

Akviziterje

zanesljive in marljive išče. Ponudbe z navedbo referenc pošljite na ogl. odd. Jutra pod »Zavarovalnica. 25413-1

Frizerko

izvežbanega sprejem takoj. Ponudbe na pod. Jutra Ptuj pod »Prvotna moč. 25914-1

Voznika

obemen izvežbanega žagarja na električno cirkularno sprejme Cebin, Wolfova 3. 25906-1

Mlinarja

samostojnega išče mlekarko Horvati, Zagreb Ilica 69. Prednost imajo samski. 25913-1

Samostojno

gospodinj zanesljivo in kuharico sprejem s 1. decembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana 555. 25981-1

Trgovsko ali

pisarniško izvežbanega oseba dobi takoj stalno službo ako vloži vsaj 20 tisoč din kaveljke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »V gotovini razpoložljivo. 25797-1

Kuharico

za vsa gospodinjstva dela v Ljubljani sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna kuharica. 25867-1

Prvotno

pomočnico sprejemne salon Baligaz v Bethovnovi 14. 26121-1

Trgovski pomočnik

vešč spezijske, manufakturne, vojašine prost, ne kadilce dobi mesto v industrijskem kraju. Na stop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vestem, marljivo. 25793-1

Mizarskega

pomočnika komaj izučenege sprejem mizarstvo Hink-Sv. Petra nasip 29. 25799-1

Kleparkega

pomočnika sprejem za stalno takoj. Miklavčič, Stična. 25762-1

Dobro

daktilografino ki obvlada tudi arhiv. Iščemo za popoldne. Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, došodnega službovanja in zahtevni plače na ogl. odd. Jutra pod »Kontoristinja 88. 25780-1

Kuharico

samostojno, ki opravlja tudi druga hišna dela sprejme mala boljša družina. Ponudbe na pod. Jutra Celju pod »Kuharica 350. 25768-1

Absolventko trgov.

akademije s popolnim obvladanjem nemškega jezika, samostojno v knjigovodstvu, s prakso, sprejme večjo gradbeno trdnjavo. Lastnorocno pisane ponudbe z navedbo osebnih podatkov je poslati na poštini predal št. 54. 25931-1

Uradnica

zmožna slovenske in nemške korespondence s kaveljko do 10.000 din do bi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvotna moč 88. 25925-1

Mladega

orođničarja iščem za stanice in snile, prednost imajo iz galvanizacijske stroje. Nudbe pošljite na pod. Jutra v Celju pod šifro »Orođničar. 26123-1

Postrežnica

pridna in čista, ki bi bila zaposlena od 8. do 11. ure dopoldne dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »77. 25972-1

Brivskega

pomočnika in vajenke sprejem takoj. Viktor Kolman, Bled. 26063-1

Vzgojiteljico

perfektno v nemškem in slovenskem sprejem k 2 otrokom. Naslov v vseh posl. Jutra. 26080-1

Prvotno moč

za damsko obleke sprejem. Modni salon Tavlar, Ilica ul. 12. 26083-1

Prodajalko

mlajšo moč takoj sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spezijske stroke. 26016-1

2 čevlarska

pomočnika dobrega delavca, dobi takoj stalno mesto. Pon. pod »Delo na stroju na ogl. odd. Jutra. 26053-1

Sejmarja

tekstilne stroke išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro zaslužek. 26042-1

Kuharico

ali kuharja, perfektno moč, išče za Beograd. Starost 45 let. Takojšnje ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kuharica 282. 25987-1

Postrežnico

za ves dan, močno in zdravo, išče. Naslov v vseh posl. Jutra. 26017-1

Natakarica

pridna in poštena, kaveljke dobi stalno mesto. Ponudbe pod znakom »Ljubljana - gostilna na ogl. odd. Jutra. 26003-1

Kam pa kam?

K Lasanu v Moste, kjer je domača zabava. Dobe se krivice, pečenice, cvabčiči. Došla so prvotna nova vina. Se priporoča Lasan Marja. 26070-1

Frizerko

izvežbanega sprejem takoj stalno službo ako vloži vsaj 20 tisoč din kaveljke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »V gotovini razpoložljivo. 25797-1

Kuharico

za vsa gospodinjstva dela v Ljubljani sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna kuharica. 25867-1

Prvotno

pomočnico sprejemne salon Baligaz v Bethovnovi 14. 26121-1

Trgovski pomočnik

vešč spezijske, manufakturne, vojašine prost, ne kadilce dobi mesto v industrijskem kraju. Na stop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vestem, marljivo. 25793-1

Mizarskega

pomočnika komaj izučenege sprejem mizarstvo Hink-Sv. Petra nasip 29. 25799-1

Kleparkega

pomočnika sprejem za stalno takoj. Miklavčič, Stična. 25762-1

Dobro

daktilografino ki obvlada tudi arhiv. Iščemo za popoldne. Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, došodnega službovanja in zahtevni plače na ogl. odd. Jutra pod »Kontoristinja 88. 25780-1

Kuharico

samostojno, ki opravlja tudi druga hišna dela sprejme mala boljša družina. Ponudbe na pod. Jutra Celju pod »Kuharica 350. 25768-1

Absolventko trgov.

akademije s popolnim obvladanjem nemškega jezika, samostojno v knjigovodstvu, s prakso, sprejme večjo gradbeno trdnjavo. Lastnorocno pisane ponudbe z navedbo osebnih podatkov je poslati na poštini predal št. 54. 25931-1

Uradnica

zmožna slovenske in nemške korespondence s kaveljko do 10.000 din do bi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prvotna moč 88. 25925-1

ročne ali motorne v vseh velikostih vam nudi po nizkih cenah

Službo

trgovskega sluge raznašala skladiščna, inakana, boljšega delavca ali kaj podobnega išče za stalno trezen in vesten. Cenja se razume nekoliko tudi na kurjenje pri centralni kurilni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilaga za vsako delo. 25819-2

Trgovce

42 let star želi primerno službo. Izvežban v manufakturni, delikatesi, in spezijski, večletni gostilničar, sofer z legitimacijo za osebnih in tovarništv. govori sloven, arhiviratsko in nemško. Nastopi po dogovoru. Na sloj v vseh posl. Jutra pod »15. 25877-2

Mladenč

24 let star želi zaposliti podisti kot prodajalca časopisov v trafikah, ali kot tečaj v trgovini s knjigami, papirjem ali slično, perfektno znanje nemščine in tipkane na pisalni stroj. Ponudbe pod »Vestem in marljivo 88. na ogl. odd. Jutra. 25877-2

Zobotehnica

srednjih let želja hišnega dela, zna šivati, želi službo, ev. na deželi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mladost. 25946-2

Prodajalka

izučena v trgovini z mesnimi blagom, želi zaposliti, ev. na deželi. Ponudbe na pod. Jutra Ptuj pod »Poštena. 24781-2

Krpanje perila

sprejem na dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Krpanje. 25791-2

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din

Prazno sobo

zračno s strogo separa-
nim vzhodom oddam. Ce
sta 29, oktobra 23. Vpra-
šati hišnika. 25920-23

Sobico

opremljeno, oddam tak-
oj solidni gospodini. Vza-
mem jo tudi na do-
bro domačo hrano. O-
gleda se lahko vsak
dan dopoldne. Cesta na
Loko 17, Trnovo. 25375-26

Opremljeno sobo
s prostim vzhodom od-
dam v Društveni 28, -
Novi Vodmat. 25983-23

Opremljeno sobo
oddam gospodini. Zi-
dovska ul. 8-II. 25937-23

Dve čedno
opremljeni sobi
ev. 1 prazno snažni z
uporabo kopalne, ev.
tudi kuhinje oddam ta-
koj na trdnjavi starejši
bi oseb, ki hodi v služ-
bo in ima otroka, ki ga
lahko nadzorujem. Vza-
mem tudi samo otroka
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 25941-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom ta-
koj ugodno oddam ali s
15. novembrom. Dolenj-
ska 81. 25982-23

Lepo solčno sobo
s uporabo kopalne na
željo z vso opremo od-
dam. Škrabčeva 5. 25961-23

Mesečno sobo
opremljeno za dve osebi,
poseben vzhod, oddam so-
lidi steno. Resljeva c.
št. 30. 25969-23

Opremljeno sobo
lepo, solčno, z uporabo
kopalne oddam gospo-
di ali gospodini. Dalmati-
nova 3-II, levo. 25919-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu. Gradi-
šče 8b, pritličje, levo. 25929-23

Sobo
event. dve, oddam v celi
10 minut od glavne pošte.
Strogo separatno, solčno
s soprobo kopalne -
oddam eni ali dvema ose-
bam. Mesečno 200 din.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 26120-23

Prazno sobo
poceni oddam samo so-
lidi osebi, vzhod s stop-
nic. Resljeva 26-II, des-
no. 26056-23

Sobo
z dvema posteljami ta-
koj oddam Hrenova 17.
26059-23

Dve gospodini
sprejem na hrano in
stanovanje po 450 din
mesečno. Gosposvetova
13, vrata 99. 26025-23

Opremljeno sobo
z vodo, vzhod in sni-
v, elektriko, poceni oddam
Cegnarjeva 4-I. 26042-23

Prazno sobico
z kamrici oddam za din
120 upokojenci. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
26002-23

Solčno sobo
opremljeno, s soprobo
kopalne, oddam solidi
osebi 15. novembra. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
25993-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, event.
s hrano, poceni oddam ta-
koj gospodu ali gospo-
dini. Barč Kriva, Rožna dolina,
Cesta X, št. 27. 26018-23

Solčno sobo
moderno opremljeno, z upo-
rabo kopalne, dvigalo,
oddam boljši solčni oseb.
Gajeva 6-IV, vrata 11. 26006-23

Opremljeno sobo
snažno, parketirano, oddam
Ogled od 11. do 14. ure.
Ljubljana, Dvorakova ul. 3
I, levo. 26018-23

Solčno sobo
prazno ali opremljeno,
s posebnim vzhodom od-
dam. Ciril Metodova 19,
prti, desno. 26143-23

Podstrešno sobo
s strednikom in pritli-
klinami (prti) oddam,
Cernetova 11. 26144-23

Opremljeno sobo
lepo, s posebnim vho-
dom oddam takoj ali s
15. novembrom solidne-
nima gospodom. Fran-
čiškanska 8. 26036-23

Prazno sobo
separirano, oddam bolj-
ši oseb. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 26038-23

Sobo
lepo opremljeno, sonč-
no, s posebnim vzhodom
in s soprobo kopalni-
ce oddam. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 25982-23

Elegantno sobo
za dva gospoda oddam.
ROZA, cvetlični salon,
Ljubljana, Frančišk-
ska 8. 26149-23

mal oglasnik

Malo sobico

oddam s 15. nov. stal-
nemu gospodu. Zidovska
3-II. 26149-23

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din

Starejši gospod

Išče sobo z oskrbo pri sa-
mostojni gospodi. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Moste, Kodeljevo«. 25831-23

Lepo sobo

oddam 15. novembra enemu
ali dvema gospodom s hr-
no ali brez. Jenkova 13-I.
26175-23

Opremljeno sobo
v centru, oddam. Naslov
vseh poslovalnicah Jutra
26171-23

Prazno sobo

s posebnim vzhodom, s so-
probo kopalne, oddam
takoj gospodini. Zima -
Gledališka 12-III. 26088-23

Solidnemu
gospodu
oddam čisto, zračno sobo
s posebnim vzhodom (pozni-
zelo toplo) 15. t. m. v Ci-
ril Metodovi ulici 19-I na
desno (Sv. Jožef). Ogled
od 3. ure pop. naprej.
26096-23

Sobico

s soprobo kopalne in
domačo hrano, oddam Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 26097-23

Lepo sobo

s posebnim vzhodom in so-
probo kopalne, oddam.
Ljekar. Blewsova 48. -
Ogled od 10. ure naprej.
26099-23

Iščem sobo

z eno ali dvema postelja-
ma, po možnosti s poseb-
nim vzhodom za takoj. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Cinovnika«. 25897-23

Gospodini

išče sobo s strednikom
ali brez. Naslov Novak
Gosposvetova cesta, Le-
karna. 25933-23

Garsonjero

s posebnim vzhodom v
veliki bližini sredi mesta
s soprobo in kopalnic
po možnosti s centralno
kurjavo in plinom, za
takoj iščem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Garson«. 25956-23

Sedmošolka

išče v bližini poljske gim-
nazije sobo z vso opremo
in uporabo klavirja pri
boljši družini. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Ušpeh 8784«. 26102-23

Prazno sobo

svetlo, iščem v centru za
december - Ponudbe pod
»Točna stalna plačila«. 26020-23

Lepo solčno sobo

opremljeno, s posebnim
vzhodom iščem za takoj
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Kjerkoli«. 26071-23

Iščem sobo

prazno ali opremljeno za
2 osebi s soprobo
kopalne, event. kuhin-
je ali s hrano, iščem za de-
cember. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Bliznje
Taboras«. 26078-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, iščem
Po možnosti s pranjem pe-
la in shranbo za takoj
Zelbi bi tudi kurjavo. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Zmerne cene«. 25995-23

Zakonca

iščeta opremljeno sobo
po možnosti s strednikom
v okolici Šiške. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Cena«. 26039-23

Sobo

z vzhodom s stopnic, išče
uradnik. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mir«. 26182-23

30 leten uradnik

postaven, zelo simpatičen,
išče sobo pri mlajši sa-
mostojni gospodini, vdovi ali
ločeni v svrhu prijatelje-
stva. Dopise na ogl. odd.
Jutra pod »Domačnost«. 26179-23

Vso oskrbo

za učenca 4. razr. ljudske
šole v bližini šole v Šiški,
istočasno da se mu pomaga
pri učenju, iščem. Ponudbe
poslati na Šiška VII, na
podružnico Jutra. 26164-23

Iščem sobo

prazno, separirano, za akad.
društvo. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra 26079-23

Dražbe

Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din.

Javna dražba

najdenih predmetov ob 9.
novembra ob 9. uri na
glavnom kolovozu v
Ljubljani. 25934-23

Med mestom

in deželo
posreduje Jutrova

Živali

Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din

Prošnja

Ker moram na operacijo,
prosim ljubitelja, ki bi ho-
tel prevzeti inteligentno in
ljubeznivo Foksteriero. Do-
pise na ogl. odd. Jutra pod
»Oba hvalična«. 25949-27

Dobrega
močnega konja
za težjo vožnjo k paru
kupit. Čebina, Ljubljana,
Woltova 3. 25905-27

Jugoslovanski klub
Jubiltejev spornih pov-
juporoča nakup litrskih
in nemških ovcarjev ali
redateljstev, nemških
bojstev, doberman pin-
terjev, ruskih hrkov in
francoskih buldogov. Več
se izve Ljubljana, I.
Cesta v Rožno dolino 36,
tel. 23-55. 25984-27

Zatekel se je pes
maihen (Spitz). Dobi se za
v Kolinski tovarni. 25986-27

Pes čuvaj
takoj na prodaj zaradi
selitve. Trnovski 2. 26046-27

Informacije
Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din

Preključem
da nisem plačnik dolgov
maje žene Pavle Toncec.
Icopol Toncec, Slov. Ja-
vornik št. 90. Gorenjsko. 25884-31

Zahvala
Vadi opustite pekarni-
v Laskem se vsem čim
njemu odjemalcem i-
skreno zahvaljujem. -
Karl Plevauč, Laško. 26122-31

Razpis!
Krajevni šolski odbor
pri Sv. Duhu na Ostrem
vrhu, pošta Selinca ob
Dravi razpisuje delo
gospodno obnovi vodovoda
za Mišljeno je montaža
novega črpalnega apa-
rata na vodni pogon z
vsem potrebnim mate-
rialom. Aparat mora de-
lovati z vzhodno 130 m.
Vsi zainteresirani naj se
zelojajo pri upravi šole
do 20. novembra t. l.
kjer so na razpolago
načrti in ostala pojaš-
nila. 26130-31

Opozorilo
Opozorjam vas, da ni-
sem plačnik za dolgeve,
ki bi jih napravil kdorkoli
ali pa moja žena Kranjc
Rozs, Celje, Dečkov ter 4
Kranjc Marko. 26172-31

Otvoritev
naznanilo
Z 7. novembrom t. l. ot-
vornim trgovino z leseni in
metalnimi predmeti, izra-
ni in drugimi galanterijskimi
predmeti na Poljski cesti
št. 5. Za poset se vlin-
do priporoča Tabor Josip
26087-31

Dopisi
Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali daja
je naslova 5 Din. Naj
manjši znesek 17 Din

Znanja
samo radi prijatelstva želi
3 letnik. Dopise z naslo-
vom na ogl. odd. Jutra
»November«. 25886-24

Mladost
v torek dvignite pismo -
živahua. 25892-24

Gospodini
boljša, situirana, ljub-
telja narave, želi dopi-
sovat z resnim, solid-
nim, značajnim inteli-
gentom nad 35 let. Do-
pise na ogl. odd. Ju-
tra pod »Samevam«. 25733-24

Samostojna gospa
osamljena, inteligentna
srednje starosti išče ra-
di pomanjkanja znanja
in svrhu kramljanja in
sprehodov sorodno dušo
neanonimne dopise na
ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Brez hinavščine«. 25962-24

Višji uradnik
išče prijateljico, - v
podstave prijdejo samo
vdove. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Spora-
zum«. 25998-24

Mlada gospa
želi znanja z akademsko
naobrazbenim elegant-
nim gospodom v starosti
35 do 45 let. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Nesebično prijateljstvo«. 26008-24

Gospod
samostojen, situiran želi
znanja z boljšo inteli-
gentno ljubko damo v
svrhu skupnega gospo-
dinjstva. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Valemar«. 25943-24

Jelka
oglasil se svoji mamici.
25935-24

Zlato moje
Pokličite me telefonično
nujno. Iz pošte. T. P. S.
25891-24

Vdovo ali gospe
želi spoznati samski sim-
patičen gospod. Pred-
nost imajo močne po-
stave z lastnim stanova-
njem v Ljubljani ali v
okolici. Dopise na ogl.
odd. Jutra pod »Tajno
prijateljstvo«. 25972-24

Simpatičen gospod
star 33 let, nezadovoljen
v zakonu želi poznan-
stva diskretne gospo-
dinje ali gospe. Dopise na
ogl. odd. Jutra pod »Za-
upanje«. 25984-24

Prijateljico

išče gospod srednjih let.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod šifro »Prijatelj«. 26178-24

Gospodini

stara 24 let, lepe, velike
postave, išče boljšega sta-
rejšega gospoda. Ponudbe
na podružnico Jutra pod
šifro »Tiha sreča«. 26151-24

Dobrosrčno damo
predvsem starejšo, išče skro-
men akademik, brez sred-
stev za dokončanje študija.
Dopise na ogl. odd. Jutra
pod »Setindvasetletne«. 26166-24

Inteligentka

mlada, lučna, naj se oglasi
gospodu 30-let in v svrhu
razvedrila, sliko na ogl.
odd. Jutra pod šifro »Čast
na diskrecijo«. 26094-24

Ženitve

Vsaka beseda 7 din; davek
3 din; za dajanje naslova
1 din; najmanjši znesek
20 din.

Trgovce

starejši, ločen s trgov-
no v mestu Slovenije
žel poročiti vdovo ali jo
benko. Radi povečati
obrata daja zaželena. -
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Skrbna ro-
kovka«. 25892-25

Drž. nameščene

14 leten, želi poznanstva
gospodini v svrhu ženitve.
Prednost ljubljanske, -
ostale področje po možno-
sti s sliko, katero vrnem. -
Katera hoče simpatičnega
in zabavnega moščka, naj
piše na ogl. odd. Jutra pod
»Tajnost zadržanje«. 25830-25

Ženitve in moštve
boljših krogov posredu-
je močno vestno. Velika iz-
bira praznovrednih parti-
cij. Odlične rodovne
zvezde. Prospekte posredu-
je proti nakazilu de-
set din v znakmah -
diskretno: »REZOR« Zagreb.
pošta 3.

Zagrebska bančna
uradnica
govori slovensko in nem-
sko, srednjih let, zmerno
krična, postava, vso-
vrednost, krasnega ka-
rakterja, izvrstna gospo-
dinja, hlišna posestnica
in 50.000 din prihran-
jen. Želi moštve z od-
govarajočim gospodom
s sigurnim položajem
in informacije proti naka-
zilu 10 din v znakmah
»REZOR« Zagreb.
pošta 3.

Zagrebska lepota
inteligentna, lastnica hiše,
vredne 300.000 din. 24-
letna, postavna, prvo-
vredna gospodinja, čiš-
te preteklosti, muzikal-
na, želi moštve z sigur-
nim položajem. Infor-
macije dale proti naka-
zilu 10 din v znakmah
»REZOR« Zagreb.
pošta 3.

Meščanske
gospodine
rkt. 18 in 27 let, odlič-
ne gospodinjice, z do 30
in 50 tisoč din, žele mo-
štve z uradnikom, po-
d uradnikom ali z nare-
dnikom žandarmerije ali
vojske. Informacije da-
je pri prot. i kazilu 10 din
v znakmah »REZOR«,
Zagreb. pošta 3. 25895-25

Ženitna ponudba
Gospodinja stara 20 let
s premoženjem 400.000
din resnega znanja z
gospodom od 25 do 35
let, pripravljen na vse
pogoje, pripravljen na vse
pogoje. Besne
ponudbe takoj na ogl.
odd. Jutra pod »Pamet-
na in skrbna«. 25796-25

Uradnica
impatična, zelo značaj-
na želi resnega poznan-
stva z istaklimi gospo-
dom, najraje drž. urad-
nikom starih do 35 let.
Resne neanonimne po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Hrepenenje«. 25942-25

Krojaški mojster
želi znanja v svrhu že-
nitve z gospodini sta-
ro do 27 let. Prednost
stavlja Silka zaželena.
Ponudbe na podr. Ju-
tra v Mariboru pod šif-
ro »Osamosvoje«. 26133-25

Razno
Beseda 1 Din. davek 3
Din; za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
ši znesek 17 Din

Za divjačino
začeti, izane, jerebice,
sive, sprejme stalnega
dobavitelja, restavracija
Varoška pivnica, Zagreb,
Galjeva 9. 25910-37

Običite
manufakturo trgovino
SNJO JOS.
Ljubljana, Tyrseva 17
Tu kupite dobro in res
poceni. 25247-37

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Varočniki JUTRA
za varovanje
za 10.000 Din.

SERIRAJ
V »JUTRO«

Ogledalo Ljuba Ravnikarja

Nedavno se je na našem knjižnem trgu pojavila knjiga, kakršne so redke v naši siromasni, enolični literarni in umetniški produkciji: slikar Ljuba Ravnikar je v cikli izvirnih, samonikih podob strnil ogledalo naše dobe, njenega človeka in njegove borbe za zmago svobode in duha. Prav »Ogledalo« je sam krstil svoje delo in v njem bo znanec ostalo resnično zrcalo vse siromasne in veličine naših dni.

Ljudem, ki se živijo zanimajo za dejanje in nehanje mladih umetniških rodov, ime Ljuba Ravnikarja ni neznano. Kot študent realke sta mu bila olje in akvarel pot do spoznavanja narave, življenja in njenih lepov. Pred dobrimi desetimi leti se je odpravil na Dunaj, kjer je nekaj časa ostal v šoli pri slovečem slikarju Schachingerju. Živel je tipično življenje študentske plebejca iz slovenske provincije, stradal, koval ideale, a ves čas se je intenzivno pripravil na svoj poklic. Na Dunaju se je posvetil v prvi vrsti problemom grafike in ilustracije. Ko se je vrnil v domovino, je bil prvi večji nastop njegov ciklus diapozitivov k »Hlapcu Jerneju« v Delakovi dramatizaciji in režiji, s katerim je dosegel prodoren uspeh. V sezoni leta 1934-35 je na odru mariborskega gledališča oskrbel inscenacijo Kozinove opere »Majda«. Med drugim je pred nekaj leti izdelal ciklus razglednic po socialnih motivih v založbi »Novih obzorij«, ves čas pa se je uspešno udeleževal kot ilustrator, predvsem kot ilustrator mladinskih del (Cerkvenikov »Ovčar Runo«, »Naš Rod«, »Zvonček« in »Vodnikova Pratik«) in v kolektor Cankarjeve družbe. Največje in najgloblje zasnovano njegovo delo pa je »Ogledalo«, o katerem smo avtorja naprosili za kratek pomenek. Pogovor je tekel predvsem o vprašanju aktualitete, ki ob vsem njegovem umetniškem stremjenju tako živo stopa pred oči, in o »Ogledalu« samem. Ljuba Ravnikar je pripovedoval:

Vsak

Tudi izbirčni okus

Novi vzorci,
nove barve,
ugodne cene!

lahko zadovolji velika izbira naših novih
vzorcev damskega in moškega blaga
za zimo.

R. MIKLAUC - „pri škofu“

Lingarjeva ulica - LJUBLJANA - Pred škofijo

Trgovina, kjer se kupuje z zaupanjem.
Ustanovljena l. 1869.

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
MEINEL & HEROLD

D.Z.O.Z. ZAL. TVORNIC GLASBIL MARIBOR 101

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka
»Jutra«, če si list naročite. Vrh
tega pa imate kot naročnik pravico
do »Jutrovega« nezgodnega zava-
rovanja, po katerem izplača za-
varovalna družba »Jugoslavija«
svojem smrtno ponesrečenega
naročnika

10.000 Din

LIGUSTRUM OVALIFOLIUM

In druge žive meje, okrasno grmičevje,
igličevje, perene in sl. Največja izbira
— prvovrstne sadike — nizke cene.
Rasadnik »PERENVT« — Vrapče pri
Zagrebu. Cenik brezplačen!

SENZACIJA KOZMETIKE

„Morana“ daje večno
mladost in lepoto

Za ženo od 40 let naprej hormon
aktiv din 60.— vrača ženi aktivnost
in mladost, za ženo od 30—40 let
hormon mišje žleze, din 50.—, za ženo
od 18—30 let vitamin kreme visoko
gorja, din 40.—, lesni hormon krem
za nagubano in suho kožo din 50.—.
Vitamin krem za suho in občutljivo
kožo, podloga pudra din 30.—, Lišaj
krem odstranjuje vsakovrstne lišaje,
din 50.—. Specialni krem odpravlja
izpuščaje, mozolje, rdeče in modre
madeže din 50.—.

Krem proti soncu odstranjuje vsa-
kovrstne pege in madeže din 50.—.
Rdečilo v vseh nijansah za ustna in
lica din 20.—.

Puder v vseh nijansah, škatlica
din 25.—.

Pošiljamo po povzetju.

»MORANA« — SPLIT
Strokovne nasvete za odstranjevanje
vseh neveselosti dajemo brezplačno.

Gostilna

z inventarjem in stanovanjem se odda
v najem v Narodnem domu v Ptuj.
Prevzem takoj ali po dogovoru. Tujske
sobe, avtogaraža. — Pismene ponudbe
na: Narodna čitalnica v Ptuj.

DRAGA GUŠTIN

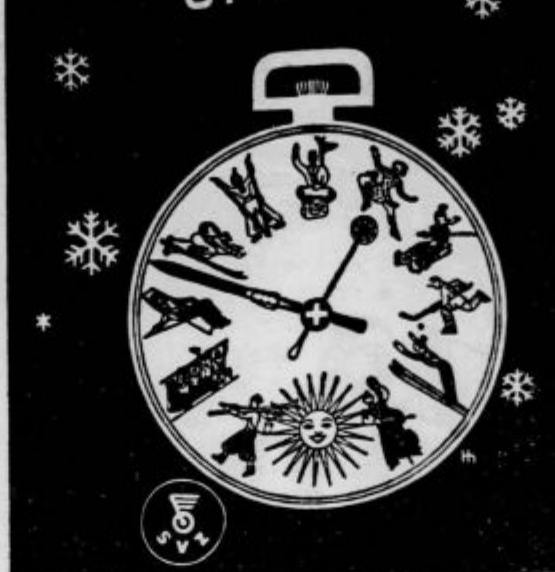
PRVO SPLOŠNO

prevoznništvo

S TOVORNIMI AVTOMOBILI
Streliška ulica 24
izvršuje selitve in prevoze blaga tudi
v Italijo in obratno.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK
HÖHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

Srečne zimske ure v Švici

- Miroljubna Švica je dežela miru in svo-
bode v srcu Evrope.
- Zaradi valutne prilagoditve je Švica danes
cenena poštinska dežela.
- Švica odobrava inozemskim gostom potne
olajšave od 30 do 45 odstotkov in cenejši
benzin.
- Švico lahko obiščete brez vsakih zaprek,
kar se tiče denarnih formalnosti.
- Urejeno švicarsko hotelijstvo nudi po
vseh cenah najugodnejše bivanje in naj-
boljšo obskrbo.
- Zima švicarskega visokega gorovja osigura
trajen in dober smeg za vse vrste zimskih
sportov.
- Znamenita švicarska »Enotna smučarska
šola« Vas dovede hitro do gotovega znanja.
- Mednarodne družabne prireditve in dru-
žabne zabave se vrste v živahnem tempu.
- Švica je od povsod lahko in hitro dostopna
z železnico, avtomobilom ali z letalom.

Informacije in prospekte daje:

Švicarsko poslanstvo v Beogradu, Švica-
ski konzulat v Zagrebu in poštinski uradi
v Jugoslaviji.

VELIKA PRIREDITEV 1939
ŠVICARSKA DEŽELNA RAZSTAVA V ŽÜRICHU, MAJ-OKTOBER

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so »Jutrovi« Mali oglasi v
Sloveniji najuspešnejši, naj-
cenejši in najhitrejši posredo-
valnica za službe vseh vrst,
za prodajo in nakup vseh
stvari, za nepremičnina, lo-
kale, podjetja, kapital, re-
klamo in za vse drugo

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAJLEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

PERFEKTNEGA KORESPONDENTA-tko

s popolnim znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika
ter slovenske in nemške stenografije, SPREJME večja trgovina
z železnino v Sloveniji. Starost nad 25 let. — Ponudbe na ogl. odd.
»Jutra« pod »PERFEKTEN«.

Zastopstva

domačih podjetij tehnične, železninske stroke itd. prevzame za
Beograd (Srbijsko in Banat) dobro vpeljana trgovska (slovenska)
pisarna v Beogradu. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod
»DOBRO UVEDEN«.

Točno plačuj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

Krasna vila

pri Sv. Jožefu, ves komfort, lep vrt, sončna
lega, ugodno napredaj. — Pojasnila daje:
Realiteta pisarna A. ADAMIČ, Gospo-
stvska 7 — telefon 48-79
Prevzema upravo hiš in posestev po ugodnih
pogojih.

Tovarna v Srbiji IŠČE KOVAČE

ki so izurjeni v kovanju s stroji, kakor tudi
orodjarje in ključavničarje, vse z večletno
praksom. Ponudbe na Propaganda a. d. prej
Jugoslavensko Rudolf Mosse d. d. pod šifro
»1029«.

Sivega neba
veter žene'oblake.
čistega neba pa
solnce sijajo
v polnem sijaju.

S temnih zob
preženete nečistočo

»KRTAČKO«
jim povrnete ves

BLESK

GIBBS

najpopolnejše sredstvo za nego zob
na osnovi mila

TOPI

masne sestavine jedi

NEUTRALIZIRA

kislino v ustih

POLIRA

zobe, ali tako, da jih ne kvari

UTRJUJE

dlesni

OSVEŽUJE

dih.

Sredstvo za nego zob GIBBS se prodaja v elegantnih,
čistih in nepokvarljivih škatlicah, kakor tudi v velikih in
malih tubah. Škatlice GIBBS-a se izdelujejo v 6 barvah
in so lahke, nečistočo, napolnijo, sloški mila.

NEPREMOCLJIVE

HUBERTUSE,

TRENČKOTE,

vse vrste dežne plašče,
obleke i. t. d. Najboljši
nakup

Presker.

Sv. Petra c. 14.

KLISEJE

END IN
VEČBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 23

100

uspehov

na

en oglas

v

»JUTRU«

Zaradi opustitve trgovine v Ljubljani
ugodno prodam preostalih

cca. 500 parov

čevljev

Interesenti naj se prijavijo na ogl. odd. »Jutra« pod »opustitev«

RESTAVRACIJA GRAND HOTELA »UNION«

Najmoderneje, popolnoma na novo urejena kuhinja
z najmodernejšimi higijensko urejenimi napravami:

**najnovjša peč za na žaru in ražnju
na vroči zrak**

(Helssluft-Gasgrill). Posebna najnovjša peč za sla-
ščičarski oddelek (Patisserijo). — Najmoderneje
HLADILNE NAPRAVE itd.

**Priznana prvovrstna kuhinja
in restavracija,**

izborna vina in pivo, prijetni restavracijski lokali, v
zimski seziji vsako soboto KONCERT salon. orkestra.

UNIONSKA KLET,

izborna vina že od Din 10.— naprej, tudi v kleti gorka
kuhinja vedno na razpolago. — Cene zelo zmernne.

Priporoča se

P. ŠTERK, restavrater

f

Naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je nenadoma umrla moja draga žena

Angela Vončina

vpokojena delavka tobačne tovarne

Pogreb bo v ponedeljek ob 4. uri pop. iz mrtvašnice
Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti na pokopališču
k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 5. novembra 1938.

Jože Vončina, mož

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega soproga, očka, starega očka, brata,
tasta in strica, gospoda

Matevža Zupančiča

železničarja v pokoju in hišnega posestnika

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali
z nami. Posebno zahvalo smo še dolžni primariju g. dr. Bajcu Otonu za
požrtvovalec trud in lajšanje trpljenja ves čas bolezni, č.č. sestram za njih
nesebično požrtvornost, vsem darovalcem krasnega cvetja kakor tudi
vsem prijateljem in znancom za njih spremstvo na njegovi zadnji poti.

LJUBLJANA, dne 5. novembra 1938.

Zalujoča rodbina ZUPANČIČ ter ostalo sorodstvo.

Najlepše

Zavese samo v trgovini **SEVER — MARIJIN TRG 2**Otroški vozički
najnovejših modelovDvokolesa,
motorji, tricikljiŠivalni stroji
pogrešljivi

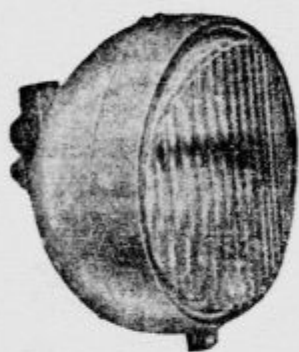
Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.**PERJE**Kočkose, purje, gosje, račje,
navadno, s strojem čisteno
in čehano.Vzorec se pošilja brezplačno
in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN
VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!**NAJPOPOLNEJŠI
ŽAROMETI
proti MEGLI
in ostali
AUTOMATERJAL****M. BAHAR — LJUBLJANA**
Celovška c. 38. — Tel. 22-92**VODNE
TURBINE**

ZA VSE RAZMERE

autom. regulatorje, zatvornice,
opreme za žage in mline

izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER,SKOFJA LOKA TOVARNA STROJEV
Prvovrstne reference — Zmerne cene!**PUH — PERJE**
R. MIKLAUC LJUBLJANA**MEDNARODNA ŠPEDICIJA****Emil JEDLOVČNIK, Dravograd**izvršuje na postaji Dravograd—Meža vsa uvozna in izvozna
ocarinjenja po kulantni tarifi. — Priporoča se istočasno za
prevoze, taritike in carinske informacije.**»JUTRO« ZAVARUJE!****ZAHVALA**Za številne izraze sočutja, ki smo jih prejeli bodisi
ustmeno ali pisмено ob prebriski izgubi našega iskreno
ljubljenega soproga, brata in strica, gospoda**HUGONA ZOTTERJA**

trgovca in posestnika

zlasti pa za darovane številne vence in cvetje ter tolažbo
in sočutje v boleznih, se tem potom najtopleje zahva-
ljujemo. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, na-
dalje g. Zemljiču za v srce segajoče poslovilne besede
ob grobu, pevskemu zboru za ganljive žalostinke ter
vsem prijateljem in znancem, ki so dragrega pokojnika
v tako lepem številu spremili do njegovega zadnjega
doma in molili za njegovo dušo. Bog plačaj.

V GORNJI RADGONI, dne 4. novembra 1938.

Zalujoča žena MATILDA in sorodniki.

Rabljenih tračnicod 9 kg — prodam nekoliko vagonov.
— Pismente ponudbe na: Interreklam
d. d., Zagreb, Masarykova ulica 28,
pod br. 185-25.**2 LEPI TRAVNIŠKI POSESTI**

V BLIZINI MARIBORA

ena cca 5 ha velika s šupo za seno,
druga cca 20 ha velika z gospodarskimi poslopji in šupami za seno,
se prodasta.Direktni resni interesi naj stavijo ponudbe pod »51367« na oglasni
zavod PUBLICITAS, d. d., Zagreb, Illica 9.**DIVJAČINO**

kakor:

srne, zajce, fazane, jerebice
kupi vedno in po najboljših dnevnih cenah**Viljem Abt, eksport**
Maribor**Oglasi v »Jutru« imajo
vedno največji uspeh!****Naprodaj**je po ugodni ceni v centru Zagreba
objekt, obstoječ iz enonadstropne hiše
na ulici in dveh novih tovarniških
poslopj, zgrajenih po najmodernejšem
vzorcju za lahko industrijo — vse na
površini 1980 kvadratnih metrov v
enem kompleksu. Na istem kompleksu
so še 4 nezazidane parcele. Dohodek
din 300.000 letno. — Pismente ponudbe
pod »Najbolje osiguranje kapitala«
na Publicitas, d. d., Zagreb, Illica 9.**ZAHVALA**Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob prebriski izgubi našega dobrega
očeta, deda, pradedca, tasta, svaka in strica, gospoda**KONRADA PUČNIKA**počastili ga z obiskom ob krsti in spremili na njegovi zadnji poti, izrekamo
tem potom iskreno zahvalo.Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini kranjski za zadnje spremstvo,
g. katehetu Žužku za zadnjo tolažbo, zdravniku g. dr. Jošku Bežicu za
požrtvovalno zdravniško pomoč. Vsem darovalcem vencev, prav posebno
krojaškemu mojstru, društvu Sokol in prostovoljni gasilski četi. Glasbenemu
društvu in sokolskemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Društvu Sokol
za častno stražo in spremstvo. Za častno spremstvo na zadnji poti prostov-
voljni gasilski četi, Narodni čitalnici, predsedniku občine in občinskemu
odboru, raznim zastopnikom ostalih narodnih in humanitarnih organizacij, ter
vsem prijateljem in znancem.

LJUBLJANA, dne 2. novembra 1938.

Zalujoči otroci:

ZOFIJA, KONRAD, ADALBERT, MIHAELA
in njihove rodbine — ter ostalo sorodstvo.Globoko potrpi javljamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem, da je naš dobrosrčni in ljubljeni
soproga, oče, brat, svak, stric in tast, gospod**Jože Druškovič**

POSESTNIK

dne 4. novembra po kratki bolezni nenadoma preminul.
Pogreb blagopokojnika bo v nedeljo 6. novembra
ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče.
Slovenj Gradec, 4. novembra 1938.

ZALUJOČI OSTALI

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANIPODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje do 4%, vezane na odpoved po 5%Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovalne menice
NOVE VLOGE ZNAŠAJO Din 67.000.000—DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle na kulantneje

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratno delo je odgovoren Alojz Novak. — Ljubljana.